

Ntirè nè Bèboŋ nè LUK

Luk, ηwè nè yi à còm ηwàk Luk nè'nə, à ka ηwèə Jus yeŋ, megu də yi à ye ηgà be' mandzè Jisos Krest. Yi à ka Ngà Ntum Jisòs sè' yeŋ, yi à sə gihigè bə Pol mvè'nè Pol à sə tsòho lònTirè Nè Bèboŋ mvwe' lak mok yà'a. Yi à ye ηgà ncəp. Yi à còm ηwàk Ngàa Ntum Jisòs nà'a sè' yi.

Luk à còm də Jisòos Mo Nwè. Yi à sə koksə manziŋ bohòbù ηgàa jìŋ nə sə tesə yà'. Luk à còm bə maŋgəŋgèeŋ sè Jisòs à sə gùhù sə. Yi à còm bə ηgàa fàak sè nà' à swèkfis yà'a sè'. Yi à còm məm̀vè'nè Jisòs à sə fi'gè duk bə bùu sè wo à sə bèŋgè yi fana yi sə tipsə bwìŋ də wo ye fəfuhè bùusè nzeŋgòŋ nə nè kè mè ntsə'mòk. Yi à còm sè' məm̀vè'nè Jisòs à sə sègè bwìŋ ntu' bə nza' ghàk. Yi à sə yə'rə wo bə nza' gaŋ ηkum sè Nwì sə sè'.

Luk à còm ya ηga yi tsok reŋsə fa bùu sè wo à ka Jisòs bə lis ye yà'a məm̀vè'nè Ntirè Nè Bèboŋ nə à yèe, ηga bwìŋ kà də wo sə jip yusə mok bə liŋ Jisos Krest sə duk. A yà'a də yi à còm bə nzak Jisos Krest ye jəŋ mvè'nè wo à dzə yi tè kə dzeŋ mvè'nè yi à lòm̀bu.

Ncèp Jisòs nè Luk à còm nə co a benə nà' də, <<M̀̀ Mo Nwè, mù a vè ηgòkè làp nə luŋsə bùu sè wo à bisə.>> (19:10).

¹ Nge' àm Tiyofilò, bwìŋ ηk̀̀ a mùmsə ja'a ηgòcòm bum sè Tà Jisòs à gù m̀̀tsətsə'rèə vès.

² Wo ànə com bə ncèp nè vès ànə yuk bohòbùu sè wo à yə bum yè'sə mvəsè yà' ànə yeto, fana wo tsoho fa bwìŋ. ³ Fana Tiyofilòtà, mvèk nè mù a lap ja'a bum yè'sə bə ñkərè nè ñjàm bèboŋ mvè'nè yà' à yèto, mù dzəm ñgòcòm fa wu mvè'nè yà' ànə ye sə bə mandzè nè yà' ànə ye sə mò'fis mò'fis. ⁴ Mù sə com yè'sə ya wu riŋ tse' də bum sè wo ànə yə'rə fa wu yà'sə zinə.

Masinjà Nwì Tsè' Də Wo Nə Dzə Jon Nğà Bàptəsè Bwìŋ

⁵ Mvè'nè Heròànə ye ñkum mvwe' lak Jùdiyà fana ñwè nəmòk à ye mvwe' lak yà'sə nè liŋ ye à ye də Sàkàriyà. Yi à ye ñgà fa Nwì satikà', nè sə fak bə bòp bù ñgàa fa satikà' sè wo togè wo də Abijà. Fana liŋ ñgwe ye à ye Alisabè. Nwà ènə à ye sè' ñgwì bù Aròn wèŋ. ⁶ Sàkàriyà bə Alisabè à ye kèkürè mantombii Nwì, nè sə nonşə lùk mvəsè Tà Nwì à fa sə zinə. ⁷ Wo ànə ka bwe tse' bùsə Alisabè nè à ye nzeŋ fana wo reŋ ñkàunntèŋ, co wo kà mwe mok dzə.

⁸ Numbu mòk à ye mvèk kürə bohòbòp bùu Sàkàriyà ñgòsə fàk mùmve' ndap Nwì nè ghaŋ nè fana Sàkàriyà sə gu fàak ye co ñgà fa satikà'. ⁹ Anə geŋ wo təm bèŋ mùmve'nè wo gùgè yàwo, fana yà' zu də Sàkàriyàa ni lo mùmve' ndap Tà Nwì nè ghaŋ nè yi, nè teŋ rəmsə làmindà. ¹⁰ Yi ànə ni lo mu ndap Nwì anə ñgòtèŋ làmindà sə fana bwìŋ pwe' sə leŋ Nwì ma sə mbi mvè' nè wo gùgèə.

¹¹ Fana masinjà Nwì kürə tesə və, nè kə təeŋ kok bo mamàk mvwe' kàm nè Sàkàriyà à sə tèn

fa Nwì lāmìndà nē. ¹² Sàkàriyà ànē ye masinjà Nwì nē fana yi mērē, nē sē kaŋ bē wuē. ¹³ Fana masinjà Nwì nē duk fa Sàkàriyà dē nà'a kà wēp. Nē tsok fa nà' dē, <<Nwì a yuk piriya yòlan. Nē yeè nē dē ŋgwe yo Alisabèe nē dzē fa wu mombam. Yi dzē nà', wù to liŋ ye dē Jon. ¹⁴ Mo ènē nē gū wu, wù kwa wùriŋ. Nē ye dē bwìŋ ŋkùuŋ nē kwa bùusè wo dzē yi sè'. ¹⁵ Jon nē nē ye ŋwè nē ŋkùuŋ bohòTà Nwì. Yi nē kà rùuk sè guguŋ no. Yi nē rwiŋ bē Yòŋsè nē Rēreŋ, ye jēŋ mvèk nē wo dzē yi, nē lo mantombi. ¹⁶ Yi nē gū ya bùu Izùre wēeŋ bùuŋ vè bohòTà Nwì àwo. ¹⁷ Tà Nwii nē tum lo yi mantombii yi bē nsàp yòŋsè nē ye ŋaàŋ sè yi ànē fa Alajà. Jon nē nē gū tè' wēŋ ŋgòdzəm bwe awo. Yi nē gū bù ŋgàa loho ntu' wēŋ tsērē ŋgògù bēboŋ bē ŋkērè nē co bùu sè wo kèkurè mū lisè Nwì wēeŋ tsērēgèè. Yà'a mvè'nè yi gū fūhu noŋsə fa Tà Nwì bùu ye wēŋ.>>

¹⁸ Anē geŋ, Sàkàriyà fek masinjà Nwì nē duk dē, <<Aco mù dzəm ncèp ènē yè'sə va? Bùsè ves ŋgwe am a rēŋ wes ba fo' laŋ.>> ¹⁹ Masinjà Nwì nē duk fa Sàkàriyà dē, <<A mùu Gabriyà nē mū tēŋgè mantombii Tà Nwì. Tà Nwì tum mū yi, dē mū vè, nē tsok fa wu ntirè nē bēboŋ ènē. ²⁰ Nē ye dē, cùu nē loho wu, wù kà cèp to, tè kē wes mvèk nē Alisabèe nē dzē mo ànē, bùusè mù tsè' wu ntirè nē Tà Nwì nē fana wù kà nà' dē a vè'nē zìnē dzəm, ŋga yà'a nē ye vè'nē ŋga mvèk nē dzēeŋ.>>

²¹ Mvè'nè masinjà Nwì ànē sē tsok fa Sàkàriyà ntirè ènē fana bwìŋ sē tēk yi sē ntombi, nē sē

mərə də yi ka nənək tesə və bəu yà lə. ²² Yi ànə tesə və fana yi kà bohòbwìŋ mok cèp to fe'lə. Fana wo riŋ də Nwì nì tsə' fa yi yumok məmvwē' ndap ye nè ghaŋ nə laŋ. Mvə'nə yi ànə sə ka cù mok cèp to fana yi də yi cèp yumok, yi sə ni megu mok bo.

²³ Yi ànə gu wes fàha ye məmvwē' ndap Nwì nè ghaŋ nə fana yi bwi foho lo nda'à yi. ²⁴ Anə ca megu mvək momjo fana ŋgwe ye Alisabè nə zuuŋ, nə sə cum swihi megu mok mu nda'à tètè ŋwu tàŋ. ²⁵ Alisabè nə sə duk də, <<Mvək kùrə, fana Tà Nwì nə tesə nə mu, nə jəŋ fis gesə lo marè'tu àm nè mù tse'gè mətsetsə'rə bwìŋ nə.>>

Masinjà Nwì Tsə' Mèri Də Nà'a Nə Zuuŋ

²⁶ Bum yè'sə ànə ye ŋga zum Alisabèe ŋwu ntùŋfu, fana Nwì tumsə masinjà ye Gabriyà mvwe' muntòlak mòk mvwe' nzeŋgòGalili nè wo togè fo' də Nazàre. ²⁷ Də nà'a kə tsok fa mawà'ŋgwèŋ nè nà'a nə ye ŋgwe Jòsep nà'a yumok. Jòsep nə à ye njàŋ bə ŋgwì bù ŋkum Devid. Liŋ wà'ŋgwèŋ nə à ye də Mèri. ²⁸ Masinjà Nwì nə à vè bohòmo ŋwà nə, nə cepsə nà' duk də, <<Fifi ye bohòwù. Tà Nwì cu wèŋ nə, yi nə se wu ŋkùuŋntèŋ.>> ²⁹ Ntəm à tesə bisə Mèri vè'ε pwe'. Yi tsərə duk də ncèp ènə yè'sə dale. ³⁰ Masinjà Nwì nə duk fa fe'lə yi də, <<Mèri, kà də wu wəp duk, Nwì a ye bəboŋ bohòwù ŋkùuŋntèŋ. ³¹ Yee, wu nə zuuŋ, nə dzə mo ŋwəmbam. Wo nə to liŋ ye də Jisòs. ³² Yi nə ye ŋwè nè ghaŋ, fana liŋ ye nə ye də Nwì nè ghaŋ. Tà Nwì nə gu yi kok gaŋ tàcici ye Devid. ³³ Fana yi nə ye ŋkum bəu Jàkop, sə wo sə' bəu

Izùre wèŋ wo. Dzè' ŋkum ye nə, nə kà kè lè yuk.>> ³⁴ Mèri fek masinjà Nwì nə duk də, <<Mɯ nə zuuŋ yè'sə va, ŋga mù ka ŋwèmbam ri ne?>> ³⁵ Masinjà nə duk fa Mèri də, <<Yòŋsè nè Rərəŋ nə və bohòwù, fana ñàaŋ sè Nwì nè ghaŋ nə nə ye bohòwù. Ye də wo nə to mo nè rərəŋ nè'nə də, mo Nwì. ³⁶ Tsərə na yòo mo tè' yo Alisabè, nè wo togè yi də yi nzeŋ. Yi tse' zum ŋga'a ŋwɯ ntùŋfu, ŋga yi a rèeŋ. ³⁷ Busè yusè co Nwì kà gù too bùè.>> ³⁸ Mèri duk də, <<Yumok ka buɸ. Mɯ yè'sə mo fàk Tà Nwì. Nwii gɯ bohòmù mvəsè wù duk yà'sə.>> Fana masinjà Nwì nə me'rə Mèri, nə lo.

Mèri Ke' LòŋgòKè Cèpsə Alisabè

³⁹ A cu momjə fana Mèri fuhɯ, nə lokok lo nènàk mvwe' lak mok sè yà'a mvwe' nzeŋgòn Jùdiyà, nè a fo' bə nda wùriŋ. ⁴⁰ A kè dzèŋ fo' fana yi lo mɯmvwe' ndap Sàkàriyà, nə kə cepsə Alisabè. ⁴¹ Mèri ànə cepsə Alisabè nə fana mo nè ndzə vèə Alisabè nə gì tsoho nja. Mo nə à tsoho vɛ'nə fana Alisabè nə rwiŋ bə Yòŋsè nè Rərəŋ nə ŋkàuŋntèŋ. ⁴² Yi cep fa Mèri bə ñàŋ də, <<Mèri, wu yè'e ŋwà nè Tà Nwì a sè wu mɯtsətsə'rə bəba pwe'. Yi nə se mo nè ndzə vèə wù ànə sè'.>> ⁴³ Yi duk mali mok sè' də, <<Nè'nə yè'sə nsàp yu yà, nè də ma Tà Nwì àm vè ŋgòkɛ' yə mɯ ɛ? ⁴⁴ Mèri, mvè'nè wù cèpsə mɯ fana mo nè ndzə vèə mù nə tsoho bə kwəkwa. ⁴⁵ Nə ye də a rɛŋsi bohòwù bùusè wù a dzəm də ntirè nè Tà Nwì à tsè' fa wu nə, nə ye zinə.>>

⁴⁶ Mèri yəm fəsə fa nà' ndzənə ŋkì də, <<Ntəm am sə kuksə Tà Nwì ŋkàuŋntèŋ.

47 Mù sə kwa, bùusè yi a lùŋsə mụ.

48 Nwì a ka mụ swi, nə tsəm tse' mụ ngà fàk ye
nè jə,

Fana ye jəŋ ngà'a bwìŋ pwe' nə sə to mụ də, ngà
rɛŋsi.

49 A vɛ'nə bùu bum maŋgəŋgèeŋ sè Tà Nwì nè
ghaŋ nə a gù bohòmà.

Fana mù sə duk də, liŋ yee ye rərəŋ.

50 Yi koksəgè manziŋ bohòbùu sè wo wəpgè yi,
nə ye bə ngwì bù awo pwe'.

51 Nwì a sà bo ye sè yà' tse' nàŋ,
nə bɛ' samsə bù ngàa nè ni' wèŋ bə bum awo sè
wo sə tsəm də wo nə gù.

52 Yi a susə ŋkəŋkum sè ghaŋ mùmuvwe' kapràak
awo,

nə te' lokoksə bùu sè wo jəgè ni' àwo sə nze.

53 Yi a fa bùu sè njè sə ya wo bum sè bəboŋ
wùriŋ,

nə jum gesə lo ngàa ghàk wèŋ botu.

54 Yi a nəmsə yusè yi à kà' bohòtəcicii avès wèŋ,
nə tesə ngàa fàak ye sè wo bùu Izùrɛ.

55 Yi à sə nitsè' kosəmanziŋ ye bohòAbràham,
nə ye bohòŋgwì bù ye sè' nè mvèsə.>>

56 Mèri à cu bə Alisabè co ŋwɛ tɛ', fana yi bwi
foho lo la' à yi.

Wo Dzə Jon

57 Mvèk ànə kurə bohòAlisabè ngòdzə fana yi
dzə mombam. 58 Nge' ye bə njənjàaŋ ye wèŋ à
yuk mvè'nè Tà Nwì à gù yi bəboŋ fana wo kwa
yàwo sè'. 59 Mo nə ànə dzeŋ nteŋ mò'fis fana wo
jəŋ və yi ngòkom fa yi tu mbəmbam. Wo də wo
nə to fa mo nə liŋ tɛ' ye də Sàkàriyà. 60 Ma ye kà

ve'nə dzəm, nə duk də, <<Liŋ mo nə də Jon.>>
⁶¹ Wo duk fa yi də, <<Háva', liŋ njàŋ yòmòk ka
 ve'nə yeŋ yuk.>> ⁶² Anə geŋ, wo gu bo ngòfek
 tè' ye də nà' dzəm də liŋ mo nə nə ye də ndà lɛ.
⁶³ Sàkàriyà duk də wo fa yi ŋwàk. Fana yi com
 nja də, <<Liŋ mo nə Jon.>> Wo à mərə wes pwe'.
⁶⁴ Ye jəŋ sè ghà nà'nə, fana Sàkàriyà ye ngòcèp
 fe'lə cù sòmok, nə sə kwasə Nwì. ⁶⁵ Wɛə à ko
 ŋge' ye wèŋ pwe', fana bùu sè wo à cu mvwe'
 nda sè mvwe' nzenḡòŋ Jùdiyà pwe' à yuk bum
 yè'sə. ⁶⁶ Ndàaŋwè pwe' nè yi yuk bum yè'sə à sə
 tsərə, nə sə muu vəm də, <<Mo ènə nə ye nsàp
 ŋwè nè fòlɛ?>> Yà' à sə yəəŋ jəja də, ŋàaŋ Tà
 Nwii bohòmo ènə.

⁶⁷ Sàkàriyà tè'ɛ Jon à rwiŋ bə Yòŋsè nè Rərəŋ
 nə fana yi cep yusè Nwì fa yi də yi cep. Yi à cèp
 də,

⁶⁸ <<Vesùwèŋ kwasə Tà nè yi Nwì bùu Izùre
 wèŋ.

Yi a vè ngòtesə bùu ye wèŋ, nə fiŋ me'rə fis wo
 sənə ŋgə'.

⁶⁹ Yi a fa vesùwèŋ ŋgà gèm bwìŋ nè ghaŋ nè yi
 ŋgwì bù ŋgà fàk ye Devid.

⁷⁰ Yi ànə cep yè'sə taŋ ntèŋ mu cùhù ŋgàa
 tsòhòbum ye sè wo bùu sè rərəŋ.

⁷¹ Yi à kàk də yi nə fis ves bohòbùu sè wo bèŋgè
 ves,

nə kak də yi nə fis ves ndzə bohòbùu sè wo
 dzèeŋgè vesùwèŋ.

⁷² Yi à kàk fa tàcici avès wèŋ də yi nə koksə
 manziŋ bohòwo,

fana yi noŋsə ràk ye nè rərəŋ nè yi à zu nə.

73-74 Yi à kèn bohòTàcici àvès Abràham gugun
duk dè yi nè fis vesùwèŋ ndzə bohòbùu
sè wo bènḡè vesùwèŋ,

ya vesùwèŋ kuksə yi nè kà wəp,

75 nè sə fak bohòyi bə ntəm nè rərəŋ nè ye
kəkərè mɛ lisè yi nùumbu pwe' sè a cu.

76 Wù mo àm, wo nè to wu dè ŋà tsòhòbum
Nwì nè yi Nwì nè ghan nè.

Wu nè sə lo mantombii Tà ŋòḡù tsə'rə fa yi
mandzè ye nè.

77 Wu nè tsoho fa bùu ye wèŋ dè yi nè swifa wo
bup awo, ya ŋa wo nè tse' lùŋ.

78 Busè Nwì àvès ŋà koksəmanziŋ nè ye ntəm
fəfwèŋ.

Yi nè gu ves ŋòyè lù nè nje nè ŋa nà' to tsə vè
mɛ ni' vès co nùm,

79 nè rəŋ tsoŋ mɛ tuhù bùu sè wo cu mvwe'
tsətsèŋ krɛ,

ŋa yi sə gùmsə kɛ' ves mvwe' mandzè nè nà'
tse' fifi.>>

80 Mo nè à kuk, nè sə guŋ bə ŋùpni' nè ye
bə yòŋsè. Yi à sə cugè ŋəà. Yi à cu mvwe' ànə
tətè kə wəs nùumbu nè yi kàrə ŋòtesə vè jəja
bohòbùu Izùre wèŋ.

2

Wo Dzə Jisòs

(Mat. 1:18-25)

¹ Mvək ànə à ye ŋa ŋkum Kaisà Agostònə
mvwe' nze Rumà duk dè wo taŋ bùu ye pwe'.

² Mvè'nə wo à ta yèto bwìŋ ve'nə yè'sə, à ye ŋa
govènònə mvwe' nze Sìriyà à ye Kwìrinòs. ³ A

ye ve'nə, fana ndaanyè pwe' sə lo ngòkè còm liŋ ye mvwe' lak ye sè yi à tesə fo'. ⁴ Jòsep à ye'e mè'rə ye lak Nazàre mvwe' nzenḡòŋ Galili, ngòlòJùdiyà mvwe' buk lak Betèrèhem, mvwe' sè wo à dzə ŋkum Devid. Jòsep à sə lòfo' bəusè yi à ye njàŋ bə ŋgwì bə ŋkum Devid nə. ⁵ Yi à lóbə Mèri nè yi à sak nà' gù, də bə nà'a kə com liŋ awo. A ye ŋga Mèri nə bə zəm. ⁶ A kè dzəŋ fo', fana mvək kərə bohòMèri ngòdzə. ⁷ Mèri dzə mo ŋgwèŋ ye, mo ŋwəmbam. Yi lim gesə nà' ndzənə cək, nə nonḡsə nà' sənə ŋgwes nə wo fagè nàamngòŋ wèŋ zəzə ca. Bəsè mvwe' nòŋ à ka bohòwo məm mvwe' ndap nè ŋkùŋ wèŋ kə nòŋgè mbwa nə yeŋ.

Ganakù' Wèŋ Və NgòCèpsə Jisòs Mvə'nə Wo Dzə Yi

⁸ Ganakùu' mok wèŋ à ye mvwe' lak yà'sə, sè wo à cu nòŋ ngòkək nsùŋgaŋ awo nè ndzəmè. ⁹ Mvəsè wo à cu fo' fana masinjà Tà Nwì kure tesə və bohòwo, mareŋ Tà Nwì nə reŋ mvwe' sè wo à ye sə nèbəp. Wo a yə ve'nə, wəə ko wo wùriŋ. ¹⁰ Masinjà Nwì nə duk fa wo duk də, <<Yeè, wèŋ kà wəp. Mù jə və fa weŋ yè'sə Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a ye bohòndaanyè pwe'fo'. Ntirè nə nà' tse' kwəkwa wùriŋ. ¹¹ Bəsè numbu nè ntinə ènə, wo dzə ŋgà lùḡsè bwìŋ àwèŋ mvwe' lak Devid. A yi nè yi ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nə ye Tà sè'. ¹² Wèŋ nə kə ye ŋga wo lim mo nəmòk bə cək, nə nonḡsə yi sənə ŋgwes, fana wèŋ riŋ də nà'a yi.>> ¹³ Wo ànə geŋ də wo kək à, wo ye masinjàa Nwì ve'ε nduk, ŋga wo sə yəm kùksə liŋ Nwì bə ŋkì. ¹⁴ Wo sə duk də,

<<Kèkùksèə ye bohòNwì nè yi cu mvwe' sè ghan
m̩ ntòbu.

Fifi ye sə nzenḡon bohòbùu sə yi dzəm
yà'wèḡ.>>

¹⁵ Masinjàa Nwì sə à lòḡesə lòm̩bu. Fana ganakùu' sə wèḡ duk də, <<A bèboḡ də vesùwèḡ lo-ε mvwe' lak Betèrèhem anə è, nè kə ja'a na yusè yà'a fo', sè Tà Nwì tsè' fa ves yè'sə.>> ¹⁶ Wo à lòv'e'ε nènàk. A kè dzèḡ, wo ye Mèri bə Jòsep nè ye mo nè ḡga yi nòsə ḡwesè. ¹⁷ Ganakuu' sə à yə nà' fana wo ye ḡga'a ḡḡòtsòho fa bwìḡ yusè wo anə yuk bə liḡ mo nè pwe'fo'. ¹⁸ Bùu sə wo ànə yuk yusè ganakùu' sə à tsè'ə sə à mərə wes pwe' nè pwe'. ¹⁹ Mèri à ko nòḡsə bum yè'sə pwe'fo' sə vèə yi, nè sə tsərə bə zeḡ ḡhà yà lòon. ²⁰ Ganakùu' sə à bwìḡ foho lòo, wo sə kwasə, nè sə kuksə lo liḡ Nwì, bùu yusè wo yuk nè ye sə. Yà' ànə ye meḡu sè' m̩mvè'nè masinjà Nwì anə tsok wo sə.

Wo To Fa Jisòs Liḡ

²¹ A kè dzèḡ nteḡ mò'fis, mvèk kùrə də wo kom fa mo nè tu fana wo to fa yi liḡ də Jisòs. Yè'sə liḡ sè masinjà Nwì ànə to fa yi yà' ḡga wo ka yi ntòzùuḡ.

²² Mvèk à kùrə bohòMèri bə Jòsep də wo ḡu yusè lùuk Musi sə duk, ya ḡga wo ye yàwo mok sè' rərəḡ. Anə ḡeḡ, wo jə lo mo nè mvwe' lak Jòrosalèm ḡḡòkə nì fa yi bohòTà Nwì. ²³ Wo ànə com nòḡsə ndzənə ḡwàk lùuk Tà Nwì duk də, <<Wo nè cok nòḡsə fa Tà mo tu nè yi ḡwèmbam.>> ²⁴ Wo à lòḡḡòfa satikà' nè lùuk

Tà Nwì sə duk ve'nə. Yà'a yè'sə də, <<Wo fa kəkəbùŋ kè nsàp swi mòk co kəkəbùŋ nà'a ba.>>

²⁵ Nwè nəmòk ànə ye m̀vwe' lak Jòrosalèm anə nè liŋ ye à ye də Saimù. Yi à ye nwè nè yi kəkərè m̀ lisè Nwì, nə fa ntəm ye bohòNwì pwe' nè pwe'. Yi à sə tək ngòyə ghà nè Nwii nə mesə fa bùu Izùre wèŋ ngə' àwo, fana Yòŋsè nè Rəreŋ sə ye bohòyi sè'. ²⁶ Yòŋsè nè Rəreŋ nə ànə tsok fa yi də, yi nə kà ntòkrù tè yi ye Nkum ngà gèm bwìŋ nè Tà Nwì ànə kak də yi nə tum vesə nə. ²⁷ Yòŋsè nə ànə gu Saimù, fana yi lokok lo m̀m̀vwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə. M̀vè'nè ma bə tè'ε mo nə à jə vè Jisòs m̀m̀vwe' ndap Nwì nè ghaŋ ngògù yusè lùk sə duk, ²⁸ fana Saimù kə le' tse' mo nə ndzə bohòyi, nə kwasə Nwì. ²⁹ Yi à cèp də, <<Tà, wù a gu yusè wù à cèep fana me'rə a mofàk yoo lo gesə bə fifi.

³⁰ Busè nè nga'a nè'e mù yə lù nè njònə laŋ,

³¹ nè wù à fùhu nòŋsə nà' mantombii bwìŋ pwe' nə.

³² Nà'a mareŋ nè ngòni fa bù lakmvum wèŋ mandzè nè njònə,

Nə ye ngògù ya bwìŋ wəp bùu Izùre wèŋ co bùu sè bwìŋ.>>

³³ Bum sè Saimù à cèp sə yà' à gu ma mo nə bə tè'ε mo nə wo mərə wùriŋ. ³⁴ Anə geŋ Saimù sè wo, nə duk fa Mèri duk də, <<Nwì a cok fis mo ènə ngògù bùu Izùre wèŋ nkùuŋ də wo gbù, mok lokok. Yi nə ye co yumòk nè ngònitsè' bwìŋ m̀m̀vè'nè Nwii fagè bwìŋ lùŋ. Megu də bwìŋ nə sə cep bup bə zeŋ. ³⁵ Fana tsətsərèə sè yà' cu swìhi sə ntùù bwìŋ nkùuŋ nə tesə və jəja. Ntəm

yòo nè yaan co ηwè sòp nà' bə fèk bùu mo nè sè'.>>

³⁶ Nwà nəmòk ànə ye nè liη ye à ye də Ana. Yi ye ηgà tsòhòbum Nwì. Liη tè' ye à ye də Fanuel. Liη bòp lak àwo à ye də Asè. Yi à ye ηwà nè yi à rèη wùriη ηga yi à cu bə ndu ye luumηgòn sàmba. ³⁷ Yi à cu co ηwà ηgwemfə luumηgòn hum fwame'-ncòp-kwè. Yi kà ndap Nwì nè ghan nè me'rə yuk. Yi sə dzè zuzə, nè sə leη piriya, nè sə kuksə Nwì nùm bə ndzəm. ³⁸ Yi à vè fo' sè ghà nà'nə, nè kwasə Nwì. Yi sə cep bə nzak mo ènə bohòbùu sè wo à sə tək ηgòyè də Nwii nè fiη me'rə bùu Jòrosalèm yà'a.

³⁹ Məm vè'nə wo ànə gə wəs bum sè lùuk Tà Nwì sə dzəm fana wo bwi foho lo mvwe' nzenηgòn Galili, nè lak awo à ye fo', wo to yà' də Nazàre. ⁴⁰ Mo nè à kùk, nè tse' ηàn. Yi à tse' ηkərə, fana Nwì sə sè yi sè' wùriη.

Jisòs LòηgòKùksə Nwì Mə Ndap Nwì Nè Ghan

⁴¹ Jòsep bə Mèri à sə cugè mvwe' lak Nazàre anə fana wo sə loho Jòrosalèm lùm bə lùm. Wo à sə lòηgòkè zə ηkà'a pasobà. ⁴² Jisòs à dzèη luumηgòn hum-ncòp-ba fana yi yuη Mèri bə Jòsep, wo lo mvwe' ηkàk nè sèmok. ⁴³ Numbu ηkàk nè à càa fana, wo ye ηgòbwì foho lòla'à wo. Jisòs cum mam ye Jòrosalèm anə. Fana tè' ye bə ma ye kà bə zeη rì. ⁴⁴ Wo à sə tsəm yàwo də Jisòs mənηgorè bùu sè wo sə bwi lòo sə. Fana wo gi yiskok tètè nùm co. Wo ye ηga'a ηgòláp yi mənηgorè nženjàan awo bə ηge' awo wèη. ⁴⁵ Wo kà yi yè, fana wo bwi foho lo Jòrosalèm anə ηgòláp yi. ⁴⁶ Wo lap yi tètè numbu nè tɛ' à ye

fana wo ye yi nga yi cu m̄ ndap Nwì nè ghan n̄. A ye nga yi cu m̄ts̄ts̄s̄'r̄èò cic̄a b̄u Jus w̄n̄. Yi s̄e yu'r̄e yus̄è wo s̄e c̄èp s̄e, n̄e s̄e fek yà'w̄n̄ bum ye s̄è'. ⁴⁷ B̄u s̄e wo à yuk yus̄è yi s̄e c̄èp s̄e à m̄èr̄e wes p̄we' b̄e ns̄ap ñk̄èr̄è nè yi à tse' ñgòc̄èp b̄us̄è fa b̄u s̄e w̄n̄. ⁴⁸ Jòsep b̄e M̄èri à ȳe yi fana wo m̄èr̄e w̄r̄iñ. Fana M̄èri fek yi d̄e, <<Mo àm, wu ḡu ves yè'e yà v̄e'n̄e ε? Ves t̄è' yo lap wu t̄èt̄e nt̄um tes̄e lòbis̄e ves p̄we'.>> ⁴⁹ Jis̄òs fek yà'w̄n̄ d̄e, <<W̄n̄ n̄e s̄e lap m̄e d̄e yà? W̄n̄ n̄e ka r̄iñ d̄e m̄e tse' ñgòcu m̄m̄v̄we' ndap T̄è' am r̄iñ à?>> ⁵⁰ Wo k̄a nc̄èp nè yi c̄èp fa wo n̄a'n̄e r̄èñ. ⁵¹ An̄e geñ b̄e Jis̄òs w̄n̄ b̄wi foho lo Naz̄àre an̄e, yi s̄e yuk duk awo. Ma ye à ko n̄èms̄e bum yè's̄e p̄we' s̄e nt̄ū yi. ⁵² Jis̄òs à s̄e kuk b̄e ni' n̄e ye b̄e ñk̄èr̄è. B̄wiñ à s̄e dz̄əm yi, Nwì dz̄əm yi s̄è'.

3

Ts̄èts̄òh̄òN̄è Jon

Nḡa B̄àptes̄è B̄wiñ

(Mat. 3:1-17, 14:3-12; Mak 1:1-11, 6:17-21; Jon 1:19-28)

¹ Bum yè'e à ye nga Tìberiyùu ñkum mvwe' nze Rumà yi lùumñgòn̄ hum-ncòp-t̄añ. Pòñtiyòs Palè ye ye gov̄enòmv̄we' nze Jùdiyà, fana Heròye ye nḡa sak nze Galili. Moma Herònè liñ yee Filip à s̄e sak ye nze Ituriyà b̄e Tràkòniti. Lìsaniyà à s̄e sak ye nze Abilin. ² An̄s b̄e Kayofàs à ye yàwo ñkum nḡa fa satikà' w̄n̄. An̄e geñ Nwì c̄èp bohòJon mo Sàkàriyà nga yi cu nḡè. ³ Jon an̄e yuk fana yi lokok nè gi k̄e' mvwe' lak s̄e

yà' kuəp ŋɔ ndzəp Jòridàŋ yà'a. Yi à sə tsòho fa bwìŋ duk də, <<Wèeŋ kupsə, nə bwi fa bɔp awèŋ ŋkwèŋ, nə baptesə, ya Nwii swi fa wɛŋ bɔp awèŋ.>>

⁴ Izayà ŋgà tsòhòbum Nwì ànə com bum yè'sə ndzənə ŋwàk ye də,
<<Ŋgì ŋwè nəmòk sə cèp torə vè sə ŋgèà, nə sə yuhu də,

<Gɔ tsə'rə fa Tà Nwì mandzè ye, rəŋsə tsə'rə fa yi bwe cwèe mandzè ŋgògì cà ca.> >>

⁵ Wo rwisə tsə'rə ntòŋ pwe', nə fak laŋsə tsə'rə nda sè' pwe'.

Gɔ mandzèə sè yà'a gəgorè pwe' yà'a ye rərəŋ, nə laŋsə cwèe mandzèə sè yà' ka làaŋ yeŋ.

⁶ Fana bwìŋ pwe'fo' nə ye lù nè Nwii nə fa bwìŋ.

⁷ Mandzè ànə loho vɛ'ɛ bə bùu sè wo ànə sə və də Jon baptesə wo. Fana Jon duk fa wo də, <<Wèŋ ŋgwì bù no, tsè' wɛŋ ŋga'a ndà də wèeŋ caŋ, nə swirə ŋgə' nè Nwii nè fa bwìŋ nə ɛ?

⁸ Wèeŋ gɔ yusə aco yà' ni tsok də wèŋ bwì fa bɔp awèŋ ŋkwèŋ laŋ. Wèeŋ kà də wèeŋ sə tsərə də aco wèŋ swirə ŋga wèŋ sə dɔhɔ na də, <Tàcici àvès à ye Abràham> duk. Búsè mɔ tsok fa wɛŋ də, aco Nwì jəŋ liis yè'e, nə gɔ fa Abràham bwe bə zeŋ sè'. ⁹ Yuk-a. Njám nə nòsə kùk ŋgògwè' màk tɛ sə mbwè. Tɛ nè fòpwe' nè nà' ka-a nto'o sè bəboŋ zəm, wo gwɛ' mak nà' sə nze, nə te' teŋ gesə nà' sə misè.>>

¹⁰ Bùu sè wo ànə yuk ncèp ènə fek yi duk də, <<Aco vès gɔ ŋga'a yè'sə va?>> ¹¹ Jon tsok fa wo də, <<Ŋwè nè wù tse' cèək nini ba, wù fa ŋwè

nè yi ka mò'fis tse' mòk. Nwè nè wù tse' zuzɔ, wù gapsə wen̄ n̄wè nè yi ka tse'.>>

¹² Bùu sè wo à ye ngàa ko mbàam tas mok à vè, duk də Jon baptesə wo. Wo fek Jon nə də, <<Cicà, vèes gu va?>> ¹³ Yi tsok fa yà'wèŋ də, <<Kà də wèŋ jəŋ casə fe'lə mbàam n̄wè nəmòk bə mfip duk.>>

¹⁴ Sojàa mok wèŋ à vèə, nə fek yi sè' duk də, <<Vès yàvès ε? Vèes nə gu va?>> Jon tsok fa yà'wèŋ duk də, <<Kà mbàm n̄wè nəmòk bə n̄ŋ fep jə, nə kà n̄wè nəmòk wà na'tse'. Mbàam n̄wə àwèŋ kəkurè bohòwèŋ>>

¹⁵ Bwìŋ ànə sə kək N̄kum ngà gèm bwìŋ nè Nwì à kàk də yi nə tum nə, fana wo à yə Jon, wo ye ngòtsərə də kàmòk a yi nə àlɛ. ¹⁶ Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Mù sə baptesə mègù wen̄ yàm bə ndzəp, nə yeè nə də, n̄wè nəmòk nè yi yam cəsə mɔ nə və, nè mù ka kəkurè ngòfirə fa yi kùuŋgùup ye yeŋ. Yi nə baptesə wen̄ bə Yòŋsè nè Rəreŋ, nə ye bə mis. ¹⁷ Yi tse' wàam nzaŋ ye ndzə bohòyi ngòcìs nzaŋ bə zeŋ. Yi nə cis wes nzaŋ sə, nə nəmsə yà' mɔ tapə, nə teŋ dzədzə sə sə mvwe' mis nè nà'a kà liŋgè.>>

¹⁸ Jon à sə tip ke' bwìŋ bə mandzè zəzok məm̀və'nè yi sə tsòho fa wo Ntirè nè Bəboŋ nə. ¹⁹ Yi à cèp bohòŋkum Heròsè' də nà' gù bup wùriŋ bùusè nà' ànə jəŋ Hèrodiyà nè yi à ye ngwe moma ye Filìp. Herònə à gù bum mok sè yà' à bup sè'. ²⁰ Yi ànə gu fe'lə yumòk nè nà' bup cəsə cù sè'. Yu nè yi ànə gu nə, à ye də yi à ko lok Jon mɔ ndapndzəmè.

21 A ye nga Jon bàptəsə mè bwìŋ pwe', fana Jisòs və, Jon baptesə yi sè'. Jisòs ànə sə gū pìriyà fana ntòbu muhu to. 22 Fana Yòŋsə nè Rəreŋ tsoŋ mǎbu co kəkəbùŋ. Nwì cep vesə mǎbu duk də, <<Wù mo àm nè mù dzəm wu sə ntùù mù. Mù kwa bohòwù wùriŋ.>>

Tàcicii Jisòs
(*Mat. 1:1-17*)

23 Jisòs à yèto fàak ye nga yi co lùumŋgòŋ hum te'. Tàcicii ye à ye mǎmvè' nè'e.*

24-38 Adàm nə ye mo Nwì. Set ye mo Adàm.

Enos ye mo Set. Kàyinàn ye mo Enos.

Màhalalì ye mo Kàyinàn. Jarè ye mo Màhalalì.

Enòk ye mo Jarè. Mètuselà ye mo Enòk.

Lamèk ye mo Mètuselà. Nuà ye mo Lamèk.

Shem ye mo Nuà. Arfasà ye mo Shem.

Kàyinàn ye mo Arfasà. Shelà ye mo Kàyinàn.

Ebà ye mo Shelà. Pelèk ye mo Ebà.

Ru ye mo Pelèk. Serù ye mo Ru.

Nahòye mo Serù. Terà ye mo Nahò.

Abràham ye mo Terà. Azìk ye mo Abràham.

Jàkop ye mo Azìk. Judà ye mo Jàkop.

Perè ye mo Judà. Həsronŋ ye mo Perè.

Arnì ye mo Həsronŋ. Adimìn ye mo Arnì.

* **3:23** 3:23 Wo-à be'lə ngo sè 24 kə dzej 38 yè'e mvwe' mò'fis būsə yà' sə taŋsə tàcici wèŋ bə mandzè nè bǎ Yamba wèŋ. Ghà nè wo à còm to ŋwàk nè'e à ye nga bwìŋ sə taŋsə liŋ tàcicii awo nə sə yeto bə nè yi cu ntòŋwum, nə sə taŋ foho lo maŋkwèŋ tèè kə dzej mǎ nì'ì tàcici nè yi-à yèto. Bǎ Yamba wèŋ ta yètogè yàwo bə nè mantombi nə kə ləsə bə nè yi cu ŋwum mvè'nè vès a com yè'e.

Aminadàp ye mo Adimìn. Nasònḡ ye mo
 Aminadàp.
 Samònḡ ye mo Nasònḡ. Bowàs ye mo Samònḡ.
 Obè ye mo Bowàs. Jesì ye mo Obè.
 Devìd ye mo Jesì. Natànḡ ye mo Devìd.
 Matatà ye mo Natànḡ. Menà ye mo Matatà.
 Meleyà ye mo Menà. Èliyakìm ye mo Meleyà.
 Jonàm ye mo Èliyakìm. Jòsep ye mo Jonàm.
 Judà ye mo Jòsep. Simiyònḡ ye mo Judà.
 Levì ye mo Simiyònḡ. Mátat ye mo Levì.
 Jorìm ye mo Mátat. Èliyezè ye mo Jorìm.
 Josuwà ye mo Èliyezè. Er ye mo Josuwà.
 Èlmadàm ye mo Er. Kosàm ye mo Èlmadàm.
 Adì ye mo Kasàm. Melkì ye mo Adì.
 Nerì ye mo Melkì. Shèyatiyè ye mo Nerì.
 Zèrubabè ye mo Shèyatiyè. Resà ye mo
 Zèrubabè.
 Joanànḡ ye mo Resà. Jodà ye mo Joanànḡ.
 Josèk ye mo Jodà. Semènḡ ye mo Josèk.
 Mátàtiyà ye mo Semènḡ. Maàt ye mo Mátàtiyà.
 Nagè ye mo Maàt. Eslì ye mo Nagè.
 Nahùm ye mo Eslì. Emòs ye mo Nahùm.
 Mátàtiyà ye mo Emòs. Jòsep ye mo Mátàtiyà.
 Janè ye mo Jòsep. Melkì ye mo Janè.
 Levì ye mo Melkì. Mátat ye mo Levì.
 Helì ye mo Mátat. Jòsep nè yi à ye mo Helì, yi à
 ye ḡwè nè bwìḡ sə tsərə də yi tè'ε Jisòs.

4

Satà Mùmsə Jisòs
(Mat. 4:1-17; Mak 1:12-15)

¹ Jisòs à bwì foho vè mvwe' ndzəp Jòridànŋ nga yi rwi bə Yòŋsè nè Rəreŋ. Fana Yòŋsè nə jə lo yi mvwe' səmók sə ŋgəà. ² Satà nè yi ŋkum ze' nə ànə mumsə yi mvwe' yà'sə nùumbu hum kwè. Mvək ànə à ye, yi kà yumók momjo zə lok, fana njè yaŋ yi ŋga nùumbu sè hum kwè sə mèe. ³ Satà nə cep bohòyi duk də, <<A ye-a ŋga wu mo Nwì, wù cep-a bohòlis nè'e ŋga nà'a bəuŋ beŋ ŋga wu zə.>> ⁴ Jisòs duk fa nà' də, <<Wo à còm nòŋsə ndzənə ŋwàk Nwì duk də, <Kaco ŋwè cum megu bəu ŋaŋ zəzə yeŋ.> >> ⁵ Satà jə lo yi mɔ tu nda nəmòk, nə niŋ fa yi lak sè sə nzeŋgòn pwe' kè' mò'fis. ⁶ Yi duk də, <<Mɔ nə fa wu ŋaŋ bə lak yè'sə nə ye ghàak sè fòpwe'. Nwì ànə fa yà' pwe' ndzə bohòmɔ yi, nə yeè nə də, mɔ tse' ŋaŋ sè ŋgòfa yà' bohòŋwè nè ntum àm dzəm. ⁷ Bum yè'sə pwe' nə ye yò, ŋga wu kuksə-a mɔ.>> ⁸ Jisòs duk də, <<Cu ndzənə ŋwàk Nwì nə də, <Nwè tse' ŋgòkùksə Tà nè yi Nwì ye, nə fak megu sè' bohòyi yiŋyi.> >> ⁹ Satà jə lo Jisòs mɔ Jòrosalèm, nə kə tes yi mɔ ndùndap Nwì nè ghaŋ nə mvwe' sè yà' sap càsə. Yi duk fa Jisòs də, <<A ye-a də wu mo Nwì, wù li gbə tsoŋ mɔ ndùndap fəeŋ. ¹⁰ Yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì də, <Nwìi nə fa masinjàa ye ŋaŋ ŋgòjə ŋkərə bohòwù.> ¹¹ Yà' cu nja sè' də, <Wo nə kotse' wu mɔtsè bə bo awo, ya wu nə kà kù nè kù ta.> >> ¹² Jisòs duk fa nà' də, <<Wo də, <Wù ka tse' ŋgòbɔə ja'a Tà nè yi Nwì yòtse'.> >>

¹³ Satà nə ànə mumsə wes Jisòs vɛ'nə, fana yi me'rə tse' nà' ghàr. ¹⁴ Fana Jisòs bwì foho lo mvwe' nzeŋgòn Galìli. Nàaŋ Yòŋsè nè Rəreŋ à

ye bohòyi. Bwiŋ anə yuk wes nzu Jisòs mvwe' tò'o lak yà'sə pwe'. ¹⁵ Yi a sə yə'rə bùu sə məmve' ndap pìriyà bùu Jus wèŋ, fana bwiŋ pwe' sə kuksə yi.

Bùu Sè Mvwe' Lak Nazàre
Bèŋ Jisòs

(Mat. 13:53-58; Mak 6:1-6)

¹⁶ Jisòs ànə bwi foho lo mɛ Nazàre, lak sè yi ànə kuk fo'. A ye nùmbu dzè bùu Jus, yi lo mɛ ndap pìriyà, sè' mvè'nè yi ànə sə lo mantombi. Yi lokok təəŋ mɛtsè, nè taŋ ndzənə ŋwàk Nwi.

¹⁷ Wo ànə fa yi ŋwàk Izayà, nè yi ànə ye ŋgà tsòhòbum Nwi. Yi fiŋ, nè muk ŋwàk nè, nè ye mvwe' sè wo ànə com nja də,

¹⁸ <<Tà Nwi a fa mɛ yòŋsè ye,

bùusè yi a cok fis mɛ də mɛ tsoho fa Ntirè nè
Bèboŋ bohòbù ŋgàa jìŋ wèŋ.

Yi a tum mɛ də mɛ kə tsoho fa bùu sè wo cu ndapndzəm də wo nè fis me'rə wo.

Mɛ tsok fa bù ŋgàa ntwilis wèŋ də wo nè ye bum sèmok.

Mɛ fiŋ me'rə bùu sè wo cu bə ŋgə'.

¹⁹ Nə tsok fa bwiŋ də lùmŋgòŋ nè Tà Nwi nè kə luŋsə bùu ye wèŋ nè vè laŋ.>>

²⁰ Yi ànə taŋ mesə vɛ'nə fana yi lok nà', nè fa nà' bohòŋwè nè yi tesəgè məmve' ndap pìriyà nè, nè cum tsoŋ nze, nè ye ŋgòtsòho. Bùu sè wo ànə ye məmve' ndap pìriyà nè wèŋ à sə kùk tse' mègù mok yi. ²¹ Yi ye ŋgòtsè' fa bùu sə də, <<Yusè yà'a ndzənə ŋwàk Nwi sə bùuŋ vè ntinè zìnə məmve'nè wèŋ yuk ŋga mà ta yè'sə.>>

22 Bwìṅ à kwa bohòyi, bə lèlùm ncèep sè yà' à sə tesə kə cùhù yi. Wo sə fe'rə də, <<Nè'e ka mo Jòsep ye àlɛ?>> 23 Jisòs duk fa wo də, <<Mù riṅ də wèeṅ nə mak fa mɛ gbɛ' nè'e də, <Ngà ncèp, gɛṅsə-a ni' yò.> A yà'a də, <Wu gù bum sè vès a yuk də wù a sə gù yà' mvwe' lak Kàpanùm yà'a, mɛ ntòla'à wù fɛɛṅ sè'.> >> 24 Yi duk fa fe'lə wo də, <<Mù sə tsè' fa wɛṅ nə zìnə də, bùu sè mɛ ntòlak kà ṅà tsòhòbum Nwì nè yi tesə sè' mvwe' ntòlak ànə co yumok jəgə. 25 Mù sə tsè' fa wɛṅ zìnə də, ghà nè Alajà à cu fo' nà'a, bàa yepmfə à ye mvwe' lak Izùre ṅkùuṅntɛṅ. Mvək nè mbùṅ à sə kà ligè mɛnə lùumṅòṅ tɛ' bə bwes fana, njè ko nzeṅgòṅ nə pwe'. 26 Nwì ànə ka Alajà bohòbàa yepmfə avès ṅòfa yi zuzɛ sè' tum, yi à tum lònà' bohòṅwà ṅgwemfə nè mvwe' lak Zarefà nè mvwe' nzeṅgòSidòṅ. 27 Ngàa kuturu ànə ye mvwe' lak Izùre sè' ṅkùuṅntɛṅ mɛmvək nè Alasà ànə cum fo' nà'a. Fana yi ànə ka ṅwè avès nè mò'fis gɛṅsə, yi à gɛṅsə mègù Namàn nè yi ṅwè Sìriyà.>>

28 Bùu sè wo ànə ye mɛmvwe' ndap pìriyà anə, à yuk bum sè Jisòs à cèep fana ntəm cəp wo nèbɛp. 29 Wo lokok, nə soṅ dapsə fis mɛntòlak anə, nə jəṅ lo yi mɛ tu nda nè wo a ci lak awo mbwa, ya wo dusə mak tsoṅ lo yi sə bamè anə. 30 Fana yi swɛ'ɛ tesə ndzə bohòwo anə, nə gi ca mɛtsətsə'rəə wo anə nə lo yuye.

*Jisòs Bɛ'fis Yòṅsə Ze' Ndzə Nì'ì Nwè Nəmòk
(Mak 1:21-28)*

³¹ Jisòs à lòmvwe' lak Kàpanùm nè mvwe' nzenḡòGalili, fana yi sè yè'rè bwìḡ fo' nùmbu dzè. ³² Wo à mərə pwe', bùusè ncèp nè yi à sè cèp nè, à ye nsàp nè nje zok bə ḡàḡ.

³³ Nwè nəmòk ànə ye mụ ndap pìriyà anə, nè yi à tse' yòḡsè ze' ndzə ni'ì yi. Yi cèp torə fis bə ḡàḡ duk də, ³⁴ <<Hàva', Jisòs nè mvwe' lak Nazàre, wù tse' yà vesùwèḡ nɛ? Wù vè yè'sə ḡḡòzə ves à? Mù riḡ wu bəboḡni, wu mo Nwì nè wu rərəḡ nə.>> ³⁵ Jisòs ḡhamsə yòḡsè nè, nè duk fa yi də, <<Lok cùu yò, nè ca tesə ndzə ni'ì ḡwè ènə.>> Ze' nè bwi' mak ḡwè nè sè nze, nè tesə ḡesə lo, nè kà yi yumok ḡù. ³⁶ Bwìḡ à mərə ḡkùḡḡntèn, nè sè fe'rə kɛ'ca də, <<Hàva', yè'sə yà ve'nə ɛ? Nwè nè'e sè cèp bə ncèep sè yà' tse' ḡàḡ, fana yòḡsè ze' sè tesə ndzə ni'ì bwìḡ.>> ³⁷ Fana nzu bum sè Jisòs à ḡù yè'sə yuhu lo mvwe' nzenḡòànə pwe'.

Jisòs ḡḡḡsə ḡḡà Yiyāḡ ḡkùḡḡntèn
(*Mat. 8:14-17; Mak 1:29-34*)

³⁸ Jisòs à mè'rə mụ ndap pìriyà anə, nè lo mụ nda'à Saimù. A ye ḡḡa mali Saimù nè sè ya yiyāḡ wùriḡ. Fana wo tsok fa Jisòs bə zeḡ. ³⁹ Yi lo kə təḡḡ ḡḡù kèè nà', nè cèp bohòyiya nə. Yiya nè à mè'rə yi ḡhà nà'nə. Yi lokok, nè lap fa wo zuzù.

⁴⁰ Nùm à co, fana bùu sè wo à tse' ḡḡe' awo sè wo à tse' yiyāḡ zok zok jə və yà'wèḡ bohòJisòs. Yi jwèḡ wo bə bo ye, fana yiyāḡ awo me. ⁴¹ Yòḡsè ze' wèḡ à sè tesə ndzə ni'ì bwìḡ ḡkùḡḡntèn, nè sè cèp sa'rə də, <<Wu mo Nwì.>> Jisòs ḡhamsə yà'wèḡ də yà'wèḡ kà cèp, bùusè wo ànə riḡ də

a yi Nkum nga gèm bwìṅ nè Nwì ànə kak də yi nè tum və nè.

Jisòs Tsòho LòNzak Nwì Mvwe' Nzenḡòn Galili Pwe'

(Mak 1:35-39)

⁴² Tsok à rɛṅ, Jisòs me'rə ntòlak nè, nè lo mvwe' səmok yìyì. Bùu sə wèṅ ye ṅòláp yi. Wo ànə ye yi fana wo lap mandzè ṅògù də yi kà lò. ⁴³ Yi duk fa yà'wèṅ də, <<Mà tse' ṅòtsòho lòNtirè nè Bèboṅ nè nà'a bə gaṅ ṅkum Nwì nè mvwe' buhu lak mok sè'. Búsə yà'a yusə Nwì a tum mɛ də mɛ gɛ sə.>> ⁴⁴ Fana yi sə tsoho kɛ' lo mənə ndap pìriyà wèṅ mvwe' nzenḡòn Jùdiyà nè pwe'.

5

Jisòs To Bù Ngàa Fàak Ye

Sə Mantombi Kwè

(Mat. 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ A ye nùmbu mòk nga Jisòs tə ṅgɛ tèm Jènesarè fana bwìṅ kə rwiṅ fo' vɛ'ɛ fak fak. Bwìṅ sə nik kɛp lo ṅgɛ ni'ì yi, ṅgòyuk ncèp Nwì. ² Jisòs ye nga ṅgwes tə ṅgɛ tèm anə ba nga ṅgàa ko fuk wèṅ ànə tes yà', nè lo ṅgòcùk ram awo. ³ Yi ni lo sənə ṅgwes nè Saimù ànə tse' nà' yi, nè duk nà' də nà'a bwi' gesə ṅgwes nè mvwe' ṅgɛ ndzəp nè momjo. Fana yi cum ca, nè sə yə'rə bùu sə.

⁴ Yi à mèsə yəyərè nè fana yi duk fa Saimù də, <<Bwi' lo ṅgwes nè mvwe' sə ndzəp nè cəco ya wèṅ ṅge' yòo gesə ram sə ndzəpè, nè ko fuk.>>

⁵ Saimù duk fa yi də, <<Tè', vès fuk nònṅ tè tsok

reŋ vès kà fuk nè mò'fis ko. Fana bùusè wù cèp ve'nə, mü nə mak gesə ram nə sə ndzəpè anə.>>
 6 Wo ànə mak gesə ram nə sə ndzəpè anə, nə ko fuk ve'ε nèbɔp, ram nə ye ŋgòtiŋ. 7 Fana wo bak gesə lo fa ŋge' awo sè bə ŋgwes mòk nə bo, də yà'a və kə tēsə wo. Wo və, nə rusə ŋgwes awo sə bə fuk fana yà' ye ŋgòcəəŋ lòsə ndzəpè.
 8 Saimù ànə yeŋ nsàp fuk nè wo anə ko fana yi gbɔ təəŋ bə tumfərə kù mantombii Jisòs, nə duk fa nà' duk də, <<Dù lo yuyo, Tà, bùusè mü ŋwè nè mù rwiŋ bə bɔp.>> 9 Saimù bə bùu sè wo ànə ko nsàp fuk nè'nə ànə mərə ve'ε nèbɔp. 10 Fana ŋge' ye wèŋ Jem bə Jon, bwe Zebèdi ànə mərə sè'. Jisòs tsok fa Saimù duk də, <<Kà wəp, ye jəŋ ŋga'a wu nə kà fuk mok ko, wu nə sə ko jə və fa mü bwìŋ.>> 11 Bùu sə bwi' lo ŋgwes sə ndzə ŋgɔ ndzəp anə, nə mak nonʂə yà' mɔmɔvwe' anə, nə be'lo Jisòs.

*Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye
 (Mat. 8:1-4; Mak 1:40-45)*

12 Jisòs ànə cum bə lak mok fana ŋwè ŋgà kuturu ye yi ŋga yiyaŋ nə à wes yi ve'ε pwe' nè pwe'. Yi ye Jisòs, fana yi gbɔ bu'rə kù mantombii nà', nə ləŋ nà' də, <<Tà, a bə-a wu co wù tēsə mü na, wù gɔ fa mü yiya àm nè'e me.>> 13 Jisòs fis bo, nə jwəŋ nà' bə zəŋ, nə duk də, <<Mù dzəm laŋ, yiya yònə nà'a me.>> Yiya ye nə à mè mègù fo' sè' ghà ànə. 14 Jisòs tipsə yi də, <<Nə kà ŋwè nəmòk tsè' fa, du mɔvwe' ŋgà fa satikà' ya yi nə kək ja'a wu, fana wù fa fəfa mɔv'nə Musi ànə duk ŋgònì də yiya nə mè laŋ.>> 15 Fana nzu nè

də Jisòs gù yu yè'sə yuhu lo ɲkùuɲntèn, maŋgòn tesə və ɲgòyuk bum sè Jisòs à sə tsòho, nə ye ɲgòfek yi də nà'a mesə fa wo yiyaŋ awo. ¹⁶ Fana yi sə loho yuye ɲgəà kəkè' ɲgòlɛɲ piriya.

Jisòs Gũsə Nwè Nè

Yi À Bù'rə

(Mat. 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ A ye nùmbu mòk ɲga Jisòs sə yə'rə fa bwiŋ ncèp Nwi, fana bùu Faràsi bə bùu sè wo yə'rə fagè bwiŋ lùuk Nwi à ye mʉtsətsə'rəə wo. Wo ànə tesə və pwe' mvwe' nzeŋgòn Galili, Jùdiyà, bə ntòlak Jòrosalèm. Nàaŋ Tà Nwi à ye bohòJisòs ɲgòmèsə yiyaŋ. ¹⁸ Bùu səmok bək və ɲwè nəmòk mənə dak, nè yi à tse' yiya nè nà'a bù'rəgè bwiŋ. Wo lap mandzè ɲgònisə lo yi mʉ nda'à anə mantombii Jisòs. ¹⁹ Busè maŋgo bwiŋ à ye wùriŋ fana wo kà mandzè ɲgòjə lòi mbwa tse'. Wo bək kok lo ɲgà yiya nə mʉ ndundap, nə cok tosə mvwe' sè Jisòs tə sə, nə le' gesə tsoŋ ɲwè nə kù mantombii Jisòs mʉtsətsə'rəə bwiŋ anə.* ²⁰ Jisòs à yə də wo tse' dzədzəm nè də aco yi gʉ yiya ɲwè nə me. Yi duk bohòɲwè nè yi kà gígè nə də, <<Mo àm, mʉ swifa wu bʉp yo laŋ.>> ²¹ Bù ɲgàa yə'rə lùuk Nwi wèŋ bə bùu Faràsi wèŋ à yu' vɛ'nə wo ye ɲgòɲwùrə kɛ'cà də, <<Nè'nə ndà nè yi sə bʉpsə liŋ Nwi ɛ? Kaco ɲwè swifa ɲwè bʉp yeŋ, mègù Nwi yiìyi.>> ²² Jisòs à rì bum sè wo ànə sə tsərə sə ntʉù wo vɛ'ɛ pwe', nə fek wo duk də, <<Wèŋ sə tsərə bum yè'sə sə ntʉù wèŋ vɛ'nə bùu yà? ²³ Co johò gha' yè'e

* 5:19 5:19 Ye Màtiyò24:17

nè ngòduk dè, <mù swì fa wu bup yòlan>, kè nè ngòduk dè, <Lòkok mɔtsè, nè gi lo yuyo> ε?
 24 Fana mɔ nè ni fa wɛŋ dè mùu mo n̄wè, mù tse' n̄an̄ sè nze ngòswifa bwɛŋ bup awo.>> Fana yi duk fa ngà' nè yi kà gígè nè dè, <<Mù duk wu dè lòkok, nè te' kà yò, nè lo la'à wù.>> 25 Yi à cèp vɛ'nè fana n̄wè nè lòkok təŋ kù mantombii wo ghà ànə. Yi te' lim bək kà ye, nè lo yuye mɔ nda'à yi, nè sè kuksə lo Nwi. 26 Bwɛŋ ànə mərə vɛ'ε nkùuŋntèn, nè wəp nɛbup, nè kuksə Nwi duk dè, <<Vès yə nsàp man̄gəŋgəŋ mòk ntinə.>>

Jisòs To Levi

(Mat. 9:9-13; Mak 2:13-17)

27 Yè'sə a mè fana Jisòs tesə lo, nè kə ye Levi ngà ko mbàm tas mvwe' sè yi fàkgè fo'. Jisòs duk fa yi dè, <<Bɛ' və mɔ.>> 28 Levi nè lòkok, nè me'rə hum fàak ye pwe', nè be' lo Jisòs.

29 Fana Levi nè à kè gù fa Jisòs dinà nè ghan mɔ nda'à yi. Ngàa ko tas wèŋ ànə və, bə bwɛŋ nkùuŋntèn, nè sè zɔ zuzɔ fo'. 30 Bùu Faràsi bə bù awo mok sè wo bù ngàa yə'rè lùuk Nwi wèŋ ànə ye vɛ'nə wo fek ngàa fàak Jisòs dè, <<Wèŋ sə zɔ be'lə wɛŋ ngàa ko tas nè ye bə bù ngàa gù bup wèŋ bùu yà?>> 31 Jisòs duk fəsə fa wo dè, <<Bùu sè wo ka yiyan tse', wo kà doktə ləpgè, a ləpgè doktə n̄wè nè yi sə yaya. 32 Fana mù a ka n̄jo bùu sè kəkurè wèŋ vè, mù a vè ngòto bù ngàa gù bup wèŋ, ya wo nè kupsə ntum awo, nè bwi fa bup awo nkwen̄.>>

Nzak Dzè Zuzɔ NgòKùksə Nwi

(Mat. 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Bùu sëmok à fek Jisòs dè, <<Ngàa fàak Jon dzègè zuzu kèkè', nè sè gu pìriyà, nè ye dè ngàa fàak bùu Faràsi wèeṅ gùgè sè' ve'nè, ngàa fàak yòsè zè nè sè no nùumbu pwe' bùu yà lè?>>

³⁴ Jisòs fek wo dè, <<Aco wo duk fa bùu sè wo vè mvwe' sè wo sè zè gu dè yà'wèeṅ dzè zuzu nga ndugù nè cu fo' nùumbu yà'sè à? Ka ve'nè sè yeṅ. ³⁵ Nè yeè nè dè, mvèk nèmòk cu nè wo nè jèṅ gesè lo ndugù nè, fana bùu sè nè dzè zuzu mvèk ànè.>>

³⁶ Jisòs mak fa wo gbù' nè'e dè, <<Kaco ṅwè sa jèṅ cèk nini nè fi, nè te' lok cèk nè zèm bè zeṅ yeṅ. A ye-a ve'nè, cèk nè fi nè nè sarè ghasè cèk nè zèm nè, fana yà' kà kùrè. ³⁷ Kaco ṅwè nèmòk kep gesè dzè rùk sənè bès nè zèm yeṅ. A ye-a nga yi gù ve'nè, dzè rùk nè nè duk, nè vok bès nè, rùuk sè maha wà, bès nè bup sè' wà.

³⁸ Hai', ka ve'nè yeṅ, gèsè rùuk sè fi sənè bès nè fi.>> ³⁹ Jisòs duk fe'lè sè' dè, <<ṅwèe no-a rùuk sè zèm, fana yi nè kà ṅgòno rùuk sè fi dzèm. Anè boṅ ghak gu yi mok rùuk sè zèm sè.>>

6

Jisòs Cèp Bè Nzak Nùmbu Dzè

(Mat. 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Jisòs à gi cà mvwe' nzum nzaṅ mok nga a nùmbu dzè. Ngàa fàak ye kúp tu nzaṅ mok, nè sè nuk yà' ndzè bohòwo, nè sè zè mvèem nzaṅ sè. ² Bùu Faràsi sëmok fek wo dè, <<Lùk avès ka dè ṅwèe fak nùmbu dzè dzèm, wèṅ sè kúp nzaṅ nga a yà'sè fàk bùu yà?>> ³ Jisòs fek wo duk dè, <<Wèṅ ànè ka yusè Devid bè bùu ye wèṅ ànè

gũ taanŋ nga njè sə ya wo yuk à? ⁴ Yi à ni lòmũ nda'à Nwì, nə jəŋ zuzũ sè wo à jə vè ngòkwəsə Nwì bə zəŋ, nə zũ yà', nə fa bùũ ye wəŋ yà' sè'. Wo à zũ vɛ'nə nga lùk sə bèn də kaco ɲwè zũ yeŋ, tse'nga wu ɲgà fa satikà' ɲkuŋ.>> ⁵ Jisòs cɛp ləsə ncɛp nə də, <<Mũũ mo ɲwè, mũ Tà bə nũmbu dzè nə mũ.>>

*ɲwè Nè Yi A Kpũ
Bo Ma Mò'fis
(Mat. 12:9-14; Mak 3:1-6)*

⁶ A ye nũmbu dzè nəmòk sè', Jisòs lo mũ ndap pìriyà ɲgòtsòho fa bwìŋ ncɛp Nwì. ɲwè nəmòk à ye mʉtsətsə'rə wo anə nè bo ye ànə kpũ ma màk. ⁷ Anə ye mvək ànə bù ɲgàa yə'rè lùk Nwì bə bùũ Faràsi sè wo à ye fo' sə kùk gosə kɛ' Jisòs. Wo à sə kù' ɲgòko yi bə nzak də yi gù fàk nũmbu dzè. ⁸ Fana Jisòs riŋ yusè wo à sə tsərə sə ntũũ wo sə, nə duk fa ɲwè nè bo à kpũ yi nə də, <<Lokok təəŋ və mantombi fɛɛŋ.>> ɲwè nə lokok təə megu sè vɛ'nə. ⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Mù sə fek yè'e wèŋ duk də, lùk àvès sə dzəm də vesùwèenŋ gũ nũmbu dzè yà? Nà' sə duk də vesùwèenŋ tɛsə ɲwè kè a yeŋsə yi ɲgə' ɛ? Nà' sə duk də vesùwèenŋ gem yòŋsə ɲwè kè a mesə nà' ɛ?>> ¹⁰ Fana yi kùk dzoonŋ yak wo pwe', nə duk fa ɲgà yiya nə də, <<Nèp fis yak kwìŋ yo sə.>> ɲwè nə à gù sè vɛ'nə fana bo ye sə gũŋ. ¹¹ Bũũ sə ànə jok vɛ'ɛ wùriŋ, nə sə cɛp kɛ' ca mʉtsətsə'rə wo yusè aco wo ko Jisòs bə zəŋ.

*Jisòs Swè'fis Bũũ Ye Mok
Hum-ncòp-ba*

NgòYe Ngàa Ntum

(Mat. 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Anə ye mvək ànə fana Jisòs kok lo mɛ tu nda nəmòk, nə lɛɲ Nwì. Yi lɛɲ vɛ'ɛ, tè tsok rɛɲ, yi kà lo dzəm. ¹³ Tsok à rɛɛɲ fana, yi to benə ɲgàa fàak ye sɛ wɛɲ mvwe' mò'fis, nə cok fis jəɲ bwɪɲ hum-ncòp-ba, nə to yà'wɛɲ də ɲgàa ntum. ¹⁴ Liɲ bùu sɛ yi à cokfis sɛ, à ye Saimù nɛ yi à fa nà' liɲ də Pità bɛ moma ye Andrù, Jem bɛ Jon, Filip bɛ Bətòlomì, ¹⁵ Mətìyò, bɛ Tomos, Jem mo Alfòs bɛ Saimù nɛ wo ànə to yi də Zilò, ¹⁶ Judàs mo Jem bɛ Judàs Iskarəyà nɛ yi ànə sɛɲ Jisòs.

Jisòs Tsòho Nza' Nwì

(Mat. 4:23-5:12)

¹⁷ A ye ɲga Jisòs tson tesə vɛ mɛ tu nda nə, fana yi kə təɲ mvwe' nəmòk nɛ à ye fo' rəəm. Yi à ye fo' bɛ ɲgàa fàak ye wɛɲ ɲkùɲɲntɛɲ. Fana bwɪɲ tesə vɛ mvwe' nzenɲòn Jùdiyà bɛ ntòlak Jòrosalèm, nə ye ntòlak Tayà bɛ Sidòn sɛ yà'a ɲɲɛ ndzɛp, nə kə maɲ fo'. ¹⁸ Wo ànə vɛ ɲgòyuk yusə Jisòs anə sɛ yə'rə, nə ye ɲgòlɛɲ Jisòs də nà'a mesə fa wo yiyaɲ awo zok zok sɛ yà' sɛ ya wo. Bùu mok à ye fo' sɛ wo à tse' yònɲsəè ze' sɛ yà' sɛ fa wo ɲgə' fana Jisòs bɛ'fis fa wo yà'. ¹⁹ Fana bùu sɛ pwe' sɛ lap mandzè ɲgòjwè yi, bùusè ɲàɲ ànə sɛ tesə ndzə ni'ì yi, nə sɛ mesə fa wo yiyaɲ awo.

²⁰ Jisòs à kàk ɲgàa fàak ye, nə duk də, <<A rɛɲsi bohòɲgàa jɪɲ wɛɲ, bùusè tse' gaɲ sɛ Nwì nsàap bùu yè'sə. ²¹ A rɛɲsi bohòbùu sɛ ɲjè sɛ ya wɛɲ ɲga'a, bùusè wɛɲ nɛ ze' ntsə'mòk. A rɛɲsi bohòwɛɲ sɛ wɛɲ sɛ wa ɲga'a bùusè wɛɲ

nè ywì ntsə'mòk. ²² A rɛŋsi bohòwèŋ sè bwiiŋ nə bɛŋ wɛŋ, nə sə bɛ' wɛŋ, nə yak wɛŋ, nə cɛp bum sè bɔp bohòwèŋ bùu mù nè mɔ mo ŋwè. ²³ A ye ŋga wo gù wɛŋ vɛ'nə, wɛŋ kwa, nə sə kaŋ dzeŋ, bùusè wèeŋ nə tse' lèlè' mɔbu ŋkùuŋntèŋ. Wèeŋ riŋ sè' də, tàcicii bùu yè'sə wèŋ ànə gɔ ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ sè' vɛ'nə.

²⁴ <<Fana anə bɔp wesə bohòwèŋ ŋgàa ghàk vɛ'e wùriŋ, bùusè wèŋ a yuk wes lùm ma njàwèŋ laŋ. ²⁵ Anə bɔp bohòwèŋ sè wèŋ cu ŋga'a zəze', bùusè njèe nə yaŋ wɛŋ ntsə'mòk. Anə bɔp bohòwèŋ sè wèŋ sə ywì ŋga'a, bùusè wèeŋ nə tɛ' nə waŋ nùmbu mòk. ²⁶ Anə bɔp bohòwèŋ sè bwiiŋ pwe' sə gèŋ to liŋ awèŋ bəboŋ, bùusè yà'a sè' mɔmvə'nè tàcici awo wèŋ à sə gèŋ liŋ bù ŋgàa mɔwès sè wo à duk də wo ŋgàa tsòhòbum Nwì sè' vɛ'nə.

Dzəm Bùu Sè Wo Bèŋgè Wu

(Mat. 5:43-48, 7:1-5, 12)

²⁷ <<Nə yeè nə də, mù sə cèp bohòwèŋ sè wèŋ sə yuk yusè mù sə cèp yè'e də, dzəm bùu sè wo sə bɛŋ wɛŋ, nə sə gɔ bəboŋ bohòbùu sè wo sə dzèeŋ wɛŋ. ²⁸ Wèeŋ se bùu sè wo sə yak wɛŋ, nə lɛŋ fa bùu sè wo sə fa wɛŋ ŋgə' pìriyà. ²⁹ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk sam wu mbumbuk, wù tse' fa yi mamòk yi ləp sè'. A ye-a ŋga ŋwè nəmòk fep jə cək yò, wù me'rə yi fep jəŋ cək yònè ndzə tsətsə'rə sè'. ³⁰ Fa ndàaŋwè pwe' nè yi lɛŋ yumok bohòwù. A ye-a ŋga ŋwè nəmòk jə yumok sè yà'a sè yò, wù kà də wu fek yi ŋgòfa fəsə wu yà' duk. ³¹ Mɔmvə'nè wù dzəm də bwiiŋ gɔ fa wu fana wù gɔ fa wo sè' vɛ'nə.

32 <<A ye-a nga wù dzəm bùu sè wo sə dzəm wu, Nwii nə kwasə wu bùu yà? Bùu sè bup wèeŋ dzəm gè sè' bùu sè yà' dzəm wo. 33 A ye-a nga wù gù bəboŋ bohòŋwè nè yi gùgè wu bəboŋ, Nwii se wu bùu yà? Bùu sè bup gùgè sè' ve'nə. 34 A ye-a nga wù fòsə fa mègù bùu sè wo nə fòsə fa wu, Nwii nə kwasə wu bùu ya? Bùu sè bup wèeŋ fòsə fagè bùu sè bup mok sè', də ya wo nə tse' fe'lə yà' maŋkwèŋ. 35 Wèeŋ dzəm le bùu sè wo sə bèŋ weŋ, nə gu wo bəboŋ. Fòsə fa wo, nə kà yà' fek fəsè. Ya wu nə tse' lèlè' mabu ŋkùuŋntèn, wù ye sè' mo Tà Nwii nè yi Nwii nè ghaŋ nə. Nwii gùgè ye bəboŋ bohòbùu sè wo kà yi kwasəgè nə ye bù ŋgàa ŋkù' wèŋ sè'. 36 Wèeŋ sə koksə manziŋ bohòbwiŋ məm vè'nə Tè' awèeŋ koksəgè manziŋ sè'. 37 Fana kà də wèeŋ sak ŋwè nəmòk duk, ya Nwii kà weŋ sè' sak. Wèeŋ kà ŋwè nəmòk gù bupsè ya Nwii kà weŋ bupsè. Swifa bwiiŋ ya Nwii nə swifa weŋ sè'. 38 Fa, ya nga Nwii nə fa wu sè'. Wo nə fa wu bo dak, nga wo beŋ yà', nə tsərə be'lə mvwe' mò'fis, mamòk ke'ε lo nze, wù kà mvwe' nè ŋgònəmsə tse'. Mvè'nə wù fuk fa bwiiŋ fana wo nə fuk fa wu yòsè' ve'nə.>>

39 Anə geŋ fana Jisòs mak fa wo gbù' mòk də, <<Kaco ŋgà ntwilis niŋ fa ŋgà ntwilis mok mandzè yeŋ. A ye-a nga ŋgà ntwilis nə gu ve'nə, wo nə gbù ni sə wurè wo ba fo'. 40 Kaco mo nè yi sə yə'rə fàk riŋ casə ŋwè nè nà' sə yə'rə yi nə yeŋ. Yusə də, a ye-a nga ŋwè nè yi sə yə'rə fàk mèsə, yi nə riŋ kurə megu co ŋwè nè nà' à yə'rə yi nə. 41 Njo nè wu kùkgè mɔjɛp nè jo nè nà' cu

mɛ lisè moma yo, nə swi də bès tɛ nè ghan cu mɛ lisè wùu yè'e bùu yà? ⁴² Kènə aco wù duk fa to moma yo mòk də, <Tse' vèsə lis ya mɛ fis fa wu mɛjɛp nè mɛ lisè wù> nà'a, ɲga wù sə kà ɲkwàɲkwà bès tɛ nè mɛ lisè wù nà'a yə anə va? Wù ɲgà tè'èɲkup, fis to ɛ ntòjɛp nè ghan mɛ lisè wù nà'a ɲkuɲ ya wu nə tse' mandzè nè ɲgòyə rì nè jo nè nà' cu mɛ lisè moma yo nə.

Tɛ Bə Nto'o Ye
(Mat. 7:16-27; 12:33-35)

⁴³ <<Kaco tɛ nè bèboɲ zəm nto' nəbɛp yeɲ, nə ye sè' də, kaco tɛ nè bɛp zəm nto' nè bèboɲ sè' yeɲ. ⁴⁴ Bwiɲ nə riɲ tɛ bə nsàp nto' nè tɛ nə sə zəm. Kaco wù kwiɲ lèmu' mənə ntwìnəne' yeɲ, nə ye də, kaco wù kwiɲ pià mənə tɛ nàk sè' yeɲ. ⁴⁵ Nwè nè bèboɲ cep fis kokgè ncèp nè bèboɲ bùusè ntəm ye bèboɲ. Nwè nè bɛp cèp fis kokgè ncèp nè bɛp bùusè ntəm ye bɛp. A ve'nə bùusè cùu ɲwèe cep fis mègù yusè yà' rwiɲ cu sə ntɔù ɲgèɲgàɲ.

⁴⁶ <<Wèeɲ togè mɛ də Tà, Tà, nə kà bum sè mù sə duk də wèeɲ gu gù bùu yà? ⁴⁷ Nwè nè yi vè-a bohòmù, nə yuk yusè mù sə cèep, nə nonşə yà', fana mɛ tsok fa weɲ nsàp ɲwè nè yi ye nə. ⁴⁸ Yi co ɲwè nè yi dzəm ɲgòci ndap, yi tuɲ lo sə nze cəco, nə kə yeto kùmndap sə mənə lis. Fana ndzəp rwiɲ, nə bwi' ndap nə, nà' kà tsòhò, bùusè yi a ci kùmndap nə bèboɲ. ⁴⁹ Fana ɲwè nè yi yuk-a ncèp àm, nə kà yà' nònşə, ye də yi co ɲwè nè yi à ci ndap ye sə nze wà, nə kà kùmndap bom. Fana ndzəp à rwi, nə bwi' ndap nə, nà' gbù

ghà ànə. Ndap nə à gbù nsàp nè co wù kà cèp tɔ.>>

7

Jisòs Bə Nkum Sojà Nè Nwè Lakmvum (Mat. 8:5-13)

¹ A ye nga Jisòs cèp mèsə bum sè yi à tse' ngòcèep nga bùu sə sə yuk fana yi lo mvwe' lak Kàpanùm. ² Nkwà' nwè sojà mòk nè mvwe' lak Rumà à ye fo' nè yi à tse' nkwen ye mòk nè yi à dzəm nà' vɛ'ɛ wùrin. Monkwèn ye nə à sə ya vɛ'ɛ co yi kpə li. ³ Anə geŋ yi yuk nzu bum sè Jisòs à sə gùu, fana yi tum lo nkwaaha bùu Jus mok wèn də yà'a kə duk Jisòs və kə gũsə nkwen ye nə. ⁴ Wo à lòo, nə kə lɛŋ gbərə Jisòs. Wo duk fa yi də, <<Nwè ènə kùrè co wù tesə yi, ⁵ bùusè yi dzəm bùu lak avès nkũntèn, nə ci fa ves ndap piriya àvès sè'.>> ⁶ Fana Jisòs bə yà'wèn lo. A kə kuəp vè mvwe' ndap sojà nə, fana nà' tumsə nge' ye mok wèn də yà'a kə duk fa Jisòs də, <<Tà, kà də wu ye ngə' ngwàn duk. Mù ka kəkùrè co wù kə ni mɛ nda'à mù yeŋ. ⁷ Yà'a yusè yà' gù nkun mù kà bohòwù mù bə tu am və sə. Cèp mègù lɛ bə cù fana ya mofàk àm nə nə luŋ. ⁸ Mù rì vɛ'nə bùusè mɛ yè'sə nwè nè mù tse' nkwaaha bùu mok mantombii mù sè mù sə yuk bohòwo sè'. Sojàa mok cu sè wo yukgè bohòmù sè' yo. Aco mù to mòk duk də, Vəə, yi və. Mù duk fa mòk də, Lòfa', yi geŋ. Nə duk fa mali mòk də, Gɛ yu yè'e, yi gɛ yà'.>> ⁹ Jisòs à yuk vɛ'nə, fana yi mərə bohònkwa' nwè nə, nə duk fa bohòbùu

sè wo à yù vè yi fo' sè dè, <<Mù sè tsè' fa wen dè, a mègù-a sè mʉtsətsə'rə bʉu Izùre ma, mù ka ɲwè nəmòk fo' nè yi tse' nsàp dzədzəm nè ɲkʉuɲ ènə vɛ'nə ye yuk.>> ¹⁰ Bʉu sè ɲkwà'ɲwè sojà à tum sè à bwìɲ foho lòo, nè kə ye ɲga mo ye nè cu mok bəboɲ.

Jisòs Lòkoksə Mo ɲwà ɲgwemfə Mòk Mvwe' Krɛ

¹¹ A ka sap fana Jisòs kə ni mvwe' ntòlak mòk nè wo to nà' dè Neèn. ɲgàa fàk ye nè ye bʉu mok wèɲ ɲkʉuɲ sè bɛ' lòyi. ¹² Yi à kʉəp vè mvwe' ncùu ɲka' lak sə, fana yi ye ɲga wo sè bək vè vèɲ ɲwè nəmòk nè ma ye à ye ɲwà ɲgwemfə. ɲwà nè'nə à tse' mègù mo nè mò'fis ènə ɲga nà'a ɲwəmbam. Bwìɲ ɲkʉuɲ à vè ɲgòtsəpsə yi. ¹³ Tà Jisòs à yə ɲwà nè, nè koksə manziɲ bohònà' nè duk fa nà' dè, <<Tsəp, kà wa.>> ¹⁴ Yi lo, nè kə jwɛɲ ɲkùp nè vèɲ ɲwè nè cu ca nè. Bʉu sè wo à sè bək tse' ɲkùp nè wèɲ à foho təəɲ, fana yi duk dè, <<Wà'ɲwè, mù sè cèp bohòwù dè, yəə nè lokok.>> ¹⁵ ɲwè nè à lòkok cu mʉtsè, nè ye ɲgòcèp cù. Jisòs jəɲ yi, nè fa yi bohòma ye. ¹⁶ Wʉə à ko bwìɲ pwe' fana wo kuksə Nwì. Wo sè duk dè, <<ɲgà tsòhòbum Nwì mòk nè ghan tesə mʉtsətsə'rə vesùwèɲ laɲ. A yè'sə dè Nwì a vè ɲgòtesə bʉu ye wèɲ.>> ¹⁷ Nzu bum sè Jisòs à gʉ yè'sə à yuhu mvwe' nzeɲgòn ɲùdiyà nè ye lak sè yà' kʉəp ɲùdiyà pwe'fo'.

*Jon Tumsə ɲgàa Fàak Ye
 ɲgòFek Jisòs Yumok
 (Mat. 11:2-19)*

18 Ngàa fàak Jon wèŋ ànə yuk bum sè Jisòs à sə gùu fana wo və, nə tsok fa Jon. Jon to ngàa fàak ye mok ba, 19 nə tum wo bohòTà Jisòs də wo kə fek nà' də, <<Wu yà'sə ɲwè nè wo à duk də yi nè vèə nə, kè vèes sə kuk də yi cu ntòzok ε?>> 20 Wo kè dzèŋ bohòJisòs, fana wo duk fa yi də, <<Jon ngà bàptesè bwìŋ tum vè ves də vèes kə fek wu də, wu yè'sə ɲwè nè wo à duk də yi nè vèə nə, kè vèes kuk də yi cu ntòzok ε?>> 21 A ye mègù sè' m̀vèk ànə fana Jisòs gũŋsə bù ngàa yiyaŋ wèŋ ɲkũũntèn, nə bɛ'fis ze' ndzə ni'ì bwìŋ, nə muk lis bùu sè yà' ànə loho sè'. 22 A kè dzèen fana Jisòs duk fa wo də, <<Wèen du, nə kə tsok fa Jon yusə wèŋ yuk, nə ye sè wèŋ yə bə lis awèŋ. Bùu sè wo à loho lis wèŋ sə yə fe'lə bum səmok, bùu sè wo ànə sə kà gìgè sə gii, ngàa kuturu wèŋ sə gũŋ. Bùu sè wo à loho ntu' wèŋ sə yuk fe'lə bum, mà sə lòkoksə bwìŋ m̀vwe' kpũ, nə sə tsoho fa ngàa jìŋ wèŋ Ntirè nè Bèboŋ nə sè'. 23 Nə tsok ləsə fa yi də mà duk də, rɛŋsi bohòɲwè nè yi ka məmərè sə ntuè yi bùu mà tse' lok.>>

24 Ghà nè ngàa fàak Jon sə à bwì foho lòfana Jisòs ye ngòtsòho fa bùu sè fo' bə liŋ Jon nə. Yi sə cep də, <<Wèŋ ànə lo ngəà fa' ngòkè ja'a yà? A ye ngòkè ja'a ɲwè nəmòk nè yusə bwìŋ cèep, yi sə dzəm ke' gu yusə wo sə cèep sə nduk à? Ka lɛ vɛ'nə yeŋ. 25 Ye də wèŋ ànə lo ngòkè ye yè'sə yu yà lɛ? Anə ye də wèen kə ye ɲwè nəmòk nè yi à ni tse' cèək sè bəboŋ à? Nə yeè nə sè' də nsàp bùu sè wo nigè cèək sè bəboŋ, nə sə zũ ghàk awo yè'sə kà ngəà cugè. Wo cugè ma m̀m̀vwe' nto'o ɲkum wèŋ. 26 Ye də wèŋ ànə tesə lo yè'sə

ngòyè yà? A ye ngòkè yè ngà tsòhòbum Nwì à? Ñ, a ve'nə zìnə, yi yam gha' ngàa tsòhòbum Nwì nsàp nə wèŋ rì yàwèŋ ànə laŋ. ²⁷ Nà'a yi nə wo à còm nòŋsə bum mok ndzənə ɲwàk Nwì bə lɪŋ ye nə. Wo à còm yusè Nwì à cèp də,

<Nè'e masinjà àm,
mɛ nə tum gesə lo yi mantombii wù
ngògù fùhɛ tsə'rə fa wu mandzè.> >>

²⁸ Fana Jisòs nə cep mali sèmok də, <<Mù sè tsè' wèŋ də, bwe sè wo à dzə wo sə nzenɡòon fɛŋ pwe'fo', wo ka mòk nə yi càsə Jon ntòdzə. Yi ye-a sè' ve'nə fana ɲwè nə də yi jə'rə càsə gha' mvwe' gaŋ ɲkum Nwì yi nə yam ghak Jon nə.>>

²⁹ Bù ngàa ko tas bə bùu sè wo à ye fo' pwe' ànə rɛɛŋ bum yè'sə fana wo kwasə Nwì. Wo ànə kwasə Nwì də fàak sè Jon à gùu sə yà'a bəboŋ. Wo ànə ye bùu sè wo ànə baptesə bohòJon.

³⁰ Fana bùu Faràsi bə bù ngàa yə'rè fa bwɪŋ lùk Nwì wèŋ à bèn yusè Nwì à fùhɛ nonʒsə fa wo sə, bə mandzè nə də Jon kà wo baptesə.

³¹ Jisòs duk də, <<Aco mù fùhɛ kok ɲgwì bùu sè niè' yè'sə bə yà lɛ-o? Wo səsə yè'sə yà? ³² Wo yè'sə co bwe mok sè wo tə mɛ nteɛŋ, nə sə duk fa ɲge' awo də, <Vès yəm ɲkii sè wo fisgè ɲwàŋwè fo', wèŋ kà dzɛŋ nə kà. Vès yəm ɲkii kpɛ, wèŋ kà mbɛŋ sè' kom lok.> ³³ Mù duk ve'nə bùusè Jon nə ànə və ye, yi kà rùk sə no, nə sə dzə zuzɛ. Wèŋ à yə ve'nə, wèŋ də yi tse' yòŋsè ze' ndzə ni'ì yi anə. ³⁴ Mùu Mo ɲwè, mù a vè yàm, mù sə zɛ bɛŋ, nə sə no rùk sè'. Bwɪŋ à yə ve'nə, wo duk də, <Wèɛŋ ye ɲgà no jùhɛ rùk bə tà zɛ bum, kà ze' mòok nè'.> Wo to mɛ də

ηγε' ηγάα γῦ βῦρ βῦ ηγάα κο μβὰαμ τας wèη.
³⁵ Mègù dḗ yumok kè lègè ηkuη bwìη riη dḗ a
 bèboη kè βῦρ àλɛ'.>>

Ŋwà Nəmòk Fè'lə Fa Jisòs Làmindà

³⁶ Ŋwəə Faràsi nəmòk à to Jisòs dḗ nà'a vḗ
 bḗ nà'a kḗ zḗ zuzḗ mḗ nda'à yi, fana Jisòs lo
 mḗ nda'à yi anḗ, nḗ cum nze dḗ bḗ yà'wèeη zḗ.

³⁷ Ŋwà nəmòk nè yi à ye ηwà sàhà mvwe' lak
 yà'sḗ yuk dḗ Jisòs sḗ zḗ zuzḗ mvwe' ndap ηwḗ
 Faràsi anḗ. Yi jḗη vḗ ndo làmindà nè wo ywigè
 nà' mbàm ηkùuη, ³⁸ nḗ kḗ tḗeη kok fḗ ηkwèη
 Jisòs mvwe' kùu ye. Yi ye ηgòwa, nḗ sḗ tsḗp
 kùu Jisòs bḗ ndzḗplis ye sḗ, nḗ sḗ yisḗ yà' bḗ
 nùḗmtu ye. Yi sḗ kum kùu Jisòs sḗ bḗ ηgùpcù
 ye, ηgònitsḗ' dḗ yi sḗ wḗp nà', nḗ sḗ yok yà' bḗ
 làmindàa sḗ.

³⁹ Ŋwḗ Faràsi nè yi à to Jisòs nḗ ànḗ ye vḗ'nḗ
 fana yi duk sḗ vḗḗ yi dḗ, <<Ŋwḗ ènḗ nḗ ye-a ηgà
 tsòhòbum Nwì, bwèrɛ yi rì dḗ ηwà nè nà' sḗ jwèη
 yi ènḗ ηwà sàhà laη.>> ⁴⁰ Jisòs to yi dḗ, <<Saimù,
 mù tse' yumok ηgòtsḗ' fa wu.>> Saimù fek bwi
 ye dḗ, <<Cicà, yusḗ dḗ yà?>> ⁴¹ Jisòs dḗ, <<Ŋgà
 samsḗ fa bwìη mbàm mòk à tse' ηgàa kḗa ba. Yi
 sḗ bḗ' ηgà kḗa mòk bàam mbàm tàη, nḗ bḗ' megu
 mòk nḗ ncùhù hum tàη. ⁴² Wo kà yà' là' to, fana
 yi swi fa yà' ba fo'. Bohòbùu sḗ ba yè'sḗ, anḗ
 dzḗm ghak yi nè fò?>> ⁴³ Yi dḗ, <<Mù tsḗm dḗ, a
 ηwḗ nè wo swifa yi mbàm ηkùuη nà'a.>> Jisòs
 dḗ, <<A zìnḗ.>> ⁴⁴ Yi buηη kḗk ηwà nḗ, nḗ duk
 fa Saimù dḗ, <<Wù sḗ yḗ ηwà nè'e nà? Mù vḗ
 mḗ nda'à wù fḗn, wù kà mḗ ndzḗp sḗ wo cùkgè

kù bə zɛŋ fa. Fana ŋwà nè'e cùk fa mɛ kùu sə bə ndzəplis ye, nə yisə fa mɛ yà' bə nùəmtu ye. ⁴⁵ Mvəsə wo cəpsəgè ŋwè, nə jwɛŋ yi bə ŋgùpcù yà'a, wù kà mɛ vɛ'nə sè' cəpsə. Mvə'nə yà' yè yèe, yi ka ŋgòjwɛŋ kùu am bə ŋgùpcù ye tɛŋsə. ⁴⁶ Wù ka tu am bə mve' yok fana ŋwà nè'e yok kùu am bə làmindà. ⁴⁷ Ye də mù sə tsè' wu də, bɛp sè ŋwà nè'e à gù yà' ŋkùuŋ sə, wo swifa yi yà' laŋ. Yè'sə rɛɛŋ də a vɛ'nə bùu nsàp dzədzəm nè ŋkùuŋ nè yi nitsè' ènə. Fana ŋwè nè wo swifagè yi momjo, nitsè'gè sè' dzədzəm nè momjo.>>

⁴⁸ Fana Jisòs bùuŋ duk fa ŋwà nə də, <<Mù swifa wu bɛp yo laŋ.>> ⁴⁹ Bùu mok sè wo à ye bə Jisòs wèŋ sə à yuk vɛ'nə fana wo sə cəp də, <<Nè'nə yè'sə ndà, nè aco yi swifa ŋwè bɛp ye-ɛ?>> ⁵⁰ Jisòs tsok fa ŋwà nə də, <<Mvə'nə wù fa ntəm yòbohòmù fana yà' fa wù lùŋ. Gèŋ bèboŋ.>>

8

Bəba Sè Wo A Sə Tesə Jisòs

¹ A cu momjo fana Jisòs bə ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə wèŋ à gihì ke' məmvwɛ' buhu lak sè yà' à ye fo' sə. Jisòs sə tsoho Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a bə gaŋ ŋkum Nwì. ² Fana bəba səmok à sə gì bə Jisòs nə. Bəba yè'sə, Jisòs ànə bɛ'fis fa wo yòŋsəə ze' ndzə ni'ì wo, nə mesə fa wo yiyaŋ awo sè'. Mòk à ye fo' Mèri Màdàlinà nè ze' sàmba à tesə ndzə ni'ì yi nà'a. ³ Mòk à ye Jòanà nè yi à ye ŋgwe Cuzà, mofàk ŋkum Herò,

nè yi à sè kùkgè lis bə ndap Herò. Sùsanà à ye sè' fo', bə bèba səmok ηkùηη. Wo à sè jə bum awo sè wo tse', nə sè tesə Jisòs bə ηgàa fàak ye wèη bə zeη.

*Gbu' Ngà Bì Ngwii Bum
(Mat. 13:1-23; Mak 4:1-20)*

⁴ Bwìη à sè vè bohòJisòs mvwe' bòop lak zəzok, fana wo à kè màa, Jisòs cèp bohòwo bə gbu'. ⁵ Yi à cèp də, <<Nğà bì ηgwii bum mòk à lònğòkè ηwè ηgwii bum ye. Mvè'nè yi à sè ηwè yà' fana ηgwii bum mok gbu sə mandzè. Bwìη sə nərə yà' bə kù, fana swìη dzoon və, nə kə te' zə lo yà'.⁶ Mok gbu mvwe' lis, nə to. Mvəsè yà' à sə kùu', fana yà' yum, bùu jì ndzəp. ⁷ Mok gbu mvwe' ndik, nə kuk. Yà' kuk bə ndik sə, fana ndik sə lim zə yà', yà' kpə. ⁸ Mok gbu mvwe' nze nè bèboη, nə kuk, nə zəm ηgwì co ηkà mò'fis.>> Jisòs ànə duk wes vè'nə fana yi cèp torə fis bə ηàη də, <<Nwè nè wù tse'-a ntu' ηgòyuk yusè mà cèp yè'sə, wù yuk.>>

Jisòs Tsə' Rəηsə Gbu' Nə

⁹ Anə geη ηgàa fàak ye wèη fek yi də gbu' ènə yè'sə dale? ¹⁰ Yi duk fa yà' də, <<Nwì à gù weη yàwèη ηgòrì bum səmok bə gaη ye sè yà'a səswihi bohòbùu səmok. Fana bùu sè wo yàwo sə mbiη, wo sə kək nə kək, nə kà bum sə yə, wo sə yuk nə kà rəeη.

¹¹ <<Mbwè gbu' nə nè'. Ngwii bum sə ncèp nè Nwì. ¹² Ngwii bum sè yà' à gbu sə mandzè, a bùu sè wo a yuk ncèp Nwì, Satà və, nə kə jəη gəsə ncèp nə sə ntùè wo, ya kà də wo dzəm ncèp

nə, nə tse' lùŋ duk. ¹³ Mok sè yà' à gbù mvwe' lis, a bùu sè wo yuk ncèp nè Nwì, nə dzəm bə kwəkwa, fana nà' kà ɲgàŋ sə ntùu wo sò. Yè'e bùu sè wo dzəmgè mvèk momjo, ɲga mòmumsè vèə fana wo gbù gesə lo fo'. ¹⁴ Ɗgwii bum mok sè yà' à gbù mvwe' ndik yà'a, a bùu sè wo yuk, wo cu fana bum nzenɲòŋ lim te'lə tse' ncèp nə. Bum nzenɲòŋ sə, a bum sè ɲwè sə tsərə ɲgògù yà' nùumbu pwe', bə ntəm nè ɲgòtse' ghàk, nə ye ntəm nè ɲgòyu' lùum sè sənə nzenɲòŋ. Yà'a bum sè yà' lim tè'lə tse' ncèp nə fana nà' kà kùk. ¹⁵ Nə ye də, ɲgwii bum sè yà' à gbù yàwo mvwe' nze nè bèboŋ, a ntuum bùu sè wo yuk ncèp Nwì, fana wo ko ntəm, nə kotse' yà' cùk bə ntəm nè zìnə, nə zəm nto'.

Gbù' Laàm
(Mak 4:21-25)

¹⁶ <<Kaco ɲwè bwe' lam, nə fə'ə lok nà' sənə yumok yeŋ. Kaco yi tes nà' sə mbwè kè sè' yeŋ. Yi nə tes nà' mənə dak, ya ɲga bwìŋ ni vèə, nà' sə rɛɛŋ bohòwo. ¹⁷ Yà' cu sè' də yumok sè yà'a sèswihì, də yà'a nə kà kè yèəŋ ka yeŋ. Yumok sè də wo fə'ə lok yà' də bwìŋ nə kà yà' jəja yəə bùè. ¹⁸ Ye də wèeŋ sə jəŋ ɲkərə mvəsè wèŋ sə yuk bum, bùusè ɲwè nè yi tse'-a yumok, Nwii nə jo naaŋ fa fe'lə yi mok sè' ya yi tse' ɲkùuŋntèŋ. Nə ye də ɲwè nè yi ka ye yumok tse' fana Nwii nə jəŋ gesə nè momjo nè yi tsəm də yi tse' nə.>>

Jisòs Bə Ma Ye Nə Ye Bwema Ye
(Mat. 12:46-50; Mak 3:31-35)

19 Ma Jisòs bə bwema ye wènɲ à vè ɲgòkè yə yi, fana wo kà yi yə, bùusè bwiɲ à ye fo' ɲkùuɲ.
 20 Wo tsok fa Jisòs də, <<Ma yo bə bwema yo wènɲ tə sə mbiɲ, wo sə dzəm ɲgòyə wu.>> 21 Jisòs duk fa wo də, <<Ma am bə bwema am wènɲ bùu sè wo yuk ncèp Nwì, nə gɹ sè' vɛ'nə.>>

Jisòs Gù Fəfə Nà' Tɛɲsə
 (Mat. 8:23-27; Mak 4:35-41)

22 Numbu mòk à ye Jisòs bə ɲgàa fàak ye ni sənə ɲgwes. Yi tsok fa yà' də, <<Vesùwènɲ to lo ndzəp ɲgɹ ndzəp mamòk.>> Mvè'nè wo à sə lòo, fana yi dzəm lo. 23 Wo à sə lòsə ɲgwesè anə fana, fəfə nè bɹp tseɲ wo, nə sə ci rwiɲsə ɲgwes nə bə ndzəp, fana nà' ye co nà'a nə cəəɲ.
 24 Wo lo kə to yəmsə Jisòs, nə duk fa yi də, <<Tà, vesùwènɲ sə kɹu yè'e kɹu.>> Jisòs à lòkok mɹtsə, nə duk fa fəfə nə duk də, <<Tɛɲsə, kà mok cà fe'lə,>> nə duk bohòndzəp sè' duk də, <<Naan yòsə' gəe'.>> Fəfə à duk gù dok, fana cì'i təəɲ fo' mok wamm. 25 Fana yi fek yà' də, <<Kaco wènɲ dzəmtse' bohòmù yeɲ yè'sə bùu yà?>> ɲgàa fàak ye wènɲ wəp, nə mərə də, <<Nè'e nsàp ɲwè nè fònè yi cèep, fəfə bə ndzəp pwe' sə yuk yi-ɛ?>>

Jisòs Gɹɲsə ɲwè Nè Yi Tse'
 Yòɲsəè Ze'

(Mat. 8:28-34; Mak 5:1-20)

26 Wo à to tesə lònɔto ndzəp ma nja, nə kə tesə və mvwe' lak Gerasàn. Lak yè'sə yà'a ma ndzənto ndzəp mvwe' nze Galili. 27 Jisòs tesə sənə ɲgwes nə, fana yi kərə bə ɲwè nəmòk nè yi tesə

mvwe' lak yà'sə ŋga nà' tse' yòŋsəə ze' ndzə ni'ì yi. A sàp ŋkùuŋntèŋ ŋga ŋwè ènə sə gì ni' to, nə kà nda'à sə cu. Yi sə noon ke'lo mvwe' sə wo tuuŋgè bwìŋ. ²⁸ Yi ànə ye Jisòs fana yi gbə tsoŋ sə nze ŋgə ni'ì nà', nə sə waŋ furə fis də, <<Jisòs mo Nwì nè ghaŋ, wù sə làp bohòmù yà? Mù leŋ wu də wu kà mɛ ŋgə' fa.>> ²⁹ Yi à duk ve'nə bùusè Jisòs à duk fa yòŋsə ze' nə də nà'a tesə ndzə ni'ì yi anə. Ze' nə ànə sə ci' kotse' ŋwè nà'nə kè' ŋkùuŋntèŋ fana wo à sə kì yi bo bə kù lònŋfo' bə kwan nə sə kək yi, fana yi sə sòŋ tirə yà' pwe' ze' nə sə jamsə lo yi ŋgəà. ³⁰ Jisòs fek yi də, <<Liŋ yoo ndà?>> Yi duk də, <<Liŋ aam Bòp.>> Yi duk ve'nə bùusè ze' sə à ye ndzə ni'ì yi anə ŋkùuŋ. ³¹ Ze' sə leŋ Jisòs də nà'a kà wo sə mvwe' wɛ sə cəcə* yà'a gèsè lò. ³² Ngùnaaŋ mok à ye fo' ŋkùuŋntèŋ ŋga wo sə zɛ mvwe' mbwè nda mòk fo'. Fana ze' sə leŋ Jisòs də nà'a me'rə wo, wo kə ni ndzə ni'ì ŋgùnaaŋ sə. Jisòs dzəm fa wo. ³³ Ze' sə tesə ndzə ni'ì ŋgà' nə, nə kə ni ndzə ni'ì ŋgùnaaŋ sə. Ngùnaaŋ sə à ca du'rə tsoŋ ndzə baàŋ anə, nə kə gbə kpɛ lo wes sənə ndzəp Galili.

³⁴ Bùu sə wo à sə gùmsə ŋgùnaaŋ sə à carə lòo, nə kə tsoho fa bùu sə mvwe' lak yà'sə pwe'. ³⁵ Fana bwìŋ tesə və ŋgòkə ja'a nsàp yu nè nà' gù nə. Wo à vè bohòJisòs, nə ye ŋga ŋwè nè yi ànə tse' yòŋsə ze' ndzə ni'ì yi nə ŋga yi cu kok ŋgə ŋki'ì Jisòs, nə ni tse' cək, nə cum fe'lə bə ŋkərè ye bəboŋ làaŋ ve'. Fana wɛə ko wo nèbɛp.

* **8:31** 8:31 Yè'e mvwe' sə yòŋsəə ze' nè kè lòə. A mvwe' sə Tà Nwì nè kè tàksə wo.

³⁶ Bùu sè wo à yè bum yè'sə à tsòho fa bùu sè wo à vèə yusè Jisòs gù bohòngà' ànə. ³⁷ Bùu sè mvwe' ntòlak Gerasàn wèŋ à wəp vɛ'ɛ, nə duk fa Jisòs də nà'a lo gəsə fo'. Yi ni ŋwes, nə bwi foho lo yuye. ³⁸ Nwè nè ze' à tesə ndzə ni'ì yi nə à lɛŋ Jisòs də bə nà'a lo. ³⁹ Jisòs à tum fəsə yi maŋkwèŋ, nə tsok fa nà' də, <<Dù la'à wù, nə kə tsok fa bwìŋ yusè Nwì gù bohòwù.>> Yi à lòo, nə kə tsok fa bwìŋ mɛ ntòlak pwe' yusè Jisòs gù bohòyi sə.

Jisòs Gũŋsə Nwà Nè Nà' Jwèŋ Yi Cək Nə Luŋsə Mo Jairòs

(Mat. 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Jisòs à to tèm nə, nə bwi foho və fana, bòp bù nè wo à ye fo' nə à kwa ŋgòyə yi wùriŋ, bùusè wo à sə tək yi. ⁴¹ Nwè nəmòk à vè fo' nè wo to yi də Jairòs. Nwè ànə ànə ye ŋkwà' ŋwè nəmòk mənə ndap pìriyà. Yi à yə Jisòs ntèn, yi kə gbɛ noon mantombii nà', nə lɛŋ nà' də nà'a və mɛ ndà'à yi, ⁴² bùusè mo ye à ye mvək kpəkɛ. Yi à tse' mègù mo nè mò'fis ànə ŋga nà'a ŋwàŋwè. Mo nə à ye lùumŋgòn hum-ncòp-ba. Jisòs à lòbə Jairòs nə fana bwìŋ yuŋ yi, nə sə bwi'lə yi nsàp nè co ndürè to yi.

⁴³ Nwà nəmòk à ye fo' nè nduəm à sə ca yi ndzə ni'ì mənə lùumŋgòn hum-ncòp-ba. Nwè nè ŋgòfa yi ncəp ŋga yà'a me kà ye. ⁴⁴ Yi à nɛ vè fɛ ŋkwèŋ Jisòs, nə jwɛŋ gəsə cù cək nà' bə bo. Mvè'nə yi à jwèŋ gəsə nà' ntèn, nduəm sə tɛŋsə ŋgòca. ⁴⁵ Jisòs fek də, <<Jwèŋ mɛ ndà?>> Bwìŋ pwe' à bèɛŋ, fana Pità duk də, <<Masà,

bwiŋ sə bwi'lə wu ma nè fòpwe'.>> ⁴⁶ Jisòs duk də, <<Nwè nəmòk jwèŋ mɛ laŋ. Mɛ yuk ŋga ŋaŋ tesə ndzə ni'i mù.>> ⁴⁷ Nwà nè riŋ də kaco yi swihi yeŋ. Yi və, nə sə kaŋ, nə bɛhɛ mantombii Jisòs, nə cep fis mvwe' bwiŋ. Yi tsok fa nà' njo nè yi anə jweŋ cək nà' nə, də ndɛəm ye sə cì'i sè'. ⁴⁸ Jisòs duk bohòmoŋwà nè də, <<Njè'gù, dzədzəm yònə wù tse' nə gɛŋsə wu laŋ. Dù, gèŋ bèboŋ.>>

⁴⁹ Jisòs à sə duk də yi cep mesə bə ŋwà ènə ntèn, ŋwè nəmòk caŋ və ŋgòtsə' fa Jairòs də mo nà' nə kpɛ laŋ. Də nà'a kà cicà nə ŋgə' mok ŋgwàŋ fa yiskok. ⁵⁰ Jisòs ànə yuk vɛ'nə, yi duk də, <<Kà yumok wəp, tse' megu yòdzədzəm fana mo ŋwà nə nə luŋ.>> ⁵¹ Jisòs à kè dzèn mvwe' ndap nə, yi kà dzəm də ŋwè nəmòk ni yuŋ lo yi mɛ nda'à anə dzəm. Yi à dzəm də a ni megu Pità bə Jon bə Jem, nə ye ma bə tè'ɛ mo nə. ⁵² Bwiŋ pwe' à sə wa gürə kpɛ mo nə. Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ kà wa. Mo nə ka kpɛ, yi sə dzəmlo.>> ⁵³ Bɛɛ sə à ywì'lə yi swee, bɛusè wo à rì də mo nə kpɛ laŋ. ⁵⁴ Jisòs ko mo ŋwà nè bo, nə duk də, <<Mweŋ, lòkok.>> ⁵⁵ Yòŋsə mo nə à bwiŋ foho vè sèmok, fana yi lòkok kè' mò'fis. Jisòs duk də wo fa mo nə beŋ ya yi zɛ. ⁵⁶ Ma bə tè'ɛ mo nə à mərə wùriŋ. Jisòs duk fa wo də wo kà ŋwè nəmòk tsè' fa.

9

*Jisòs Tum Bwe Fàak Ye
Hum-ncòp-ba*

(Mat. 10:5-15, 14:1-12; Mak 6:7-29)

¹ Jisòs to benə ngàa fàak ye sè hum-ncòp-ba, nə fa wo nàŋ ngòjùm fis yòŋsəə ze' pwe' ndzə ni'i bwiŋ, nə mesə fa bwiŋ yiyaŋ zəzok. ² Fana yi tum lo wo ngòtsòho lògaŋ nkum Nwi, nə mesə fa bwiŋ yiyaŋ. ³ Yi tip wo duk də, <<Kà yumok bə gi nè'nə jə lo': ntumbàŋ-è', bàm-è', zuzu-è', mbàm-è', nə kà cəək nini ba sè' jə tse'. ⁴ A ye-a nga nwe nəmòk jəŋ weŋ co nkùŋ mɔ nda'à yi, fana wèŋ cum megu bə ndap ànə tè wèŋ me'rə ntòlak anə. ⁵ A ye-a nga bùu sè bə ntòlak ànə ka weŋ mvwe' ndap awo dzəm, mvək nè wèŋ nə me'rə mvwe' ànə, wèŋ ke'sə mak nəm mfəmfəə kùu awèŋ fo' ngòni tsè' də wo à ka weŋ fo' dzəm.>>

⁶ Fana ngàa fàak Jisòs sə à gi ke'cà bohòbwe buhu lak sè fo' sə pwe', nə sə tsoho lo Ntirè nè Bèboŋ nə, nə sə gɔ mesə fa bwiŋ yiyaŋ awo pwe'.

⁷ Anə geŋ, Herònə yi à sə sak Galili yuk bum sè Jisòs bə ngàa fàak ye à sə gù yè'sə. Fana nkərè jip yi vɛ'ɛ, bùusè bùu səmok à sə cèp də, Jon ngà bàptəsè bwiŋ a tesə vè fe'lə mvwe' kpɔ. ⁸ Fana bùu səmok sə duk ke'cà yàwo də yi Alajà. Mok sə duk yàwo də ngà tsòhòbum Nwi mòk nè taŋ a lòkok vè mvwe' kpɔ. ⁹ Anə geŋ Heròduk də, <<Mù ànə gwɛ' cokfis tu Jon sə laŋ, nwe nè mù sə yuk fe'lə nzu ye yè'sə ndà lɛ?>> Fana yi sə lap mandzè ngòyə Jisòs nə.

Jisòs Fa Bwiŋ Ncùhù Tàŋ Zuzu

(Mat. 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-14)

¹⁰ Ngàa ntum Jisòs à bwiŋ vè, nə kə tsoho fa Jisòs yusè wo gùu. Fana yi jəŋ wo, nə lo mvwe' buk lak mòk nè wo to fo' də Bèsadà. ¹¹ Mvè'nə

bwìŋ à rì dè wo à sè lòsè, wo tesè mvwe' buhu lak sè yà' kuəp fo', nə yuŋ lo wo bə kù. Yi duk fa wo dè wo vè bəboŋ, nə ye ŋgòyərè wo bum bə gaŋ ŋkum Nwì. Yi sè mesə fa bùu sè wo tse' yiyaŋ yiyaŋ awo sè'.

¹² Mvək à càa, ŋgàa fàak ye vè bohòyi, nə duk dè, <<Tà, tumsə bùu yè'sə wo lo mvwe' buhu lak nə ye nzum yà'a, ya wo lap yumok ŋgòzə, nə lap mvwe' nòòŋ sè'. Busè ka fəeŋ la'à yeŋ.>> ¹³ Yi duk fa wo duk dè, <<Wèeŋ kək fa wo yumok wo zə.>> Wo dè, <<Vès tse' mègù ntuhu bred tàŋ, nə ye fuk ba. Wù dzəm dè vès lo kə bupsə mbàm ŋkùuŋ, nə ywiŋ beŋ ŋgòfa wo à?>> ¹⁴ A ye ŋga bùu sè wo cu fo' à ye mbəmbam ncùhù tàŋ. Jisòs duk fa ŋgàa fàak ye dè, <<Cumsə bùu sè sè nze bə bòp zəzok hum tàŋ, hum tàŋ.>> ¹⁵ Fana wo cumsə bùu sè sè nze bə bòp vè'nə. ¹⁶ Fana Jisòs jəŋ ntuhu bred sè tàŋ, nə ye fuk sè ba sè. Yi kək gesə lis məbu, nə kwasə Nwì, nə bə'rə breed sè, nə fa ŋgàa fàak ye dè yà'a gap fa bùu sè. ¹⁷ Wo à zə wo pwe', nə ze' bəboŋ. Wo te'e benə sè yà' à bwehe cu sè kwès hum-ncòp-ba.

*Jisòs Tsè' Fa Bwe Ye Bum Sè Yà'a Nə Gu Yi
(Mat. 16:13-28; Mak 8:27-9:1)*

¹⁸ Anə ye mvək nəmòk ŋga Jisòs cu mègù bə ŋgàa fàak ye fana yi sè gu piriya. Yi fek wo dè, <<Bwìŋ dukgè dè mə yè'sə ndà?>> ¹⁹ Wo duk fəsə fa yi dè, <<Bùu mok dukgè dè, wu Jon ŋgà bəptesə bwìŋ. Mok duk dè wu Alajà, mok duk dè wu ŋgà tsòhòbum Nwì mòk nè yi à lòkok vè mvwe' kpə.>> ²⁰ Fana Jisòs fek wo dè, <<Wèŋ

yàwèŋ nɛ? Wèeŋ dukgè yàwèŋ dɛ mɛ yè'sə ndà?
>> Fana Pità cep fəsə fa yi dɛ, <<Wu Nkum ŋgà gèm bwìŋ nè Nwì ànə duk dɛ yi nə tum vèsə nə.>>

²¹ Fana Jisòs tipsə wo bə ñàŋ dɛ wo kà ŋwè nəmòk tsə' fa lok. ²² Nə tsok fa yà'wèŋ dɛ, <<Mù nè mɛ mo ŋwè, mɛ nə ye ŋgə' ŋkùuŋntɛŋ. Fana ŋkwàha bwìŋ bə ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ, nə ye bə bùu sè wo yə'rəgè lùuk Nwìi nə beŋ mɛ. Wo nə zə mɛ, fana nùmbu nè tɛ' ye, mɛ lokok mvwe' kpɛ.>>

²³ Fana yi duk fa bwìŋ dɛ, <<A ye-a ŋga ŋwè nəmòk dzəm-a ŋgòyù lòmɛ, fana yi nə beŋ to ntòbum sè ni' ye sə dzəm yà', nə bək jəŋ ntəəŋ ye nùmbu pwe' ŋkuŋ nə bɛ' və mɛ. ²⁴ Búsə ŋwè nè yi gəhə tse'-a yòŋsə ye fana nà'a nə bisə wà. Nə ye dɛ ŋwè nè yi jə yòŋsə ye co yusə wà bùu mù fana yi nə kə tse' nà'. ²⁵ Swe'e sè ŋwèe nə tse' yà, ŋga yi tse'-a nzeŋgòŋ nə pwe'fo', nə kə bisə tu ye ɛ? ²⁶ Nwè nè yi koksə-a marè'tu bohòmù nə ye ncèp àm, mù nè mɛ mo ŋwè fana ghà nè mɛ bwì və bə ñàaŋ sè tɛ' am fa mɛ, nə ye bə ñàaŋ sè Tɛ' nə, bə ñàaŋ masinjàa Nwì sè rərəŋ fana, mù koksə marè'tu bohòyi sè'. ²⁷ Nə yeè nə dɛ, mù sə tsə' fa weŋ ŋkèm duk dɛ, bùu mok tə fɛeŋ sè wo nə kà kpɛ tètè wo ye gaŋ sè Nwì ŋga yà' sə sak sənə nzeŋgòŋ nə.>>

Jisòs Kupsə Nsəsə Mɛ Ndahà
(Mat. 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ A cà co nùmbu fwame', fana Jisòs to jəŋ Pità, bə Jem nə ye Jon, bə yà'wèŋ kok lo mɛmvwe' nda mòk ŋgògù pìriyà. ²⁹ Mvè'nè yi à

sə lɛŋ Nwì fana nsəsə ye kupsə bùu nsàp mok nè zok, fana cək sə yi ni tse' mɛ ni'ì yi à bùuŋ fəfop tap tap. ³⁰ Wo ye Alajà bə Musì ŋga wo tesə vè mɛbu, bə Jisòs wɛŋ sə taŋ ŋgàm. ³¹ Bùu yè'sə à tse' nsàap nsəsə sè co mareŋ. Wo à sè cèp bə mvè'nè yi kɛəp ŋgògù yusè Nwì ànə dzəm, də yi nə lo mvwe' lak Jòrosalèm, nə kɛə. ³² A ye ŋga Pità wɛŋ sə dzəmlò. Anə geŋ, wo lokok, nə ye Jisòs bə bùu sè ba yè'sə ŋga wo tə fo', ŋga nsəsə ye kupsə vɛ'nə. ³³ Bùu sè ba yè'sə à yè ŋgòlò, Pità duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, yà' bònɛ'ɛ wùriŋ mvè'nè vesùwèeŋ fɛnə yè'sə. A ci ba'rə tes bwe duŋ fɛeŋ tɛ', mò'fis nè nǝ, mòk nè Musì, mòk nè Alajà.>> Yi ànə cɛp tsoŋ gù yè'sə, nə kà yusè yi sè cèp rì. ³⁴ Mvè'nè yi à sè cèep, mbàk və kə təhə lok wo, fana wɛə ko wo. ³⁵ Fana wo yuk ŋga ŋgì mòk cèp vesə ndzənə mbàk nə duk də, <<Nè'e mo àm, mɛ a cok fis yi. Yusè yi cèp pwe', wèeŋ yuk yi.>> ³⁶ Wo à yuk ŋgì ènə vɛ'nə, wo kùksə kɛ', nə kà ŋwè nəmòk nè zok yə, wo ye megu Jisòs yi yi. Wo à sè kà bwìŋ yusè wo à yə yà'sə ghà ànə tsòhòfa.

*Jisòs Tesə Mo Nəmòk
Nə Yi Tse' Yòŋsə Ze'*

(Mat. 17:14-23; Mak 9:14-32)

³⁷ Tsok à rɛŋ, wo à bwì vəə, bwìŋ wùriŋ kə tseŋ yi. ³⁸ Nwè nəmòk cèp vèsə mɛtsətsə'rə bùu sə də, <<Cicà, kwək wè', kə kùk mo àm nè mù tse' mègù yi. ³⁹ Yi tse' yòŋsə ze' ndzə ni'ì yi, nè nà'a kogè yi. Nà'a ko yi, yi sə wəŋ nèbɛp, fana ni' gɛrə yi njùk njùk tɛ sè duk yi kə cùhu. Nà' sə

sərə yi nə kà ngòmè'rə yi dzəm. ⁴⁰ Mù duk ngàa fàak yo də wo bɛ' fis nà', fana wo ka nà' bɛ' fis to.>> ⁴¹ Jisòs duk fa wo də, <<Ja'a na mvəsè wèɛŋ yè'sə gʉgutu, wèŋ ka dzədzəm sə ntuu wèŋ nè co wèŋ gʉŋsə ɲwè fo' tse' è. Mù nə cum gɛŋ vesùwèŋ, nə sə ko ntəm vɛ'nə kə dzeŋ sèŋ? Jəŋ və fa mù mo yònə fɛn.>> ⁴² Mvè'nè wo à sə jə vè mo nə, yòŋsə ze' nə ko yi, fana ni' gʉrə wes yi ɲjək ɲjək. Jisòs jwa yòŋsə ànə, nə gʉŋsə mo nə, nə fa nà' bohòtè' ye nə. ⁴³ Bwìŋ pwe' à mərə bə ɲàaŋ Nwì sè wo à yə sə.

Mvè'nè wo à sə mərə vɛ'nə, Jisòs duk fa ngàa fàak ye wèŋ də, ⁴⁴ <<Yuk yusè mù nə tsok fa wɛŋ bèboŋ. Wo nə fa mù mo ɲwè ndzə bohòbùu mok.>> ⁴⁵ Bwe sə à ka bə yusè yi à cèp yè'sə rɛɛŋ. Yà' ànə ye bohòwo sèswihì ya wo kà bə zeŋ rɛɛŋ, fana wo sə koksə wʉə ɲgòfek rɛŋsə.

Nwè Nè Ghaŋ Ndà?

(Mat. 18:1-5; Mak 9:33-40)

⁴⁶ À ye ɲga'a ɲga wo yè ɲgòfenə də ɲwè nè ghaŋ mʉtsətsə'rə wo ndà lɛ. ⁴⁷ Jisòs à rì yusè wo à sə tsərə sə ntuu wo bə ncèp ènə, fana yi ko lòkoksə tes mo nəmòk də nà'a kə təəŋ ɲgʉ ni'ì yi. ⁴⁸ Fana yi duk fa wo də, <<Nwè nè yi jə-a nsàp mo nè'nə mʉnə liŋ am, fana ye də yi jə yà'sə mù. Nwè nè yi jə-a mù, nə duk <Və bèboŋ>, fana ye də yi sə duk bohòŋwè nè yi à tum mù nə sè'. Mù sə duk yè'sə də ɲwè nè yi maŋkwèŋ bohòwèŋ pwe', yi ɲwè nè yi nè mantombi yi.>>

⁴⁹ Jon à cèp bohòJisòs də, <<Cicà, vès yə ɲwè nəmòk ɲga yi bɛ' fis ze' mʉnə liŋ yò. Fana vès

duk yi də yi tenşə, būsə yi ka mòk mətşətsə'rəò vès yen.>> ⁵⁰ Jisòs duk ye də, <<Kà də wu gu co yi tenşə duk, būsə ñwə nè yi ka wen beñ, ye də yi cu venəwəñ.>>

Bùu Sè Mvwe' Lak Sàmàriyà Mok à Bèñ Jisòs

⁵¹ Mvək ànə kərə də Jisòs nə kpu ya yi lo mabu, yi ko ntəm, nə lokok be' lo mandzə nè nà' lo Jòrosalèm. ⁵² Yi tum lo masinjàa mok mantombi də wo lo mvwe' ntòlak Sàmariyà, nə kə gu tsə'rə fa yi bum pwe' ñkuñ yi və. ⁵³ Bùu Sàmariyà wèñ beñ də nà'a kà fo' noon, būsə wo à yə də yi sè cà lòJòrosalèm.* ⁵⁴ Jon bə Jem à yə vè'nə, fana wo duk də, <<Tà, wù dzəm də vès leñ piriya ya nga Nwii tumsə tson mis mabu ñgòkè tèn səsə bùu yè'sə à?>> ⁵⁵ Jisòs buñ kuk ja'a wo, nə jwa wo, nə duk də, <<Wèñ ka nsàp yòñsə nè wèñ sè cèp bə zen ànə riñ. Mù nè mu mo ñwè, mù a ka ñgòbupsə yòñsə ñwè və, mù a vè ñgòlùñsə wo lùñsə.†>> ⁵⁶ Anə gen, wo lokok, nə lo mvwe' ntòlak nəmòk.

NgòBè' LòJisòs Guguñ

(Mat. 8:19-22)

⁵⁷ Wo à sè lòmandzə fana, ñwə nəmòk cèp bohòJisòs də, <<Mù dzəm də mu nè be'lo wu ma

* **9:53** 9:53 Bùu Sàmariyà wèñ à sè tsəm də mvwe' sè zìnə sè ñgòkùksə Nwi fo' sè mvwe' nda mòk nè wo togə nà' də Gerazim. Bùu Jus wèñ duk yàwo də a Jòrosalèm, fana yà'a yusə yà' gu ñkuñ wo kà ñwè nè yi sè cà lòye Jòrosalèm tesə sə. † **9:55** 9:55 Nwàak mok sè zəm cu sè wo à ka ñgo ncèp ènə nja gesə: nə duk də, <<Wèñ ka nsàp yòñsə nè wèñ sè cèp bə zen ànə riñ. Mù nè mu mo ñwè, mù a ka ñgòbupsə yòñsə ñwè və, mù a vè ñgòlùñsə wo lùñsə.>>

nè fòpwe' nè wù sè lòo.>> ⁵⁸ Jisòs tsok fa yi dè, <<Còp wèŋ tse' mvòk co wo cum ca, swiŋ wèŋ tse' ndap awo, fana mùu mo ñwè mù ka mvwe' sè co mù nonṣə tson tu am, nè noon yonṣə tse'.>>

⁵⁹ Jisòs duk bohòŋwè nəmòk dè, <<Mù dzəm dè vesùwèen lo, nè fak mvwe' mò'fis.>> Ñwè ènè duk dè, <<Tà, mù foho lo-a maŋkwèn, nè kə tuuŋ tɛ'làm ŋkuŋ-è.>> ⁶⁰ Jisòs tsok fa yi dè, <<Me'rə bùu sè wo kpə laŋ tuuŋ bù kpəkpe awo. Bohòwù yò, dù nè kə tsok ncèp nè dè ŋkum Nwì nè yè ñgòsak sè nzeŋgòn laŋ.>>

⁶¹ Ñwè nəmòk à yə Jisòs, yi duk dè, <<Mù nè be' wu Tà, fana mù sè fek wu dè mù lo, nè tsok fa bùu am dè wo cum bèboŋ.>> ⁶² Jisòs tsok fa ñwè ènè dè, <<A ye-a ŋga ñwè yèto ñgòfàk bohòNwì, nè sè kək lis maŋkwèn, ye dè yi ka kèkərə ñgòcu mvwe' gaŋ ŋkum Nwì yeŋ.>>

10

Jisòs Tumsə LòBwìŋ Hum Sàmba-Ncòp-Ba

¹ Yà'sə ànə ca wes fana Tà Jisòs cokfis bwìŋ hum sàmba-ncòp-ba, nè tumsə lo yà'wèŋ ba, ba. Yi à tumsə lòwo ñgòlòmvwe' buhu lak, nè ye bè mvwe' sè yi nè sə və fo' sə pwe'fo'. ² Yi duk fa yà'wèŋ duk dè, <<Nzum sè ñgòkəp sə ŋkəuŋntèn fana bùu sè ñgòfàk fo' sə momjo wùriŋ. Ye dè wèen laŋ bohòTà ñgà nzum nè dè ya yi tumsə ñgàa fàk wèŋ, ñgòkə kəp nzum ye sə. ³ Yeè, wèen du, mù tumsə lòwèŋ co nsuŋgaŋ mətətətə'rəə furùk wèŋ. ⁴ Ñwèè kà posà jə, kà bà m jə, kà kùuŋgùp sè' jə; nè kà ñwè mandzè sè' cèpsè lok. ⁵ Ndap nè wèŋ ni mbwa pwe'fo', wèŋ

cepse wo də, <Fifi ye bohòndap ènə!> ⁶ Wèen duk ve'nə fana a ye-a nga ηwè nga fifi mbwa fana fifi àwèn nə, nə ye bohòyi. A ye-a nga ηwè nè ve'nə nə mbwa bùè fana fifi àwèn nə bwi foho və bohòwèn. ⁷ Cum megu mუმvwe' ndap ànə, nə sə zə, nə sə no yusè wo fa wen, bùusè ηwèe fak laη, wo lak yi. Kà duk də wèen coho noon kupsə ke'ca ndap duk. ⁸ A ye nga wèn kè ni mvwe' ntòlak mòk, wo jəη wen fo' co bwìη fana wèn zə nsàp yu nè wo fa wen lòon fo'. ⁹ Wèen guηsə ηgàa yiyaη sè wo cu mvwe' lak yà'sə wèn, nə duk fa bùu sè fo' sə wèn duk də, <Gaη ηkum sè Nwì sə yà' kuəp vè bohòwèn laη.> ¹⁰ A ye-a nga wèn kè ni mvwe' ntòlak nè wo ka wèn də wèen və bèboη duk fa fana wèn sə gihi ke' mvwe' mandzəə sè mu ntòlak anə sə, nə sə cep duk də, ¹¹ <A megu-a sè mfəmfoə sè yà' ko kuu avès mvwe' lak awèn yà'sə fana vès kè'sə nòηsə yà', yà' sə kuk wen. Wèen rintse' də gaη ηkum sè Nwì sə yà' kuəp vè wen laη.> ¹² Mu tsok fa wen də, numbu nè wo sak nzenğònə fana anə boη ghak bohòlak Sodòm nə nòηsə nsàp lak ànə.

¹³ <<Wèn bùu Corazì, wèn cu bup! Wèn bùu Bèsadà, wèn cu sè' bup! A ve'nə bùusè nsàap bum maηgəηgèen sè wo a gù tsè' fa wen yà'a, wo ànə gu tsok fa-a yà' bohòbùu Tayà bə Sidòn wèn bwère də wo a kupsə, nə bwi fa bup awo ηkwèn tè, nə ni tse' gàa cək, nə yok və. ¹⁴ Numbu nè wo nə sak nzenğònə fana anə boη ghak bohòbùu Tayà bə Sidòn nə nòηsə wen. ¹⁵ Wèn bùu Kàpanùm, wèn a sə nènì' co wèn də wèn kok lo mabu à? Wèn nə lo tsətsoη mvwe'

ηγə' vε'ε bəŋ.

¹⁶ <<Ŋwə nə yi yuk-a wεŋ, ye də yi yuk mɛ. Ŋwə nə yi dzeεŋ-a wεŋ, ye də yi dzèεŋ mɛ; nə ye də ηwə nə yi dzeεŋ-a mɛ, ye də ηgəŋgəŋ dzèεŋ ηwə nə yi a tum və mɛ nə.>>

Bùu Sə Hum Sàmba-Ncòp-Ba Sə Wèŋ Bwìŋ Vəə

(Mat. 11:25-27; 13:16-17)

¹⁷ Bùu sè hum sàmba-ncòp-ba sə wèŋ à bwìŋ və bə kwəkwa. Wo à duk də, <<Tà, yòŋsəə ze' wèŋ ye bohòvès yusə wà bùu liŋ yo.>> ¹⁸ Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Mù yə Satà ŋga yi sə gbù tsə mɛbu co mbùŋ sə ba'a tsə yi. ¹⁹ Yeè, mà a fa wεŋ ŋəŋ ηgògì cà mɛnə no bə ŋgam wèŋ, nə ye ŋəŋ ηgògha' ŋaəŋ sè bùu sè wo bèŋgə wεŋ tse' yà' pwe'fo'. Kaco yumok gu lok wεŋ yeŋ. ²⁰ Nə yeè nə də kà də wèεŋ sə kwa də bùusə ze' wèŋ sə wəp wεŋ duk, wèεŋ kwa le bùusə də wo còm nòŋsə liŋ awèŋ mɛbu.>>

²¹ Ghà ànə à ye, Yòŋsə nə Rəεŋ nə gu Jisòs yi rwiŋ bə kwəkwa fana yi cep duk də, <<Mù kwasə wu tè', nə wu Tà mɛbu bə sə nze nə, bùusə wù a swihi gεsə bum yè'sə bohòŋgàa ŋkərè wèŋ, nə niŋ fa yà' bohòbwe sè lɛə wèŋ. A zìnə Tè', wù a gù yè'sə mɛmvə'nə yà' a bòkok wu sə vəə wù vε'nə. ²² Tè' am a fa wes mɛ bum pwe'fo'. Ŋwə nəmòk ka mwe nə riŋ, rì mègù yi Tè' nə. Ŋwə nəmòk ka Tè' nə sè' riŋ, rì mègù yi mwe nə, nə ye bùu sè mwe nə dzəm də yi niŋ tsok fa yà'wèŋ sə.>>

²³ Anə gεŋ yi bùuŋ duk swihi fa ŋgàa fàak ye sə wèŋ duk də, <<A rεŋsi bohòŋwə nə yi yə bum

sè wèŋ sə yə yè'sə! ²⁴ Mɯ tsok wəŋ də ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ, nə ye bə bù ŋkəŋkum wèŋ ŋkùuŋntèŋ sè wo a dzəm ŋgòyə bum sè wèŋ yə yè'sə, nə kà mandzè nə tse'. Wo dzəm ŋgòyuk bum sè wèŋ sə yuk yè'sə, nə kà yà' sè' yuk.>>

Gbu' Nwəə Sàmàriyà Nè Bəboŋ Nə

²⁵ Ŋgà yə'rè fa bwìŋ lùk mòk à lòkok də yi buə ja'a Jisòs nə fana yi fek nà' də, <<Cicà, yusè aco mù gu yè'sə yà, ya mɯ kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nə ε?>> ²⁶ Jisòs fek busə bwì nà' də, <<Wo à còm nòŋsə ndzəno lùk də yà? Wu tagè nja da?>> ²⁷ Ŋgà' nə duk də, <<Wù tse' ŋgòdzəm Tà Nwì yòbə ntum yòpwe'fo', dzəm yi bə yòŋsə yòpwe'fo', nə ye bə ŋàaŋ yo pwe', nə ye bə ŋkərə yòsè' pwe'fo', fana nə dzəm moma yo co mvè'nè wù dzəm ni' yò.>> ²⁸ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù cèp bəboŋ laŋ; gù vɛ'nə ya wu nə tse' lùŋ.>>

²⁹ Ŋgà' nə à dzəm də yi niŋ tsok də yi ŋwè nè bəboŋ, fana yi fek fe'lə Jisòs nə də, <<Moma am nə yè'sə ndà?>> ³⁰ Jisòs tsok busə fa yi gbu' mòk də, <<Ŋwəə nəmòk à tsə mɯ Jòrosalèm ŋgòlòJèrikù. A kè wès mandzè, ŋgàa yè wèŋ ko fweŋ fis yi cèk pwe', nə ləp yi. Wo me'rə mak nòŋsə yi ŋga yi sə tùhɯ mègù mok ŋgwàŋ, nə lo yu awo. ³¹ Mvək à càa, ŋgà fa satikà' mòk à sə yù tsə lòsè' mandzè ànə. Yi ànə ye nà' ŋga nà' nòo fana yi lək ca yuye ndzə ŋgɯ mandzè. ³² Ŋwəə Levì mòk à gù sè' vɛ'nə. Yi à kè dzèŋ fo', nə ye ŋgà' nə mvè'nè nà' nòo fana yi ca yuye ndzə ŋgɯuŋ. ³³ Ŋwəə Sàmàriyà mòk à vè ye fo',

nə ye nà', fana nə koksə manziŋ bohònà'.* 34 Yi geŋ fo', nə gesə fa nà' mve' bə rùk ndzənə mvwe' nà' sə, nə kiŋ lok fa nà'.† Yi le' koksə naaŋ nà' mənə nàmbà'rè ye, nə jəŋ lo nà' mvwe' ndap nəmòk nè ɲwèè nòŋ mbwa yi lak, nə sə jəŋ ɲkərè bohònà' fo'. 35 Tsok à rəŋ, yi fis mbàm ncùhù ba, nə fa ɲgà ndap nə. Yi duk fa ɲgà ndap nə duk də, <Sə kək fa mɛ yi bəboŋ. Mɛ bwɪŋ foho vè fana mù lak fəsə fa wu mbàam sè wù bɔpsə yà' bɔu yi pwe'.> 36 Bohòbɔu sè tɛ' yè'sə, wù tsəm də ɲwè nè yi à nìtsè' də yi moma bə ɲwè nè ɲgàa yè wèŋ à ləp yi nə yè'e nè fò?>> 37 Yi duk də, <<A ɲwè nè yi à tse' koksəmansiŋ bohònà' nà'a.>> Fana Jisòs duk fa nà' duk də, <<Dù a, nə kə ɠu yòsè' vɛ'nə.>>

Jisòs Kè Kε' Yə Mèri Bə Matà

38 Jisòs bə bwe ye wèŋ à sə lòo fana wo kə dzeŋ mvwe' lak mok. ɲwà mòk à ye fo' nè wo to liŋ ye də Matà. ɲwà ènə à fa Jisòs mvwe' nòŋ munda'à yi. 39 Yi ànə tse' moma ye mòk nè wo to yi də Mèri. Mèri nə à kə cu ɲɠu ni'i Tà ànə, nə sə yu'rə yusè nà' sə yə'rə fa bwɪŋ sə. 40 Matà ye də fàk yam bohòyi wùriŋ fana yi kə duk fa Jisòs də, <<Tà, wù yə də moma àm me'rə mɛ mɛmù, fàk sə ghak mɛ, wù kà mbeŋ kom à? Tsok fa yi də yi kə tɛsə mɛ.>>

41 Tà nə duk fa nà' də, <<Matà, Matà, wù sə jìk, nə sə ye ɲgə' bə bum ɲkəuɲntɛŋ. 42 Yu nè nà' tse' gha' fàk, a yu nè mò'fis. Mèri cok jə fis

* **10:33** 10:33 Bɔu Sàmariya bə bɔu Jus wèŋ à sə bàrègè wùriŋ.

† **10:34** 10:34 Bɔu lak yà'sə wèŋ à sə jəgè mve' bə rùk co ncèp.

ma nè bèboŋ nə laŋ. Kaco mù dzəm də ŋwèe fep fis yuk nà' bohòyi yeŋ.>>

11

Jisòs Yə'rə Bə Nzak Pìriyà

(Mat. 6:9-15; 7:7-11)

¹ Nùmbu mòk à ye ŋga yi sə leŋ pìriyà mùm̀vwe' nəm̀òk, yi ànə mesə fana mo fàk ye mòk və bohòyi, nə duk fa yi də, <<Tà, yə'rə fa ves ŋgòleŋ pìriyà mùm̀və'nə Jon ànə yə'rə fa ŋgàa fàak ye yà'a.>> ² Yi duk fa wo də, <<Wèeŋ cu ŋgòleŋ, wèŋ cep duk də:

<Tè', kèkùksəə ye bə liŋ yo.

Gaŋ ŋkum yo sə və.

³ Fa ves beŋ sə co vès zə nùumbu pwe'.

⁴ Swì fa ves bup avès, bùusè vès swì fagè ndaaŋwè pwe' nè yi gùgè ves bup sə'.

Kà ves mvwe' sə co məm̀umsə kə tseŋ ves jə lò.>>

⁵ Jisòs duk fa bwe ye sə wèŋ də, <<A duk-a də ŋwè nəm̀òok m̀ŋgorè wèŋ nè aco yi lokok nè tsətsə'rəə tsok, nə kə duk fa ŋge' ye mòk də, <Ŋge' àm, samsə fa m̀ ntuk brəd tɛ', ⁶ bùusè ŋge' àm mòk tesə vè gi fana mù ka yumok co mù fa yi zə tse'.> ⁷ Yi duk vesə m̀nda'à anə də, <Kà m̀ ŋgə' fa nòòŋ, mù lok ncù laŋ, ves bwe am wèŋ nònze, kaco mù lokok ŋgòfa wu yumok ŋga'a yeŋ.> ⁸ M̀ tsok weŋ də a ye-a sə də yi nə kà ŋgòfa nà' yumok bùusè nà'a ŋge' ye lòkok fana bùusè nà' sə leŋ mali gùgùŋ, yi nə lokok kə fa nà' yusè nà' dzəm sə pwe'. ⁹ M̀ tsok weŋ də, leŋ Nwì ya yi nə fa wu, làap ya wu nə tse', kùum

ya wo nə muk fa wu. ¹⁰ Bəsə ηwè nè yi ləη-a, ηgəηgàaη nə tse', ηwè nè yi làp-a, yi nə ye, ηwè nè yi kum-a, wo nə muk fa ηwè ànə. ¹¹ A nsàp tɛ' nè fònə də a ye-a ηga mo ye ləη fuk bohòyi, yi kà nà' fuk fa, nə fa nà' no ε? ¹² Kènə də yi ləη-a mbùmvəp nà' fa yi ηgam ε? ¹³ A ye-a ηga wèη sè wèη bəp yè'e riη ηgòfa bwe awèη bum sè bəboη, ye də aco Tɛ' nè mubu nə, nə fa Yòηsè nè Rəreη nə bohòbùu sè wo ləη yi sè wèη wùriη!
>>

Jisòs Bə Bezebù

(Mat. 12:22-30, 43-45; Mak 3:20-27)

¹⁴ Jisòs à sə bɛ' fis yòηsè ze' mòk nè yi gùgè ηwè yi kà cù cèp fana ze' nə ànə tesə lòo fana ηgà' nə ye ηgòcèp cù, bwìη mərə. ¹⁵ Bùu mok wèη duk yàwo də, <<Yi bɛ' fisgè ze' sə bə nàaη Bezebù nè yi ηkum ze' wèη yi nə.>> ¹⁶ Bùu mok wèη sə lap mandzè ηgòbue yi fana wo sə lap də nà'a niη tsok fa wo maηgəηgèη mòk nè nà' tesə ma mubu. ¹⁷ Yi riη yusè wo sə tsərə sə fana yi duk fa wo duk də, <<A ye-a ηga lak mok ga'a-a ba fana ye də yà' kà fàk tse'. Nə ye sè' də ndap nè nà' ga'a-a ba, ye də nà'a nə gbù. ¹⁸ Ye də a ye-a də Satà gapsə ni' ye bòp ba fana aco gaη sè ye sə təəη yè'sə va? Bəsə wèη sə duk də mù sə bɛ'fis ze' bə nàaη Bezebù. ¹⁹ A ye-a də mù sə bɛ' fis ze' bə nàaη Bezebù fana bùu awèη wèη bɛ' fisgè yàwo bə nàaη sè ndà? Nsàp fàk bùu awèη sə, sə nitsè' duk də wèη bə jòn. ²⁰ Mvè'nè mù sə bɛ'fis yà' bə nàaη sè Nwì fana ye də gaη ηkum sè Nwì sə yà' kəəp vè bohòwèη laη.

21 <<A ye-a nga ngà nàŋ nè yi tse' bum dzè' n̄ap sè sònto' ye yi fana ye də bum ye pwe' cu bəbɔŋ. 22 Fana a ye-a nga n̄wè nəmòk nè nà' gū ghak yi və-a, nə lɛ bə nà', nə ghak yi fana yi nə fep jəŋ bum dzè'e ye sè yi anə sə naaŋ tu bə zəŋ sə, nə gapsə bum ye sè yi tse' sə bə ŋge' ye wèŋ.

23 <<N̄wè nè yi ka-a vesi yeŋ, ye də yi sə bèn m̄. N̄wè nè yi sə kà-a vesi te'e benə ye də yi sə sèsə ye sèsə.

24 <<A ye nga yòŋsə ze' tesə ndzə ni' n̄wè fana yi gihi ca mvwe' nze jì ndzəp, ŋgòlɔp mvwe' sè yi yòŋsə fo'. Yi kà mvwe' sè co yi yòŋsə yə fana yi duk də, <M̄ nə bwi foho lo fe'lə mvwe' ndap àm nè mù a tesə fo' nə.> 25 Yi bwi foho və-a, nə ye nga wo kùrə nà' nə gūh̄ tsə'rə nà' bəbɔŋ, 26 fana yi lo, nə kə to jəŋ və yòŋsəə mok sàm̄ba, sè wo b̄p casə yi wo. Wo nə ni cum m̄mvwe' ndap nə. A ye vɛ'nə fana ncu n̄wè ànə nè maŋkwèŋ nə, nə b̄p casə nè ànə ye to mantombi nə.>>

27 Jisòs ànə cep bum yè'sə fana n̄wà nəmòk nè yi ànə ye m̄ŋgorə bwìŋ fo' cep fis də, <<A rɛŋsi bohòvəəm sè yà' à dzə wu, nə ye mbwi sè wù à no!>> 28 Yi duk bwi ye də, <<Rɛŋsi nə lɛ bohòŋwè nè yi yuk ncèp Nwì, nə noŋsə nà'.>>

Bwìŋ Dzəm NgòYə Maŋgəŋgèŋ

(Mat. 5:15, 6:22-23, 12:38-42; Mak 8:11-12)

29 Bwìŋ ànə sə yam ghaha fo' ghaha fana Jisòs ye ŋgòcèp də, <<B̄u sè niè' yè'e wo b̄u sè b̄p, wo sə dzəm ngòyə yumok sè maŋgəŋgèŋ. M̄ nə kà wo maŋgəŋgèŋ gù nì tsè' fa, anə megu maŋgəŋgèŋ nè Jonà nà'a. 30 Busə mvè'nè

Jonà nè ànə ye co maŋgəŋgəŋ mòk ŋgònìŋtsə' fa bùu Nenevì yà'a fana mùu mo ŋwè, mə nè ye sè' vɛ'nə bohòbùu yè'sə. ³¹ Nùmbu nzak nè ye, ŋkum nè yi ŋwàŋwè nè yi à tesə vè mvwe' lak Sibà nà'a nè cep bup bohòbùu sè ŋga'a yè'sə də wo gbù nzak. Busè yi à tesə vè mvwe' sè nzeŋgòn nè lèsə, ŋgòkə yuk nsàp ŋkərə nè Sòlomù à tse' fana yeè, yumok sè yà' ghak Sòlomù nè ŋga'a yè'. ³² Nùmbu sak nzak ye fana bùu Nenevì wèeŋ nè lokok duk fa bùu sè niè' yè'sə wèŋ də wo gbù nzak. Busè Jonà ànə tsoho, wo kupsə ntəm; fana yumok sè yà' ghak càsə Jonà nè ŋga'a yè'.

³³ <<Wo bwe'-a laàm, kaco wo swihi nà' swihi kè wo jəŋ nà', nè tes gesə sənə kàŋ yeŋ. Wo nè tes nà' mvwe' sè jəja ya bwìŋ sə ni vèə wo sə ye mareŋ nè. ³⁴ Lis yo mareŋ nè ndzə ni'ì wù yi. A ye-a ŋga lis yo bèboŋ fana ye də ni' yònə, nè rwiŋ bə mareŋ. Yà'a sè' də a ye-a ŋga lis yo ka bèboŋ yeŋ fana ye də ni' yòrwiŋ bə mandzəm. ³⁵ Ye də wèeŋ jəŋ ŋkərə, bwère mareŋ nè ndzə ni'ì wèeŋ nè bùuŋ mandzəm. ³⁶ Fana ye də a ye-a ŋga ni' yòpwe'fo' rwiŋ mègù bə mareŋ, də mandzəm nja mvwe' mok bùè, fana ye də nà'a nè ye pwe' mareŋ anə, co mvè'nè mareŋ laàm reŋgè yà'a.>>

*Jisòs Duk Fa Bùu Faràsi
Nə Ye Ngàa Yə'rè Lùk Də
Wo Ngàa Tè'èŋkup*

(Mat. 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)

³⁷ Jisòs anə sə cep fana ŋwèə Faràsi mòk duk nà' də bə nà'a kə zə beŋ. Fana yi lo kə cum

tsɔŋ də ya bə nà'a zɹ. ³⁸ Nɹwəθ Faràsi nə à mərə vɛ'ɛ mɹvəsè yi à yə də Jisòs ànə zɹ ŋga yi ka mɹvə'nə wo cùkgə ŋkuŋ nə sə zɹ yumok sə cuk. ³⁹ Anə geŋ Tà Jisòs duk fa nà' də, <<Wèŋ bùu Faràsi, wèŋ cùkgə yàwèŋ ŋkwèŋŋ ŋgàp bə ŋkwèŋŋ tasà, fana rwiŋ cum ma sə tsətsə'rè wèŋ anə ŋgwap bə wa bum bwiŋ. ⁴⁰ Wèŋ ləm! Nɹwə nə yi ànə gù ŋkwèŋ nə à ka ma sə tsətsə'rè sè' yi gu à? ⁴¹ Wèŋ fa-a ŋgà jìŋ wèŋ mbo sənə ŋgàp nə fana ye də yusè yà'a ma nə njàwèŋ pwe' mok rərəŋ.

⁴² <<Wèŋ bùu Faràsi, wèŋ cu bɹp. Wèŋ jəgè ŋkərə ŋgògàpsə fa Nwì bwe mɹvuu bum sè jo yè'e pwe'fo' ma nje, nə me'rə nonəsə ŋgòfàk bə zìnə, nə ye ŋgòdzəm Nwì vɛ'nə. Anə ye co wèŋ sə gu yà'sə, nə kà mok sè' mè'rè màk. ⁴³ Wèŋ bùu Faràsi, wèŋ cu bɹp! Wèŋ dzèŋ mɹmɹvwe' ndap piriya fana wèŋ sə dzəm dzòok sè bəbɔŋ, wèŋ sə dzəm sè' də bwiŋ sə cepsə wèŋ mɹntɛŋ bə wəwəp wùriŋ. ⁴⁴ Wèŋ cu bɹp bùusè wèŋ co sèe sè bwiŋ sə kà yà' yə fana wo sə gi ca mbwa, nə kà rì.>>

⁴⁵ Anə geŋ ŋgà yə'rè fa bwiŋ lùk mòk duk də, <<Cicà, wu cèp vɛ'nə, ye də wù sə yà' vès sè'.>>
⁴⁶ Jisòs duk bwi fa nà' də, <<Wèŋ ŋgà yə'rè lùk, wèŋ cu sè' bɹp bùusè wèŋ jə bum sè yà' rwi' vɛ'ɛ co ŋwè kà bək to, nə sə naaŋ fa bwiŋ. Wèŋ kà yàwèŋ bum sə bə ndubo àwèŋ nə mò'fis jwèŋ ja'a lok. ⁴⁷ Wèŋ cu bɹp, bùusè wèŋ sə ci tsə'rè sèe ŋgà tsòhòbum Nwì sè ànə zə wo sè' tè' awèŋ. ⁴⁸ Ye də wèŋ dzəm də yusè tè' awèŋ ànə gu sə bəbɔŋ bùusè wo à zə wo fana wèŋ ci yàwèŋ

sèe sə. ⁴⁹ Ye də nà'a njo nè ñkərè Nwì sə cèp də, <Mɛ nə tumsə fa wo ñgàa tsòhòbum Nwì bə ñgàa ntum wèŋ. Wo nə zə mok, nə yeŋsə mok wèŋ ñgə'.> ⁵⁰ Ya nduəm ñgàa tsòhòbum Nwì wèŋ sè yà' ànə fe'e mvè'nè nzeŋgòn à yè yèe pwe'fo' nə ye ndzə bohòbùu sè niè' yè'sə. ⁵¹ Ye jəŋ bə nduəm Abè kə dzeŋ mɛ ni'ì Sàkàriyà nè wo à zə yi mʉtsətsə'rèə kàm nè wo tɛŋgè satikà' mbwa bə mvwe' sè rərəŋ sè mɛ ndap Nwì nè ghaŋ sə. A zìnə də wo nə fek nduəm awo sə bohòbùu sè niè' yè'sə.

⁵² <<Ñgàa yə'rè lùk, wèŋ cu bɛp, njo nè wèŋ a jə lòksə ki sè ñgòmùk ncùu ñkərè bə zeŋ sə. Wèŋ bə tu awèŋ, wèŋ a ka ni, fana nə lok bwi fa bùu sè wo à sə ni sə mandzè.>>

⁵³ Jisòs ànə me'rə fa'nə fana ñgàa yə'rè lùk bə bùu Faràsi sə wèŋ sə sa'rə yi nə ne' tse' yi bə cù cùk, də ya nà'a cèp bum ñkùuŋ. ⁵⁴ Wo sə bɛə yi ve'ɛ də ya wo ko yi bə yumok sè bɛp sè yi cèp-a na.

12

Ka Bəbɔŋ NgòGù Basə Yumok Basə Yeŋ

(Mat. 10:19-20, 26-33, 12:32)

¹ Ghà ànə à ye ñga bwìŋ kə benə ve'ɛ ncùhù ñkùuŋntɛŋ, nə sə nəŋ ca mok mɛ ni'ì bə kù fana Jisòs ye ñgòtsə' to fa ñgàa fàak ye wèŋ də, <<Wèŋ jəŋ ñkərè bə yis bùu Faràsi wèŋ. Mù sə duk yè'sə mʉmvè'nè wo gù basə ke'gè bum awo yà'a. ² Yumok ka sè də bwìŋ à sè'lə lok yà' də wo nə kà yà' yə yeŋ. Yumok ka sè wo a swìhi yà' də bwìŋ nə kà yà' rìŋ yuk sè' yeŋ. ³ Ye də yusè wu

cèp-a yà' ndzə ndzəmè, yà'a nè kè yuhu mvwe' mareŋ. Yusè ɲwè làrə swìhi yà' mà mbwèndap fana wo nè fu yà' ma mɹ ndùndap.

⁴ <<Nge' am wèŋ, mɹ tsok weŋ də kà də wèeŋ wəp bùu sè wo zə-a ɲgùpni' fana wo kà yumok ɲgògù fe'lə bohòwù tse' yà'a duk. ⁵ Mɹ tsok fa weŋ ɲwè nè aco wèŋ wəp yi nè. Wəp Nwì nè yi zə wes fana yi tse' mali ɲàŋ ɲgògèsə wu mvwe' ɲgə' nè sə misè nà'a. Mù sə tsə' weŋ zìnə də wəp yi ànə. ⁶ Wo kà ləŋbu tàŋ dolà ba sèŋgè à? Nwì kà nè mò'fis swìgè. ⁷ Nùəmtu sè mɹ tuhù wèŋ yè'e, yi a ta yà' ta. Ye də wu kà yumok wəp, bùusè wù yam ghak ləŋbu kè' ɲkùəŋntèŋ laŋ.

⁸ <<Mɹ tsok fa weŋ də ɲwè nè yi cèp fis-a jəja mvwe' bwìŋ də yi ɲwè àm fana mù mo ɲwè, mɹ nè kè duk fa yi sè' ve'nə mantombi masinjàa Nwì wèŋ. ⁹ ɲwè nè yi bèŋ-a mɹ mantombi bwìŋ fana mɹ nè kè bèŋ yi sè' mantombi masinjàa Nwì wèŋ. ¹⁰ ɲwè nè yi bupsə liŋ am, nè mɹ mo ɲwè fana wo nè swì fa yi yà'; ɲwè nè yi bupsə-a liŋ Yòŋsè nè Rərəŋ nè fana kaco wo nè swì fa yuk yi yeŋ. ¹¹ A ye-a ɲga wo jə lo wu mɹmvwe' ndap pìriyà, nè ye bohòbù ɲkəŋkum nè ye bə bùu sè wo sakgè bum wo fana wù kà də wu sə jik də wu nè cep fəsə yàɛ, kè də wu nè duk yè'sə dalɛ duk. ¹² Busè Yòŋsè nè Rərəŋ nè, nè tsok fa wu yusè wu cep sə sè ghà nà'nə.>>

Gbu' Ngà Ghàk Nè Yi A Ye Ləm

¹³ ɲwè nəmòk à ye mɹtsətsə'rəə bùu sè wo à benə wùriŋ sə, nè duk vesə fa nà' də, <<Cicà, duk fa moma am də yi gapsə bum mfə tè' am vesi.>>

14 Jisòs duk fəsə fa nà' də, <<Ngàta, ηwè nè yi a gù mɔ də mɔ sak fa wɛŋ nzak kè mɔ gapsə fa wɛŋ bum yè'sə ndà?>> 15 Anə geŋ yi duk fa bùu sè fo' sə wèŋ də, <<Wèeŋ jəŋ ηkərə ηgòwa bum bwìŋ, bùusè yòŋsè ηwè ka bùu bum sè də yi tse' yà' ηkùuŋntèŋ yeŋ.>> 16 Fana yi mak fa wo gbɔ' nè'e də, <<Ngà ghàk mòk ànə tse' nzum sè bum ànə tesə mbwa wùriŋ. 17 Yi ye ηgòtsərə də, <Mù ka mvwe' sè co mɔ noŋsə wes zuzuu am yè'e tse'. Mɔ nə gɔ kok yè'sə valɛ-ò?> 18 Yi duk də, <Mɔ nə gɔ lɛ vɛ': mɔ nə kɔəmsə mak tàap am, nə ci sè ghaŋ, ya mɔ gesə zuzuu am bə bum am pwe' mbwa. 19 Fana mɔ nə duk fa ni' àm duk də, mù tse' zuzuu nduk co mù zɔ yà' lùumŋgòn ηkùuŋntèŋ; cum yòŋsə yuyo, zɔ, no, nə sə roŋ.> 20 Anə geŋ Nwì duk fa yi də, <Ləm yu ènə, yòŋsè yòo nə me bə ndzəm nè ntinə nè'e. Bum sè wù fàhu yà'sə nə ye mok sè ndà?> >> 21 Jisòs duk ləsə də, <<Yà'a mɔmvè'nè yà' cu vɛ'nə bohòŋwè nè yi kotse' bum ghàk, nə kà ηgà ghàk bohòma nè Nwì ye.>>

*Fa Ntəm BohòNwì, Nə Kà Bùu Yusəmok Sə Jik
(Mat. 6:25-34)*

22 Jisòs à duk fa bwe ye wèŋ duk də, <<Kà də wèeŋ sə jik bə yòŋsəə awèŋ də mɔ nə zɔ kok yàlɛ, kènə bə ni' yòdə wu nə ni kok yàlɛ-òduk. 23 Bùsè yòŋsè ghak beŋ fana ηgùpni' ghak cək sè'. 24 Wèeŋ kuk ja'a na ηwèŋwɛ', wo kà bigè nə kà sè' kɔp loksè. Wo ka tàp tse', nə kà zok sè' tse', fana Nwì sə fa wo zuzuu. Ghak yè'sə wèŋ kè swiŋ ɛ? 25 A mɔŋgorè wèŋ ndà, nè də aco yi naaŋ

gesə nùumbu mok mənə nùumbu ye də būsə
 yi jik ε? ²⁶ A ye-a də kaco wù gū to yumok bə nè
 nà'a jo nà'nə yeŋ, ye də wù sə jik bə mok būsə
 yà? ²⁷ Tsərə-a bə nzàamŋaŋ sə yà'a fomgè yè'e
 məm̀vè'nè yà'a kùkgè è. Wo kà ndàp caŋsègè,
 nè kà cək sə' ba'. Mə tsok fa weŋ də a mēgù-
 a sè Sòlomù, nè yi à tse' bum maŋgəŋgèŋ nà'a,
 yi à ka cək co mòk nè mò'fis vè'nə ni yuk. ²⁸ A
 ye-a ŋga Nwii ni fagè ŋgaŋ sə yà'a təəŋ fə ŋgəà
 ntinə, a ye zòŋ ŋga wo tèn səsə yà' laŋ sə vè'nə,
 ye də aco yi ni fa wesə weŋ cək yàwèŋ yè'sə
 nsàp nè fò? Bù am a, dzədzəm àwèŋ momjo!
²⁹ Kà də wèŋ sə tsərə də mū nè zū yà, mū nè no
 yà? Kà də wu sə jik duk. ³⁰ Būsə sə sə nzeŋgònə
 ləpgè yàwo nsàap bum yà'sə; fana Tè' awèŋ riŋ
 duk də wèŋ tse' ŋgòtse' bum yè'sə sè'. ³¹ Yūsə
 də wèŋ lap lə gaŋ ye sə, ya bum yè'sə nè ye sè'
 sè yàwèŋ.

Tse' Ghàk Ma Məbu
 (Mat. 6:19-21)

³² <<Bwe sè mū gəmsəgè weŋ, wèŋ kà wəp
 būsə Tè' àwèŋ nè sə dzəm bəŋsə wùriŋ ŋgòfa
 weŋ gaŋ ŋkum sə ye sə. ³³ Wèŋ seŋ bum awèŋ,
 nè fa mbàam sə bohòŋgàa jìŋ wèŋ. Wèŋ tse'
 posàa sè kaco yà' reŋ yuk yeŋ, nè loksə ghàak
 awèŋ məbu m̀wwe' sè kaco yumok gū yà' yeŋ;
 m̀wwe' sè kaco ŋgà yè kə dzeŋ to fo' yeŋ, nzək
 kà yà' sè' zū bəpsè. ³⁴ Būsə məm̀wwe' nè ghàak
 yo cu fana ntəm yòo nè ye sè' fo'.

Ye Mofàk Nè Ngà Kà Lo Dzəm
 (Mat. 24:45-51)

35 <<Wèeŋ cum fèfuhù, swi' cèøk awèŋ sə gamè bèboŋ, nə bwe' tse' laàm awèŋ. 36 Wèeŋ ye co bùu sè masà àwo nə lo mvwe' ŋkàha gù ŋgòbwìŋ vèə, fana wo sə tək nà' də ya nà'a kùm ncù ntèŋ, wo muk fa yi mvèsè. 37 A rɛŋsi bohòbwe fàak sè masà nə bwìŋ vèə, fana yi tseŋ yà'wèŋ ŋga wo cu nca. Mɛ tsok fa weŋ zìnə də masà nə nə kiŋ tsə'rə cək ye, yà'wèŋ cum nze fana yi fa wo zuzɛ. 38 A rɛŋsi bohòŋgàa fàak sè yi və-a sè ndzəmè kè tsətsə'rəə tsok àlɛ', nə tseŋ wo ŋga wo cu fèfuhù. 39 Wèeŋ riŋtse' yumòk nè' sè' də, a ye-a ŋga tà ŋgà ndàp nə riŋ-a ghà nè ŋgà yèə nə və, bwèrɛ yi kà ndap ye də nà'a ni mbwa mè'rè nòŋsè. 40 Wèeŋ nə sə kək yàwèŋ sè' kù'u, bùusè mùu mo ŋwè, mɛ nə və ghà nè wèŋ ka vɛ'nə tsərə.>>

41 Pità à fek də, <<Tà, wù sə màk fa gbɛ' nè'e yè'sə bohòvès kè bohòbwìŋ pwe' ɛ?>> 42 Fana Tà cep də, <<Mofàk nè yi zìnə nə tse' ŋkərèə yè'sə nè fò? A nè masà ye nə a fa bum sè mɛ nda'à yi pwe' bohònà', nə duk də, nà'a nə sə fa bwe fàak mok wèŋ bum zuzɛ bə mvək nè kəkərè. 43 A rɛŋsi bohòmofàk nè masà ye bwìŋ vèə, nà' tseŋ yi ŋga yi sə gù mvè'nè nà' anə duk noŋsə lo yi sə. 44 Mɛ tsok weŋ zìnə də, masà nə nə fa nsàp mofàk ànə nàŋ ŋgòkotse' bum ye sè yi tse' pwe'fo' nà'. 45 A ye-a ŋga mofàk nə duk-a də, <Masà àm nə nə kà ntèntèŋ bwìŋ fohòvè,> nə yeto ŋgòlèp bwe fàak sè mbəmbam bə sè bèba sə wèŋ, nə zɛ, nə no juhu rùk, 46 fana masà ye nə bwìŋ foho vè nùmbu mòk nè mofàk nə nə sə ka tsərə fuk, nə ye bə mvək nè yi ka sè'

riŋ, fana masà nè nè gbɛ' ci'lò nà' ba, nè non̄sə be'lə yi bə bùu sè wo ka zìnə tse'. ⁴⁷ Mofàk nè yi riŋ yusə masà ye dzəm də yi gɔ yà', nè kà də yi yeto ŋgògù yà' duk fana wo nè ləp yi cùu ŋkwès ŋkùuŋntèn. ⁴⁸ Nwè nè yi anə ka ye riŋ, nè gɔ yumok sè co wo ləp yi bùu zɛŋ nè bɔp fana wo nè ləp ghasə yi ye ŋgwàŋ. Nwè nè Nwì a fa bohòyi ŋkùuŋ fana Nwii nè dzəm bohòyi sè' ŋkùuŋ. Nwè nè Nwì a nòn̄sə ndzə bohòyi ŋkùuŋntèn fana Nwii nè kək bohòyi sè' ŋkùuŋntèn anə.

Jisòos Nə Gɔ Bwìŋ Wo Ga'a

(Mat. 10:34-36, 16:1-4)

⁴⁹ <<Mù a vè ŋgòkè tèn gèsə mis sənə nzen̄gònə. Yà' sə bòmɔ də anə ye co mis nè kùə ŋga'a laŋ. ⁵⁰ Mù tse' bəptɛ nè ŋgòbəptɛsə nà', tse'ŋga mɔ bəptɛsə wes nà' ŋkuŋ ntəm fi mɔ! ⁵¹ Wèn̄ tsəm də mù a vè sə nzen̄gòn̄ anə ŋgòjə vè fifi à? Hai' ka vɛ'nə yɛŋ, mɔ tsok wɛŋ də mù a jə vè gègàpsə. ⁵² Busə ye jəŋ ŋga'a nè lo mantombi, bwìŋ tən̄ sè wo cugè ndap mò'fis nè ga'a. Bwìŋ tɛ' nè tse' cùu sè zok bə bùu sè ba, sè ba tse' bwi yàwo zok bə sè tɛ'. ⁵³ Wo nè ga'a, tɛ' wèn̄ sə dzeŋ yusə bwe mbəmbaam awo wèn̄ sə tsərə fana bwe mbəmbam sə, sə dzeŋ sè tɛ' wèn̄. Ma sə dzeŋ sè mo ye nè ŋwàŋwè, mo ŋwàŋwè sə dzeŋ sə ma. Maligù sə dzeŋ sè ŋgwegù, ŋgwegù sə dzeŋ maligù nè sè'.>>

⁵⁴ Jisòs à duk fa bwìŋ duk də, <<Wèn̄ yəgè ŋga mbàk yəəŋ ma nconùm fana wèn̄ də, <Mbùuŋ nè li>, nà' li sè'. ⁵⁵ Wèn̄ yuk ŋga fəfə bwìŋ nè

kəkok fana wèŋ duk də, <Lùm lòo>, lùm nə lo sè'.
⁵⁶ Wèŋ ŋgàa tè'èŋkup! Wèŋ riŋ mègù ŋgòkàk
 gèsə mabu, nə ye nzeŋgònə, nə sə cep də anə
 ye ŋga'a ve'e, nə kà bum sè yà'a niè' yè'e rɛɛŋ
 bùu yà?

*Kà Də Wu Tək Tətè
 Wo Sak Nzak YòSa'a Duk
 (Mat. 5:25-26)*

⁵⁷ <<Kaco wèŋ bə tu awèŋ sak yusè yà'a
 kəkurè yeŋ yè'sə bùu yà? ⁵⁸ A ye-a ŋga ŋwè
 nəmòk somsə wu mu kot fana wù lap mandzè
 guguŋ də wenə mesə nzak nə ŋga wèŋ cu
 ntòmandzè. Ya ŋga yi kà wu bohòŋgà sak nzak
 jə lò. Bəsə ŋgà sak nzak nə fa wu bohòŋgàa tà
 m wèŋ, fana ŋgàa tàam sə nisə wu ndapndzəm.
⁵⁹ Mu tsok fa weŋ də kaco wù tesə yeŋ, tse'ŋga
 wù làk wes mbàm nè wo tiŋ fa wu nə pwe'fo'.>>

13

Me'rə NgòGù Bup Bwèrɛ Wèŋ Kpɛ Sè'

¹ Ghà ànə à ye fana bùu mok wèŋ à ye fo' sè
 wo à tsè' fa Jisòs bə nzak bùu Galili mok sè Palè
 à zə yà', nduəm awo torə bə nduəm nàam sè
 wo à sɛə yà' ŋgòfa Nwì satikà' bə zeŋ. ² Anə
 geŋ Jisòs fek wo də, <<Wèŋ tsəm də bùusè bùu
 Galilii yà'sə wèŋ kpɛ nsàp kpɛ ŋgə' ànə ve'nə ye
 də wo gù ghakgè bup wo, nə nonşə bùu Galilii
 mok sè wèŋ pwe' à? ³ Hai' ka ve'nə yeŋ. Mu
 tsok weŋ də tse'ŋga wèŋ kupsə, nə bwi fa bup
 awèŋ ŋkwèŋ bwèrɛ wèŋ nə kpɛ sè'. ⁴ Bùu sè
 hum-ncòp-fwame' sè ndap nè nà' à sàp lòmubu
 wùriŋ à kəəŋ zə wo Silòm yà'a, wèŋ tsəm də

wo à sɛ gù bɔp wo, nɔ ghak casɔ bùu sè wo cu mɔvwe' lak Jòrosalèm pwe' wo à? ⁵ Mɔ tsok wɛɛ dɔ ka vɛ'nɔ yɛɛ. Tse'ɛga wɛɛ kupsɔ, nɔ bwi fa bɔp awɛɛ ɛkwɛɛ bɔwɛɛ wɛɛ kpɔ sè'.>>

Gbu' Tu Nè Nà' A Ka Zɔm Nɔ

⁶ Anɔ gɛɛ Jisòs tsok fa wo gbɔ' nè'e dɔ, <<Nwà nɔmòk à bì tes tɔ fik mɔ nzuù yi. Yi sɛ vɔ fo' dɔ yi kɔ kwɛɛ jɔɛ ɛgwɛɛ fik nɔ fana yi kà nè mò'fis kwɛɛ yuk. ⁷ Anɔ gɛɛ yi duk fa bohòɛwà nè nà'a kùk fagɔ yi nɔm ye sɛ dɔ, <A ɛga'a lùumɛgòn tɛ' mɔvè'nɔ mɔ làpgɔ fik mɔ tɔhɔ fɛɛɛ, nɔ kà mò'fis yɔ yuk. Gbè' màk nà', nà' sɛ gù bɔpsɔ nze nɔ fo' wà vɛ'nɔ bùu yà?> ⁸ Nɛgà kùk nɔm nɔ duk fa nà' dɔ, <Nkwà'ɛwè, mè'rɔ tes nà' lùumɛgòn nè'e vɛ'nɔ ntɛɛ. Mɔ nɔ tɔɛ mbwè nɔ, nɔ gesɔ gɔp ca. ⁹ Lùumɛgòn nè nà' tsɔ nà'a, a ye-a ɛga nà' zɔm fana ye dɔ a bèbɔɛ; nà'a kà-a zɔm ɛkɔ wù gbɛ' mak nà'.> >>

Jisòs Gɔɛsɔ Nwà Nè Yi Kà Gígɔ Nùmbu Dzɔ

¹⁰ Jisòs à sɛ yɔ'rɔ bɔwɛɛ nùmbu dzɔ mòk mɔmɔvwe' ndap pìriyà. ¹¹ Nwà nɔmòk à ye fo' nè yi à tse' yòɛsɔ nè bɔp, nè nà' à sɛ gù yi, yi sɛ yaɛɛ mɔnɔ lùumɛgòn hum-ncòp-fwame'. Nwà nɔ à zòɛ nsàp nè cɔ yi kà mɔtsɔ rɔrɔɛ tɔɛɛ lok fùk. ¹² Jisòs ànɔ ye gesɔ nwà nɔ fana yi to nà', nɔ duk fa nà' dɔ, <<Mamwe, wù ga'a wɛɛ yiya yònà'a laɛ.>> ¹³ Fana yi naɛɛ fa nà' bɔ, nwà nɔ tɔɛɛ kok mok rɔrɔɛ ghà ànɔ, nɔ kwasɔ Nwì.

¹⁴ Nkwà' ɛwè nè mɔmɔvwe' ndap pìriyà nɔ à jòk vɛ'ɛ dɔ Jisòs gɔɛsɔ ɛwè nùmbu dzɔ, nɔ duk fa bùu sè fo' sɛ wɛɛ dɔ, <<A tse' nùmbu

ntùṅfu sè aco a gũ fàk ca. Wèṅ sè vè nùmbu yà'sè ṅga wo sè gũṅsè wèṅ, kà nùmbu dzè ye.>> ¹⁵ Anə geṅ Tà Jisòs cep fəsə fa nà' də, <<Wèṅ ṅgàa tè'èṅkup wèṅ! Yè'e ka sè wèṅ sè a yegè nùmbu dzè, wèṅ sè fiṅ fis mbòṅ kè mvomdè'e awèṅ mvwe' sè wo tsòoṅ tes yà', nə sə jə lo wo ṅgòno ndzəp sə yeṅ à? ¹⁶ Ye də ṅwà nè'e, nè yi mo Abràham, nè Satà a kiiṅ tse' yi lùumṅgòṅ hum-ncòp-fwame' ènə, kaco wo fiṅ fis yi ye nùmbu dzè yeṅ à?>> ¹⁷ Yi à cèp vè'nə fana marè'tu ko bùu sè wo à sè bèṅ yi sè wèṅ pwe'fo'. Bùu sè wo à ye fo' sè wèṅ à kwa bə nsàap bum maṅgəṅgèṅ sè yi à gũu sə pwe'.

*Jisòs Fùhũ Ja'a Gaṅ Nkum Sè Nwì Bə Bum Mok
(Mat. 13:31-33; Mak 4:30-32)*

¹⁸ Jisòs à dək mok sè' də, <<Gaṅ nkum sè Nwì sə yè'sə co yàlɛ-ò? Aco mù fùhũ kok yà' yè'sə bə yà? ¹⁹ Yà'a co mu ṅgwì tɛ mostà nà'a, nè ṅwè nəmòk à jə, nə bi mɛnzuù yi. Nà' kuk bùuṅ tɛ nè ghaṅ fana swiṅ wèṅ və kə ci ndap awo mbwa.>> ²⁰ Jisòs nə dək sèmok də, <<Aco mù fùhũ kok gaṅ sè Nwì sə yè'sə bə yàlɛ-ò? ²¹ Yà' mègù co yis sè ṅwàṅwèè jəgè yà', nə gesə sənə kwèes mfòṅ tɛ', nə top yà' tètè yà' kok pwe' yè'e.>>

*Mandzè Nè Nà'a Fəferè Nə
(Mat. 7:13-14, 21-23)*

²² Jisòs à gi, nə sə ca kɛ' mvwe' buhu lak sè jo bə sè ghaṅ wèṅ ṅgòlòJòrosalèm, fana yi sə yə'rə lo bwìṅ fo' sè'. ²³ Nwè nəmòk fek yi də, <<Tà, bùu sè wo nə tse' lùṅ nè nà'a nè kà mè yuk nə, nə ye megu bwìṅ jo à?>> Jisòs nə dək

fa wo də, ²⁴ <<Nikok mvwe' ncùu ŋka' sè fəferè yà'a, bùusè bwìŋ ŋkùuŋ nə lap mandzè ŋgòni lôfo', fana wo kà ni to. ²⁵ Tà ŋgà ndap nə lok ncùu ye fana wèeŋ nə təeŋ sə mbiŋ, nə sə kum ncùu sə. Wèeŋ kum yà', nə sə cep də, <Tà mùk fa ves ncù.> Yi nə duk fa weŋ də, <Mù ka mvwe' sè wèeŋ vèə riŋ.> ²⁶ Wèeŋ ye ŋga'a ŋgòcèp də, <Vesùwèeŋ à sə zugè, nə sə no sè' mvwe' mò'fis; wù à sə yə'rə bwìŋ mvwe' mandzèə sè ntòla'à vès.> ²⁷ Yi nə cep ye də, <Mù tsok fa weŋ də mù ka yàm mvwe' sè wèeŋ vèə riŋ. Wèeŋ coho gesə lo ŋgə ni'ì mù fo', wèeŋ ŋgàa gù bup wèeŋ.> ²⁸ Yà'a mvwe' sè wèeŋ nə waŋ, nə zə nzòn, ŋga wèeŋ yə Abràham bə Azik bə Jàkop, nə ye ŋgàa tsòhòbum Nwì wèeŋ pwe' ŋga wo cu mɔla'à Nwì, fana wèeŋ mam yàwèeŋ sə mbiŋ. ²⁹ Bwìiŋ nə tesə və mvwe' ŋkùup nzeŋgòn ma kwè fo', nə cum sə zə roŋ mɔla'à Nwì anə. ³⁰ A kè dzèeŋ mvè' ànə bùu mok sè wo ŋga'a maŋkwèeŋ nə kə ye mantombi; mok sè wo ŋga'a mantombii nə ye mok maŋkwèeŋ.>>

*Mvè'nə Jisòs Dzəm Lak Jòrosalèm
(Mat. 23:37-39)*

³¹ Mvèk ànə à ye, bùu Faràsi mok wèeŋ və kə duk fa Jisòs də, <<Lògesə fənə fo', bùusè ŋkum Heròsə ləp mandzè ŋgòzə wu.>> ³² Yi duk fa yà'wèeŋ də, <<Dù kè tsok fa kəkərè còp ànə də mù sə bə'fis yònşəə ze', nə sə luŋsə bwìŋ ntinə bə zòn, nùmbu nè tɛ' dzèeŋ fana mù mesə fàak am sə. ³³ Fana mù nə sə geŋ mali mantombi ntinə bə zòn, nə ye bə nùmbu nè nà'

bε'ε nə sè'; bùusè ka bèboŋ ηgòzə ηgà tsòhòbum Nwì mvwe' mok sè zok nə casə Jòrosalèm yeŋ.
 34 Webee, lak Jòrosalèm, lak Jòrosalèm. Wèeŋ zəgè ηgàa tsòhòbum Nwì wèŋ, nə sə tərə ηgàa gè ntum Nwì wèŋ bə lìs. A yè'sə ghè' sù mvè'nè m̀ sə làp də m̀ ko wumsə gesə weŋ ndzə ni'ì m̀ co m̀əma mvəp sə wumsə bwe ye, wèŋ kà dzəm ε? 35 Bo am ka mok bə lak àwèŋ yà'sə yeŋ. M̀ tsok weŋ də, ye jəŋ ηga'a lo mantombì, wèeŋ nə kà m̀ mok yə fe'lè tètè nùmbu nè wèeŋ yə fe'lə m̀, ye mok ηga wèŋ sə d̀ak də, <Nwì se ηwè nə yi vè m̀nə liŋ sè Tà nə> ηkuŋ.>>

14

Jisòs Gũŋsə Ngà Yiya Mòk

1 Nùmbu dzè mòk à ye, Jisòs lo ηgòkè z̀ z̀z̀z̀ m̀m̀mvwe' ndap ηkwà' ηwèə Farasi mòk. Fana bwìŋ sə k̀k tse' yi vε'ε pap. 2 ηwè nəmòk à ye fo' nè yi à tse' yiya kəko'rè. 3 Anə geŋ Jisòs fek ηgàa yə'rè l̀k bə bùu Farasi wèŋ d̀ak də, <<L̀k dzəm də aco wo gũŋsə ηwè nùmbu dzè kè njo-ε? >> 4 B̀u sə wèŋ kà c̀ mùk. Fana yi gũŋsə ηgà' nə, nə me'rə nà' lo. 5 Yi fek wo də, <<A fεeŋ ndà nè a ye-a ηga mo ye kè mbòye gb̀ ni-a sənə ẁ ndzəp nùmbu dzè, yi kà nà' mvèsè fis-ε?>> 6 Wo à ka yusə co wo cep fəsə fa yi tse' lok.

7 Jisòs à yə m̀mvè'nè bùu sè wo à to wo mvwe' dinà nə sə swè' mègù mvwe' ncum sè bèboŋ fana yi tsok fa yà'wèŋ ncèp nè'e. 8 Yi də, <<A ye-a ηga ηwè to wu də wu və mvwe' z̀ g̀u ye fana kà də wu k̀k mvwe' sè b̀ghak fo' pwe' zeŋ, nə kə cum fo' d̀ak. B̀sè kàmòk wo to ηwè

nəmòk nè yi ghak wu ye sè'. ⁹ Yi vèò fana ñwè nè yi to weñ ba fo' yi nè, nè kə duk fa wu də, <Lòkok, nè fa mvwe' yà'sə bohòñwè nè'e.> Fana marè'tu nè ko wu, wù kə cum mok bə dzòk nè nà' ka bəboñ yeñ. ¹⁰ A bəboñ də wo to-a wu, wù kə cum lɛ bə dzòk nè nà' ka bəboñ wùriñ yeñ, ya nga ñwè nè yi to weñ nè vèò fana yi duk fa wu də, <Ñge' àm, lòkok cum lo məmuvwe' dzè' nè bəboñ nè'e.> Yà'sə nè gu wu, wù ye co ñwè nè ghañ mu lisè bùu sè wenə wèñ cu fo' sə. ¹¹ Busè ñwè nè yi jə kok lò-a ni' ye mabu, wo jəñ tsoñ yi sə nze; ñwè nè yi jə tsoñ lònì' nje sə nze fana wo jə fis kok yi mabu.>>

¹² Jisòs duk fa ñwè nè yi to bwìñ dinà nè ye də, <<A ye-a nga wù də wu to bwìñ mvwe' dinà kè mvwe' ñkàk àlɛ', kà də wu to ñge' yo wèñ kè bwema yo, kè njàañ yo wèñ kè ñgàa ghàk sè wenə wèñ nòkɔp fo' duk. Busè wo nè to fəsə wu sè' fana ye də wo làk fəsə wu yà'sə lañ. ¹³ Yusə də wu to bwìñ mvwe' dinà fana wù to ñgàa jìñ, ñgàa jì bo bə sè jì kù, nè ye sè jì lis wèñ. ¹⁴ Ya Nwii nè se wu. Busè kaco nsàp bù ènə lak fəsə to wu yeñ. Nwii nè lak wu ghà nè bùu sè bəboñ wèñ lòkok mvwe' kɔp.>>

Gbu' Nè Wo A To Ke'cà Bwìñ NgòKè Zu Bum Nkàk

(Mat. 22:1-10)

¹⁵ Ñwè nəmòk nè bə yà'wèñ ànə cum, nè sə zu mvwe' mò'fis ànə yuk ncèp ènə fana yi duk də, <<A reñsi cèbùè bohòñwè nè yi nè zu ñkàk nè mu la'à Nwì.>> ¹⁶ Jisòs nè duk fa fe'lə nà' bə gbu' də, <<Nùmbu mòk à ye, ñwè nəmòk to ñkàk nè

ghan, nè to bwìṅ ve'ε ηκùṁṅntèṅ. ¹⁷ Mvèk ηkàk nè à kùrə fana yi tumsə lo mofàk nè nà'a fàkgè bohòyi də nà'a kə tsok fa bùṁ sè yi to yà' sə də wo və bùṁsə wo fùhṁ wes bum pwe' laṅ. ¹⁸ Bùṁ sè wo à to wo sə pwe' sə dṁhṁ lo də wo nè kà vè bùṁ ve' bə ve'. Nwè nè wo à to to ntòyi nè à duk fa nà' də, <Mù ywìṅ nzum am, mù də mṁ lo kə kək ja'a zeṅ. Mù lɛṅ wu, kà jòk.> ¹⁹ Mòk duk ye də, <Mù ywìṅ ndum mbòṅ hum fana mù də mṁ kə kək ja'a yà' ηkuṅ. Kwəkwè' nè kà jòk.> ²⁰ Mòk duk ye də, <Mù a bə' ηwàṅwè, fana ye də kaco mù geṅ to yà'sə yeṅ.> ²¹ Anə geṅ mofàk ye nè bwi və kə tsok fa masà ye nè. Ngà ndap nè jok, nè duk fa mofàk ye nè də, <Dù mvwe' mandzə sè sə ntòlak ve'ε wàp, nè to və ηgàa jìṅ bə sè jì bo bə sè jì lis, nè ye sè jì kù wèṅ.> ²² Mofàk ye nè à vè, nè duk də, <Mù gù mṁmvè'nè wù duk sə laṅ fana mvwe' ncum bwehe cu malli.> ²³ Masà nè duk fa yi də, <Yeè, dù lo sə mandzə, nè kək bəbwe mandzə sè ηgəà pwe', nè to ηwè nè wu yə pwe' də yi və, ya ndap àm nè rwìṅ.> ²⁴ Mṁ tsok weṅ də bùṁ sè mù anə to to wo yà'a, nè mò'fis nè kà zəzəṁ am sə zṁ ja'à.>>

NgòYe Nwè Am, Wù Beṅ Bum Sè Yà' Sə BòWu

²⁵ Bwìṅ à gi bə Jisòs wùrìṅ fana yi tsok fa yà'wèṅ də, ²⁶ <<A ye-a ηga ηwè dzəm ηgòbɛ' vè mṁ, fana ηgèṅgàṅ sə dzəm tè' ye kə ma ye, kə ηgwe ye, kə bwe ye, kə bwe tè' ye, kə njè', nè ghak casə mṁmvè'nè yi dzəm mṁ fana ye də kaco ηwè ànə ye to mo fàk àm yeṅ. Nwèè dzəm-a mṁ fana yi tse' ηgòdzəm mṁ nè casə mvè'nè

yi dzəm ni' ye. ²⁷ A ye-a nga kaco ɲwè bək jəŋ ntəəŋ ye, nə be' və mə yeŋ, ye də kaco ɲwè ànə ye to mofək àm yeŋ. ²⁸ A ye-a nga ɲwè dzəm ɲgòci ndap, yi nə cum to ntòsə nze, nə kək ja'a də ndap nə nə jəŋ yi mbàm sù ne ɲkuŋ. Yi nə ja'a də yi tse' mbàam sè aco yi ci wes to ndap nə bə zeŋ àɛ. ²⁹ A ye-a nga wù ka ve'nə ɣə fana kàmòk aco wù yeto fàak sə, nə kà yà' mèsè. A ye-a nga wù yèto fàak sə nə kà mèsè fana bùu sè wo yə wu pwe' nə ywi wu. ³⁰ Wo nə sə cep kɛ' də, <ɲwè nè'e a yèto ndap, nə kà nà' ci wes to.>

³¹ <<A ye-a nga ɲkum mòk dzəm ɲgòkè lù bə mòk fana yi nə cum to ntònze, nə tsərə bəbɔŋ. A ye-a nga ɲkum nə tse' mɛgù bwɪŋ ncùhù hum fana yi nə kək ja'a də aco yi kə ghak to ɲkum mòk nè nà' tse' sè nà' bwɪŋ ncùhù hum ba nə àɛ? ³² A ye-a nga kaco yi ghak to ɲkum mòk nə yeŋ fana yi nə tumsə bùu ye mok wèŋ nga nà' cu ntòmve' səsap də wo kə tsok fa nà' də yi sə dzəm ye mok fifi. ³³ Yà'a bohòwèŋ pwe'fo' sè' mùmchè'ànə də, wèŋ tse' ɲgòtsərə to bəbɔŋ ɲkuŋ. Wèŋ tse' ɲgòme'rə bum sè wèŋ tse' yà' pwe'fo' ɲkuŋ wèŋ be' və mə. A ye-a nga wèŋ ka ve'nə ɣə kaco wèŋ ye to ɲgàa fək am yeŋ.>>

³⁴ <<Ci' yusè bəbɔŋ fana, a ye-a nga ci' cwè'lə bup, mandzè nè ɲgògù yà' ləm fe'lə kà mok ye. ³⁵ Kaco yà' bɔŋsə ncək, kè yà' ɣəpsə yumok sè wù a bì yà' sè' yeŋ. Bwɪŋ mak megu yà' mà'a. Bùu sè wèŋ sə yu'rə yusè mà sə cèp yè'e, wèŋ yuk nə rɛɛŋ.>>

15

Kwækwa Nè Nà' Cu Mɔbu
Nga Nwè Nè Bɔp Kupsè
(Mat. 18:10-14)

¹ Ngàa ko mbàam tas bə ngàa gù bɔp mok wèŋ à vè ngòyu'rə yusè Jisòs à sè cèep sè. ² Fana bùu Faràsi bə ngàa yə'rə bwìŋ lùk wèŋ sè cep ŋwəm kɛ'ca. Wo sè duk də <<Nwè nè'e sè dzəm ngàa gù bɔp, nè sè zɔ be'lə beŋ bə yà'wèŋ.>>

³ Anə geŋ Jisòs mak fa wo gbɔ' nè'e də, ⁴ <<A mɔŋgorè wèŋ fɛɛŋ ndà nè də yi tse'-a nsùŋgaŋ ŋkù mò'fis, nè mò'fis bisə ca, kaco yi me'rə nonşə sè hum vèke'-ncòp-vèke' sè ngəà, nè lap lo nè mò'fis nè tètè tse'ŋga yi yə nà' ŋkuŋ yeŋ ndà? ⁵ Yi yə nà' fana yi bək naaŋ nà' mɔ ŋkambèhə yi, nè sə kwa. ⁶ Yi kè dzèŋ lak fana yi to benə ŋge' ye bə bùu sè wo nòkɔəp yi wèŋ. Yi duk fa yà' də, <Vesùwèŋ kwa bùusè mù a yə nsùŋgaŋ àm nè nà' a bisə nə.> ⁷ Mɔ tsok fa weŋ də a ye-a ŋga ngà gù bɔp nè mò'fis kupsə, nè bwì fa bɔp ŋkwèŋ fana kwækwaa nè ye mɔbu ŋkùŋntèŋ mətuhù yi, nè casə bùu sè hum vèke'-ncòp-vèke' sè wo yàwo bùu sè wo kəkurè.

Gbɔ' Mbàm Nè Nà' A Bisə Nə

⁸ <<Kè a duk-a də ŋwà nəmòk a tse' mbàam ye hum, fana nè mò'fis bisə ca. Yi nè bwe' laàm ngòlàp bə zeŋ, nè kurə ndap nə, nè lap se tètè yi ye nà' ŋkuŋ, ka vɛ'nə yeŋ à? ⁹ Yi yə nà' fana yi to benə ŋge' ye bə bùu sè wo nòkɔəp kok fo' wèŋ. Yi duk fa yà'wèŋ də, <Vesùwèŋ kwa bùusè mbàm àm nè nà' a bisə nə, mù a yə fe'lə nà'>

laŋ.> ¹⁰ Mɯ tsok fa wɛŋ də yà' mègù sè' vɛ'nə də kwəkwa cu mʉtsətsə'rəə masinjāa Nwì wɛŋ ŋga ŋgà gù bɯp nè mò'fis kupsə a ntum ye na.>>

Gbɯ' Mo Nə Yi Anə Bisə Nə

¹¹ Jisòs à cèp malì gbɯ' mòk sè' də, <<Ŋwə nəmòk à tse' bwe ye ba, ŋga wo pwe' mbəmbam. ¹² Nə mwenke' nə duk fa tè' awo nə də, <Pàpa, fa fis mɯ bum yàm sè yà'a nè kè ye yàm sə ŋga'a.> Anə geŋ yi gapsə fa yà'wɛŋ bum ye sè yi tse' sə. ¹³ A ka nùumbu ŋkɯŋ sap fana nè mwenke' nə te'e benə bum sè ye sə pwe', nə be' mandzè nè lo mvwe' lak mok sè səsap. A dzèŋ fo' yi sə zɯ sɛsə bum ye sə bə mandzè njesə. ¹⁴ Mvə'nə yi à wes bum ye sə fana njè nè bɯp ko mvwe' lak yà'sə fana yi ye ŋga'a ŋgòjamə. ¹⁵ Yi lo, nə sə cum mok bə ŋwə nəmòk nè mvwe' yà'sə. Ŋgà' nə à sə tumsə lòyi ŋgòsə fa ŋgùnaaŋ ye wɛŋ zɯzɯ. ¹⁶ Njè sə yaŋ yi vɛ'ɛ co yi zɯ zɯzɯŋ ŋgùnaaŋ sə fana ŋwə nəmòk kà yi yumok fa lok. ¹⁷ Ŋkərè ye ànə foho və fana yi duk də, <Bwe sè wo sə fàk bohòtè' am tse' beŋ co wo kà zɯ wes to, mù sə də mɯ kpɯ yàm njè. ¹⁸ Mɯ nə lokok lo kə tseŋ tè' am, ya mɯ nə duk fa yi də, <<Pàpa, mù a gù bɯp bohòNwì nè ye bohòwù sè' laŋ. ¹⁹ Mù ka mòk kəkərè co wo to fe'lə mɯ də mo yòyɛŋ; jəŋ tse' mɯ mok co mo ŋgà fàk yòmòk.> ²⁰ Anə geŋ yi lokok lo bohòtè' ye nə.

<<A ye ŋga yi sə vè mandzè mweè səsap, ŋga yi ka ntòwes fana tè' ye nə ye gesə lo yi, nə koksə manziŋ bohònà'. Yi caŋ lo, nə kə ko wumsə gesə lo nà' ndzə ni'ì yi, nə cepsə nà' bəboŋ. ²¹ Mo ye

nə duk fa yi də, <Pàpa, mù a gù bup bohòNwì, nə ye bohòwù sè' laŋ. Mù ka mok kəkurè co wo to fe'lə mù də mo yòyeŋ.> ²² Tè' ye nə duk fa ye bohòŋgàa fàak ye wèŋ də, <Wèeŋ jəŋ və cək nè nà' bògha' pwe' wàp, nə ni gesə fa yi mù ni'ì. Wèeŋ gesə fa yi kwàŋ ndzə bohòyi sè', nə so fa yi kùuŋgùp sè'. ²³ Ya wèeŋ kə jəŋ və mbònè nà' fùè càsə pwe' nà'a, nə sùə ya vesùwèeŋ zə nə kwa. ²⁴ Bùsè mo àm ènə à kpə yè'sə laŋ, nə lùŋ fe'lə nə sèmok; yi à bisə laŋ, nə yəèŋ nə sèmok.> Wo à yè ŋga'a ŋgòsə kwa.

²⁵ <<Bum yè'sə ànə sə ye ve'nə ŋga mo tu ye nə cu ŋgòŋ. Yi ànə və, nə kuəp və nda'à wo fana yi yuk ŋga bwìŋ sə yəm ŋkì, nə sə kaŋ dzeŋ. ²⁶ Yi to mo ŋgà fàk tè' ye nəmòk, nə fek nà' də bup yiskok yàlɛ? ²⁷ Nà' tsok fa yi də, <Moma yo bwìŋ foho və yi, fana tè' yo sùə mbònè nà' fùè gha' pwe' nə də bùsè mo ye nə kè tsèŋ yi bəbòŋ ŋga yumok ka bup.> ²⁸ Yi à yuk ve'nə, yi jok, nə də yi kà mù nda'à mok ni. Tè' ye nə tesə və sə mbiŋ, nə sə kə ləŋ mo tu ye nə. ²⁹ Mo nə duk fa tè' ye nə də, <Ja'a na yòo lùumŋgòŋ sè mù a fàk turə bohòwù, mù ka duk yo beŋ yuk; wù nə kà mù mo ndzə mòk də ves ŋge' am wèeŋ kwa bə zeŋ fa yuk. ³⁰ Fana mo yònè'e vəə, yi a bupsə wes mbàm bə bàa sàhà pwe', fana wù sùə fa yi mbònè nà' fùè càsə pwe'!> ³¹ Tè' nə duk fa yi də, <Mo àm, wu cugè yòvesù fəŋ, fana bum sè mù tse' yà' pwe'fo', a sè yò. ³² A kəkurè co a kaŋ, nə kwa anə, bùsè moma yònè'e à kpə, nə lù nə sèmok, yi à bisə mè laŋ nə yəèŋ nə sèmok!> >>

16

Ngà Fàk Nè Ngà Limḡòḡ Nə Ye Ngà Fàk Nè Zinə

¹ Jisòs à mà' fa bwe ye wèḡ gbù' mòk sèmok də, <<Ngà ghàk mòk à ye, nè yi à tse' ḡwè nəmòk nè yi à fa bum ye sè yi à tse' pwe' ndzə bohònà'. Bwìḡ sə kə tsoho fa yi də mo fàk ye nə sə ḡjesə bum ye sə. ² Ngà ghàk nə to nà', nə fek nà' də, <Mù yuk də wù sə gù yà ε? Tsok rɛḡsə fa mü bə fàak sè wù a gù pwe', bùsè wu nə kà ḡgà fàk àm mok ye fe'lə.> ³ Ngà fàk nə tsərə sə ntùù yi də, <Masà àm jə fis-a fàak yè'sə ndzə bohòmù, mù gù yè'sə va? Mù ka gùgùḡ co mù tuḡ to nze yeḡ, mü duk-a də mü lɛḡ, yà' ye sè' marè'tu. ⁴ Mù rì yusè mü nə gù sə lan, ya bwìḡ nə ko mü ḡge' ghà nè mù mè'rə fàak sə.> ⁵ Fana yi to benə bùù sè wo tse' masà ye nə kəa pwe'fo'. Yi duk fa nè mantombi nə də, <Wù tse' masà àm kəa mbàm sù?> ⁶ Ngà' nə duk də, <A bùhù mve' ḡkù mò'fis.> Ngà fàk nə duk fa fe'lə nà' də, <Cum nze, nə kòḡḡ ḡwàk nè'e com də a hum tàḡ.> ⁷ Fana yi duk fa fe'lə mòk də, <Kəa yò-ε sù?> Nà' də, <A tasàa gòm̀bi ḡkù mò'fis.> Ngà fàk nə duk fa nà' də, <Kòḡwàk nè ḡjò, nə com gesə ḡja də a hum fwame'.> ⁸ Masà ye nə à kùk ja'a mo fàk ye nə, nə kwasə nà' bə nsàp ḡkərə nè nà' tse' nə. Bùsè wèḡ rì də bùù sè wo bə' meḡu mandzè nzeḡḡòḡ wèḡ rì ḡgòkərə bə bùù awo nə casə bwe sè wo m̀wve' marɛḡ Nwì.>> ⁹ Fana Jisòs duk də, <<Wèḡ sə ko fa ni' awèḡ ḡge' bə ghàha nzeḡḡòḡ sè ntèḡ, ya ḡga yà'a kà fàk mok kə tse'

fana wo ko jəŋ nisə lo wəŋ mɔwɛ' lak sè wèŋ nə cum mam fo' mɔvèsè.

¹⁰ <<Nwè nè yi ye-a zìnə bə yusè yà'a jo fana yi nə ye zìnə bə yusè yà'a sè ghaŋ sè'. Nwè nè yi ye-a ye ŋà mɔwès bə yusè jo fana yi nə ye mali ŋà mɔwès bə yusè yà'a sè ghaŋ. ¹¹ A ye-a də wù ka ŋwè nè zìnə bə ghàk nè wà nè sə nzenɡòn nè'e yəŋ, ye də aco fa ghàk nè zìnə nə ndzə bohòwù yè'sə ndà? ¹² A sè' də, a ye-a ŋga wù ka zìnə bə yusè yà'a sè ŋwè nəmòk yəŋ, ŋwè nè yi nə fa wu sè yà'a nə ye sè yò-ε ndà? ¹³ Kaco ŋwè nè mò'fis fak ŋkwèŋ bohòmasà ba yəŋ; yi nə dzəm fis mòk, nə beŋ mòk, kènə aco yi sə fàk bohòmòk nè zìnə, nə kà mòk nə co yumok jə. Kaco wù fak bohòNwì, nə fak bohòmbàm yəŋ.>>

¹⁴ Bùu Farəsi sè wo à dzəm mbàm wèŋ à yuk bum yè'sə fana wo ywi'lə yi. ¹⁵ Jisòs nə duk fa ye yà'wèŋ də, <<Yà'a wèŋ sè wèŋ gùgè də wèŋ yəəŋ mu lisè bwìŋ co bùu sè bəbən, ŋga Nwì rì wes yusè yà' cu sə ntùè wèŋ laŋ; bum sè bwìŋ tsərə də yà' tse' fàk wùrìŋ fana yà'a yusè Nwì bèn yà'. ¹⁶ Lùuk Musì bə bum sè ŋgà tsòhòbum Nwì wèŋ à còm sə à tse' ñàŋ kə wes mɔvək nè Jon ŋà bəptəsè bwìŋ à yèto ye; ye jəŋ mɔvək ànə fana wo sə tsòho mok Ntirè nè Bəbən, nə nà'a bə nzak gaŋ ŋkum Nwì fana ndàaŋwè pwe' sə kurə ni fo' bə ñàŋ. ¹⁷ A ye-a sè' vɛ'nə fana a jəjo bohòntòbu bə nzenɡòn ŋgòcà gesə lòfo', nə nonşə mɔvəm làk nè mò'fis ŋgòbùuŋ yusè wà.

Nzak Mè'rè Ngwe

18 <<Nwè nè yi mè'rə-a ɲgwe ye, nə jəŋ mòk fana ye də ɲgəŋgəŋ ko nto; ɲwè nè yi jə-a ɲwà nè ndum a mè'rə yi fana ye də ɲwè ànə ko sè' nto.>>

Ngà Ghàk Bə Lasorò

19 Jisòs à mà' fe'lə gbɛ mòk sè' də, <<Ngà ghàk nəmòk à ye, yi sə ni megu cəək sè' yà' gɛ nteŋ, nə sə zɛ megu zɛzɛ sè bəboŋ nùumbu pwe'.
 20 Ngà jìŋ mòk à sə kè nòoŋ mvwe' ncùu ɲka' ye. Ni' ɲgà jìŋ nə à mègù mvwe'è mvwe'. 21 Yi à sə dzəm də yi sə te'e zɛ zɛzɛ sè ɲgà ghàk nə sə zɛ fana yà' sə bəhə gbɛ tsoŋ sə nze sə. Ngɛɛ à sə vəə kè bərə mvwe' ye sə. 22 Ngà jìŋ nə à kpɛ fana masinjàa Nwì wəŋ bək lo yi bohòAbràham. Ngà ghàk nə à kpɛ sè', wo tuuŋ yi. 23 Yi a cu mvwe' ɲgə' nè sə misè, nə sə ye ɲgə' fo' wùriŋ. Fana yi fəsə kok lis, nə ye gesə lo Abràham mvwe' səsap, bə Lasoròŋgɛ ni'ì nà'.
 24 Yi to fis də, <Tè' am Abràham, koksə-a manziŋ bohòmù, nə tum Lasoròyi so gesə ndubo ye sə ndzəpè, nə kə fisə fa mɛ lùm àm bə zeŋ, būsè lùm mis ènə sə teŋ barə mɛ wùriŋ.> 25 Abràham nə duk fa nà' də, <Mo àm, wù riŋ də wù à sə tse'gè bum sè bəboŋ yo ghà nè wù à cu ntòŋwəm, fana Lasorèsə tse' ye bum sè bɛp. Yi cu ye ɲga'a nè', sə yuk lùm fana wù sə ye bwi yòmok ɲgə' nè bɛp. 26 A mè'rə-a yà'sə sè ve'nə fana wo gù maŋkì mòk nè cəco wùriŋ mətsetsə'rəə wù bə vès. Wo à gù nà' də ya ɲwèè kà ma ndzə bohòwù to lòto, ɲwè nè ma nja kà bohòvès fəeŋ sè' to ya' vè to.> 27 Anə geŋ ɲgà' nə duk fe'lə də, <Ye də tè' am, mù leŋ wu də wu tum gesə lo yi nda' à

tè' am. ²⁸ Bwema am sè mbəmbam cu mbwa tu awo tən. Yi tipsə yà'wèn bwèrè aco wo kə ni sè' mvwe' ηgə'ə yè'sə.> ²⁹ Abràham duk fa nà' də, <Nwàak Musi bə ηgàa tsòhòbum Nwì wèn sè njamòk cu ca, wo yuk bohòyà'.> ³⁰ Yi duk də, <Tè' am Abràham, ka vè'nə yeη, bùsè ηwè nè yi tesə mvwe' kpə kè tsèn-a wo yi fana wo nə kupsə li.> ³¹ Abràham duk də, <A ye-a ηga wo ka bohòMusì bə ηgàa tsòhòbum Nwì wèn yuk fana ye də ηwèe lòkok-a sè mvwe' kpə, nə geη fana kaco wo kupsə wo yeη.> >>

17

Nzak Sèswifa

Bə Nzak Dzədzəm

¹ Jisòs à duk fa bwe ye wèn də, <<Məmùmsə nè və tsoη li bohòbwìη yo; nə ye də a ηgə' nè bəp bohòηwè nè yi sə jə və məmumsə nè. ² Anə boη bohònsàp ηwè ànə co wo swi' fa yi ηgòk mòk kè mihì, nə mak gesə lo yi bə zeη sə mvwe' ndzəp mòk nè cəco, nə noηsə nè də yi gə bwe yè'e də mòok gə bəp. ³ Wèeη sə jəη ηkərə bə tu awèn; a ye-a ηga moma yo gə wu bəp wù sa'rə yi; a ye-a ηga yi kupsə ntəm fana wù swifa yi. ⁴ A ye-a ηga yi gə bəp bohòwù kè' sàmba numbu nè mò'fis, nə bəη duk sè' kè' sàmba pwe' də <Swifa mə> fana, wu nə swifa tsoη yi.>>

⁵ Nğàa ntum Jisòs sə wèn à duk fa Tà də, <<Kùksə fa ves dzədzəm avès co ves naan tu bohòwù.>> ⁶ Tà duk fa wo də, <<A ye-a ηga wù tse' mègù-a dzədzəm momjo co mə ηgwì tə nè wo togè nà' də mostà nà'a, fana aco wù duk fa

ntsən tɔ cən nè'e də, <Coho mvwe' yè'e, nə kə təən ndzə tsətsə'rəə ndzəp nà'a> fana, tɔ nə nə yuk duk yònə.

Mandzè Nè Mofàk Tse' NgòFàak

⁷ <<A duk-a də mòk mən̄gorè wèn̄ tse' mofàk ye, nè nà' sə wom fa yi fàk kè də nà' sə gùmsə fa yi nsùngaən̄ ye àlɛ. A ye-a ŋga yi bwì foho vè ŋgòn̄ anə, aco wu nə duk fa yi də, <Cà cum nze nènàk, nə zɔ zɔzɔ> à? ⁸ Wu nə kà vɛ'nə duk. Wu nə duk ɛ də, <Lam fa mɔ zɔzɔ am, nə fɔhɔ ŋgòcàsə fa mɔ yà' fana wu nə yon̄sə mɔ zɔ nə no wes yàm ŋkuŋ, wù zɔ nə no yò.> ⁹ Yi nə kwasə mofàk nə də bùsè nà' gù mvəsə yi duk də nà'a gɔ sə à? Hai' ka ye lok! ¹⁰ Yà' mègù bohòwèn̄ yàwèn̄ sè' vɛ'nə, a ye-a ŋga wèn̄ gù wes yusè wo duk wən̄ də wèn̄ gɔ fana wèn̄ duk megu də, <Vèes yè'sə bwe fàk wà, vès gù mègù fàak avès, sè vès tse' ŋgògù yà' co bwe fàk.> >>

Jisòs Gəŋsə

Ngàa Kuturu Hum

¹¹ Məm̄vè'nè Jisòs à sə cà ŋgòlòJòrosalèm fana yi ca mɔtsətsə'rəə nzen̄gòn̄ Sàmàriyà bə Galili. ¹² Yi ànə sə ni lo mvwe' mɔbuk lak mòk fana yi kərə bə ŋgàa kuturu mok wèn̄ bwìŋ hum. Wo ànə sə təən̄ vèsə mvwe' mok mweè səsap, ¹³ nə sə fuŋ torə fis də, <<Masà, Jisòs, koksə-a manziŋ bohòvès-è.>> ¹⁴ Yi ànə ye yà' fana yi duk fa wo də, <<Wèn̄ du kə niŋ tsok fa ni' awèn̄ sə bohòngà fa satikà' ya yi ye wən̄ də ni' awèn̄ rən̄ mok laŋ.>> Wo à sə lòo, yiya àwo nə me. ¹⁵ Mòk mən̄gorè wo anə mò'fis à yə də yiya ye

nə mée fana yi bwi foho və maŋkwèŋ, nə sə fuŋ kwasə və Nwì. ¹⁶ Yi kə gbɛ noon sə kùhu Jisòs sə nze, nə sə kwasə nà'. Nwè ènə ànə ye ŋwəə Sàmàriyà. ¹⁷ Anə geŋ Jisòs nə fek də, <<Mù gũŋsə ka bwiŋ hum yeŋ à? Sè vèke' fò? ¹⁸ Ye də ŋwè nəmòk ka nè co yi kə kùksə Nwì yeŋ, mègù ŋkùŋ nè'e à?>> ¹⁹ Fana yi buŋ duk fa ŋgà' nə də, <<Lòkok mɛtsə, nə lo yuyo, dzədzəm yògũŋsə wu laŋ.>>

Mɛmvə'nə Gaŋ Nkum Nwì

Nə Vəə Sə

(Mat. 24:23-28, 36-41)

²⁰ Bùu Faràsi mok wèŋ à fek Jisòs də gaŋ nkum Nwì sə nè kə və yè'sə sèŋ-nɛ? Fana yi duk fa yà'wèŋ də, <<Gaŋ sè Nwì sə vəə, ŋwè kà yà' bə lis jəja yə. ²¹ Kaco bwiŋ nə duk də, <Wèeŋ ye yà'a yè'> kè də, <Wèeŋ ye yà'a yà'> sè' yeŋ, bùusə gaŋ sè Nwì sə yà'a mɛŋgorè wèŋ.>>*

²² Anə geŋ Jisòs nə duk fa bwe ye wèŋ duk də, <<Mvək mòk sə vəə nè wèeŋ nə dzəm vɛ'ɛ co wèŋ ye nùmbu mòk nè Mo Nwèè nə ye fo' fana wèŋ kà nà' yə. ²³ Bwiŋ nə sə duk fa weŋ də, <Kùk gèsə ndzə fa', yi nà'>, kè də, <Kùk gèsə ndzə fɛn, yi nè'> fana wù kà gè, nə kà wo sè' yù. ²⁴ Mvè'nə mbùuŋ ba'agè mɛbu, nə rɛŋ jəŋ mamòk kə dzeŋ mamòk yà'a fana, nùmbu njàam ye, mùu mo ŋwè, mɛ nə ye sè' vɛ'nə. ²⁵ Megu də mɛ nə ye tsoŋ ŋgə' ŋkùuŋntèŋ, bùu sè niè' wèŋ beŋ mɛ sè' ŋkuŋ. ²⁶ Mvè'nə yà' ànə ye mɛnə

* **17:21** 17:21 Aco ncèp ènə ye sè' də, <<Gaŋ sè Nwì sə yà'a sənə ntəm awèŋ.>>

nùumbu sè Nuà yà'a fana nùumbu sè yàm, mo ñwèe nè ye sè' vɛ'nə. ²⁷ Wo à sə zɛ, sə no, wo sə caŋ gù, nə sə geŋ gù tètè kə wes nùumbu nè Nuà ànə ni ñgwes fana ndzəp rwiŋ və kə zə wes wo pwe'. ²⁸ Yà'a sè' mùmɔvə'nè Lot ànə ye yà'a. Bwìŋ à sə zɛ, nə sə no, wo sə ywiŋ bum, nə sə seen bum, nə sə bi bum, nə sə ci ndap; ²⁹ fana nùumbu nè Lot ànə tesə gəsə lo mvwe' lak Sodòm fana mis tsooŋ mɔbu bə nsàp lis mòk nè nà'a kɛəgè mis maŋgəŋgèŋ, nə kə tɛŋ zə wes wo pwe'. ³⁰ Nùumbu nè mɔm mo ñwèe mɔ nə yəəŋ fana yà'a nè ye sè' vɛ'nə.

³¹ <<Nùumbu ànə ye, ñwèe nè yi cu yòŋsə mɔ ndùndap, ñga yi tse' bum mɔ nda'à, kà ñgòkè jə yà' suhù tsə. Ñwèe nè yi mɔnə nzum fàak nə kà maŋkwèŋ də yi kə jəŋ bum mɔ nda'à sè fohòlò. ³² Wèeŋ sə tsərə tse' yusə yà' ànə ye bohòŋgwe Lot. ³³ Ñwèe nè yi làp-a də yi noŋsə yòŋsə ye fana yi nə bisə nà', fana ñwèe nè yi dzəm-a də yi bisə yòŋsə ye fana yi nə tse' nà'. ³⁴ Mɔ tsok fa wəŋ də nè ndzəmè ànə nè ye ñga bwìŋ nòbə kè mò'fis ba, wo nə jəŋ fis lo mò'fis, nə me'rə noŋsə mòk fo'. ³⁵ Bèba nə sə gok beŋ mvwe' mò'fis wo ba; wo nə jəŋ fis lo nè mò'fis fana, nə me'rə noŋsə mòk fo'. (³⁶ Mbəmbam baa nə sə fak nzum, wo jəŋ fis lo mòk, nə me'rə mòk.)>> ³⁷ Anə geŋ ñgàa fàak ye sə wèŋ fek yi də, <<Anə ye ma fòTà?>> Yi duk fa yà' də, <<Mvwe' sè vè ni' nòoŋ, jìgawà' wèeŋ nə kə benə fo'.>>

18

Gbu' Nwà Ngwemfə Bə Ngà Sak Nzak

¹ Jisòs à tsè' fa bwe ye wèŋ gbù' nè'e də ya yà'a sè lɛŋ pìriyà, nè kà wò. ² <<Nɔ̀gà sak nzak mòk à ye mvwe' lak mok, nè yi à sè kà Nwì wəpgè, nè kà bwìŋ sè' wəp. ³ Nwà ɲgwemfə mòk ye mvwe' lak yà'sə sè', nè yi à sè vègè bohòŋgà sak nzak nè rɪŋrɪŋ. Nwà nè à sè vè, nè sè dũhũ fa ɲgà' nè duk də, <Sak gapsə-a mɔ̀ ves ɲwè nè yi bɛŋgè mɔ̀ nè'e-nè.> ⁴ Nɔ̀gà' nè à sè bɛŋ togè ntòbèŋnə fana ànə cum kok ghàr ɲgà' nè duk sè vèə yi də, <A ye-a sè də mɔ̀ kà Nwì wəpgè, nè kà bwìŋ sè' wəp fana ⁵ megu bùusè ɲwà nè'e sè kè fa mɔ̀ ɲgə' wùrɪŋ, fana mɔ̀ nè sak fa yi nzak ye nè, bwèɛ yi sè vèhə mali ɲgòloksə mɔ̀ ntũ.> >> ⁶ Fana Tà Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ yuk-ɛ yàwèŋ yusè ɲgà sak nzak nè yi ka zìnə tse' nè cèep-è. ⁷ Ye də kaco Nwì tɛsə bùũ sè yi à co'fis, sè wo sè lɛŋ bohòyi nùm bə ndzəm sə yeŋ àlɛ? Aco yi cum casə mvèk ɲga yi ka yà' ntòyuk fa à? ⁸ Hai', mɔ̀ tsok fa wɛŋ də yi nè təəŋ fa yà' gèm nè sak nzak nè nènək nè ye kəkurè. A ye-a sè vɛ'nə fana ghà nè mùũ mo ɲwèè nè bwìŋ vèə, mɔ̀ nè yə bwìŋ ɲga wo tse' dzədzəm ɲgòlɛŋ Nwì, nè kà wòyo àlɛ-ò?>>

Gbù' Nwèə Faràsi
Bə Nɔ̀gà Ko Mbàam Tas

⁹ Jisòs à mà' gbù' nè'e bohòbùũ mok sè wo à sè tsərə də wo bùũ sè kəkurè mɔ̀ lisè Nwì fana wo sè jəŋ bùũ mok wèŋ co yusè wà. ¹⁰ <<Bwìŋ ba à lòmvmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ ɲgòkè lɛŋ pìriyà. Mòk à ye ɲwèə Faràsi fana mòk ye sè ye ɲgà ko mbàam tas. ¹¹ Nwèə Faràsi nè à təəŋ, nè

leş pìriyà nè nje də, <Mù kwasə wu Nwì, bùusè mù ka yàm co bùu mok wèŋ yà'a yeŋ. Bùu mok yàwo ɲgàa limzɛ bum bwìŋ, ɲgàa ci' mɔvwès nè ye ɲgàa kohònto. Mù kwasə wu də mù ka co ɲgà ko mbàam tas nè yi nè'e sè' yeŋ. ¹² Mɛ jəgè sənə nteŋ nè mò'fis nùumbu ba, nè dzə zɛzɛ ɲgòleş wu. Yusè mù tse' pwe', mɛ cokfisgè mamòk ca ɲgòfa wu.> ¹³ ɲgà ko mbàam tas nè ànə təŋ ye mɔwe' səsap. Yi kà lis mɛbu sè kùk ja'à gèsè, yi wa'a tse' bo, nè لەŋ də, <Nwì, koksə manziŋ bohòmù nè mɛ ɲgà gù bɛp!> ¹⁴ Mɛ tsok weŋ də ɲwè ènə ànə bwìŋ foho lo la'à yi co ɲwè nè kèkùrè mùlisè Nwì nè nɔŋsə mòk nà'a. Bùsè ɲwè nè yi jə fis kok lò-a ni' ye mɛbu fana wo nè jəŋ tsoŋ lo yi tsətsoŋ; ɲwè nè yi jə tsoŋ lò-a ni' nje sə nze fana wo nè jəŋ fis kok lo yi mɛbu.>>

Jisòs Sè Bəbweŋke' Wèŋ

(Mat. 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Wo à sə jə vè fa Jisòs bəbweŋke' də ya yi jweŋ yà' bə bo nè se yà' fana ɲgàa fàak ye wèŋ ànə ye vɛ'nə, wo jwa sa'rə bùu sə də yà'a kà vɛ'nə gù. ¹⁶ Jisòs ànə ye vɛ'nə, yi to bwe sə, nè duk də, <<Wèŋ me'rə bəbweŋke' wèŋ və bohòmù, nè kà wo mandzè lok; bùusè gaŋ ɲkum sè Nwì sə, tse' yà' nsàap sè co wo yè'sə. ¹⁷ Mɛ tsok fa weŋ ɲkèm duk də, ɲwè nè yi ka-a gaŋ sè Nwì sə co mɔvè'nè bweŋke' jəgè bum jə ye də kaco ɲgèŋgàŋ kə ni fo' yeŋ.>>

ɲgə' Nè Bə Ghàk

(Mat. 19:16-30; Mak 10:17-31)

18 Nkwà' ηwè bùu Jus mòk à vè kè fek Jisòs dè, <<Cicà nè bèbon, yusè aco mù guu yè'sə yà, ya mu nè kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè-ε?>> 19 Jisòs duk fa nà' duk dè, <<Wù to mu dè ηwè nè bèbon bùu yà? Nwè nè bèbon bùè, mègù Nwì yìyi. 20 Wù rì lùuk sə lan dè, <Kà sàhà ko, kà ηwè zə, kà yèyè, kà gèem mvwès ko, nè wəp tɛ' yo bə ma yo.> >> 21 Ngà' nè duk dè, <<Mù à gù yè bum sè wù tanse yè'sə ηga mù cu ntòmawà'ηwè.>> 22 Jisòs ànə yuk vɛ'nə fana yi duk fa nà' dè, <<Wù sə jamə mok yu nè mò'fis. Lòkè sɛŋ bum sè wù tse', nè gapsə fa ηgàa jìŋ wɛŋ mbàam sə, ya wu nè tse' ghàk mubu; nè bɛ' mandzə yuŋ və mu.>> 23 Yi ànə yuk vɛ'nə fana ηgùpcù gbɛ yi yèk, bùusə yi à ye ηgà ghàk nè wù kà fùk.

24 Jisòs à kùk ja'a nà', nè duk dè, <<Yà' gu vɛ'ε wùriŋ bohòŋgàa ghàk ηgòkè ni mvwe' gaŋ Nwì sə! 25 Joho cà bohònàm nè yi yam co nàmbà'rè nà'a ηgòcà torə tesə ndzənə wu patà', nè nonse bohòŋgà ghàk ηgòkè ni mvwe' gaŋ sè Nwì sə.>> 26 Bùu sè wo à yuk ncèp ènə à duk dè, <<Ye dè aco ηwè nè yi tse' to lùuŋ yè'sə ndà?>> 27 Jisòs duk fəsə dè, <<Yusè yà' gu bohòŋwè ηgògù to fana aco Nwì gu ye yà' yo.>> 28 Anə geŋ Pità duk dè, <<Ja'a na, vès a mè'rə wes ndap avès pwe', nè bɛ' vè nè wu.>> 29 Jisòs duk dè, <<Mù sə tsè' fa wɛŋ zìnə dè, ηwè nè yi me'rə-a ndap ye kè ηgwe ye kè bwema kè tɛ' bə ma, kè bwe ye də a njo gaŋ ηkum sè Nwì sə fana, 30 ηgəŋgàaŋ nè tse' sè yà' càsə yà'sə nie', nè tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nè ntsə'mòk sè'.>>

*Jisòs Cèp Mvè'nè Kpɔ Ye
Nə Ye Səmok
(Mat. 20:17-19; Mak 10:32-34)*

³¹ Jisòs ànə jəŋ fəsə gəsə ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə wèŋ, nə tsok fa wo də, <<Wèeŋ yeè, vesùwèŋ sə kok løyè'e mɛ Jòrosalèm, fana bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ ànə com bə liŋ am Mo Nwèe nə bɛɛŋ və zìnə. ³² Wo nə fa mɛ bohòbù lakmvum, fana wo ywi'lə mɛ, nə gɛ fa mɛ bum marè'tu wùriŋ, nə te mɛ bə nte. ³³ Wo nə ləp mɛ, nə zə mɛ, mɛ kpɔ fana a kè dzèŋ nùmbu nè tɛ', mɛ luŋ lokok səmok.>> ³⁴ Anə geŋ wo kà yusè yi cèp yè'sə rɛeŋ lok. Anə ye ŋga ŋkərə awo nsàp nè co wo kà bə ncèp ènə rɛeŋ, fana yà' ye bohòwo anə sèswihì ŋgòrɛeŋ yà'.

*Jisòs Gɛŋsə Ngà Jì Lis Nə Yì Ngà Lɛeŋ Bum
(Mat. 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Jisòs nə ànə kɛəp və mvwe' lak Jèrikù fana ŋga ŋgà jì lis mòk cu ŋgɛ mandzè anə, nə sə lɛeŋ bum. ³⁶ Yi ànə yuk ŋga bwìŋ sə cà fo' wùriŋ fana yi fek də sə gù yàɛ. ³⁷ Fana wo tsok yi də, <<Jisòs nè mvwe' lak Nazàre sə cà yi.>> ³⁸ Fana yi waŋ torə fis də, <<Jisòs mo ŋkum Devìd, koksə-a manziŋ bohòmù-è.>> ³⁹ Bɛɛ sè wo ànə ye fo' sə wèŋ gham yi də yi cum gəe'. Yi ghaha wesə ye ghaha də, <<Mo Devìd, koksə manziŋ bohòmù!>> ⁴⁰ Anə geŋ Jisòs foho təeŋ, nə də wo jəŋ və nà'. Nà' ànə kɛəp və fana yi fek ŋgà' nə də, ⁴¹ <<Yusè wù dzəm də mɛ gɛ fa wu yè'sə yà'>> Ngà' nə duk də, <<Tà, mùk fa mègù mɛ lis ya mɛ ye bum səmok.>> ⁴² Jisòs nə duk fa nà' də, <<Lis yo sə muhu, ntəm yònè wù fa bohòmù gɛŋsə wu

lan.>> ⁴³ Anə geŋ lis ye sə muhu sè ghà nè fo' fana yi gi yuŋ lo Jisòs nè, nè sə kuksə Nwì. Bùu sè wo ànə ye nsàp yu ènə pwe' à kùksə Nwì sè'.

19

Jisòs Bə Sàkiyò

¹ Jisòs ànə kə ni mvwe' lak Jèrikù, fana nè sə gi ɲgòcà lòo. ² Ʋwè nəmòk ànə ye fo' nè liŋ yee də Sàkiyò. Yi ànə ye ɲkum ɲgàa ko mbàam tas mòk nè ghaŋ yi, nè ye sè' ɲgà ghàk. ³ Yi lap co yi ye Jisòs, mandzè kà ye bùusè bwìŋ à ye fo' wùriŋ fana yi ye bwi ye ɲwè nè lèm. ⁴ Anə geŋ yi caŋ lo mantombi, nè kə kok tɔ mòk nè wo to nà' də Sikamòdə ya yi ye nà', bùusè Jisòs nè ànə ye ɲgòcà ma nà'nə. ⁵ Jisòs ànə kə wes mvwe' sə fana yi kək kok gesə lo mbwa, nè duk fa nà' də, <<Sàkiyò, suhu tsoŋ mbwa nènàk bùusè mɔ nè noon ɲtinə nè'e mɔ nda'à wù.>> ⁶ Anə geŋ yi suhu tsoŋ nènàk, nè kə jəŋ nà' bə kwəkwa. ⁷ Bwìŋ ànə ye vɛ'nə fana wo ɲwəm wes wo pwe' də, <<Yi lòŋgòkè nòoŋ bə ɲwè nè yi ɲgà gù bɔp.>> ⁸ Sàkiyònə lokok duk fa Tà nè də, <<Yè Tà, mɔ nè gapsə bum am mɔtsətsə'rè bə tsətsə'rè, nè fa mamòk bohòŋgàa jìŋ wèŋ. A ye-a ɲga mɔ a limzɔ yu ɲwè nəmòk fana mɔ nè lak fəsə fa yi yà' kè' kwè.>> ⁹ Jisòs duk fa nà' də, <<Lùŋ vè mɔmvwe' ndap nè'e ɲtinə, bùusè wu mo Abrahàm sè'. ¹⁰ A yè'sə də mɔu mo ɲwè, mɔ a vè ɲgòkè lap nè luŋsə bùu sè wo à bisə.>>

*Gbu' Bwìŋ Tε' Sè
Wo A Gàp Fa Wo Mbàm
(Mat. 25:14-30)*

¹¹ Mùmchè'nè bùù sè wèŋ à sè yu'rə bum yè'sə fana yi tsok fa mali wo gbu' mòk. Anə ye ŋga yi kuəp lòJòrosalèm fana bùù sè bə yà'wèŋ à ye sə, à sə tsəm yàwo də gaŋ ŋkum sè Nwì sè nə yəəŋ ghà nà'nə. ¹² Fana yi duk də, <<Ŋwè nəmòk à ye nè yi à tesə mɛ ntòmbii ŋkum. Yi lòmvwe' lak mok sè səsap* də wo kə koksə yi gaŋ ya yi bwi və la'à yi. ¹³ Yi benə bwe fàak ye wèŋ bwìŋ hum, nə fa wo mbàm ncùhù hum. Yi duk fa yà' də yà'a sə ywìŋ seŋ bum bə zeŋ tɛ yi bwi foho və. ¹⁴ Anə geŋ bùù lak ŋkwà' ŋwè nə wèŋ beŋ yi. Wo tum lo bùù mok wèŋ maŋkwèeŋ yi bə ntirè də, <Vès ka dzəm də ŋwè ànə ye ŋkum àvès dzəm.>

¹⁵ <<Anə geŋ wo koksə yi gaŋ sə, yi bwi foho və. Yi to benə bwe fàak sè yi ànə fa wo mbàm sə, də ya yi ja'a də yà' a tse' swe' mbàm sù nɛ. ¹⁶ Ŋwè nè mantombi à vèə, nə duk də, <Tà, mbàm nè wù a fa mɛ mò'fis nə a bùuŋ mok hum.> ¹⁷ Ŋkwà' ŋwè nə kwasə nà' də, <Wusùkù', mo àm-a', wù gù bèboŋ. Wù nitsè' zìnə yòbə mɛyu nè nà'a momjo laŋ, fana mɛ gu wu ŋga'a ŋgòkotse' buhu lak hum.> ¹⁸ Ŋwè nè ba à vèə, nə duk də, <Tà, mbàm nè mò'fis nə, a bùuŋ mok tàŋ.> ¹⁹ Yi duk fa nà' də, <Wù tse' yòsè' buhu lak tàŋ.> ²⁰ Mòk à vè sè', nə duk ye də, <Tà, mbàm yònə nè', mɛ a kì lòksə nà' ndzənə gàcək.

* **19:12** 19:12 Mvək ànə à ye, wo koksə ŋwè də yi ŋkum fana yi lo lak Rumà ya ŋga ŋkum nè ghaŋ nè fo' nə cumsə yi mɛ dzə'ə.

21 Busè mù a sə wəp də wu nsàp ɲwè nè wù gɹ wùrɪŋ. Wu te'e jəgə yusè wù anə ka nonʂə, nə sə kɹp jəŋ yusè wù à ka wù bi.> 22 Yi duk fəsə fa nà' də, <Mɹmvè'nè wù cèp də mɹ nsàp ɲwè nè vɛ'nə yà'sə, mɹ nə sak wu sè' vɛ'nə. Wu mo nè bɹp! Wù rɪŋ də mɹ ɲwè nè mù gɹ wùrɪŋ, nè mɹ te'e jəgə yusè mù à ka nonʂə; mù sə kɹp mvwe' sè mù à ka bi àlaa? 23 Nə gɹ va bwère wù à kè gèsə fa mɹ mbàm am sə mvwe' ɲgwa' mòk, də ya mɹ vè ɲgòjə yà', ɲga mɹ swe' na mbwa-ɛ? > 24 Yi buɹŋ duk fa bùɹ sè wo à ye fo' sə wèŋ də, <Wèeŋ fep fis jəŋ ncùhù nè bohòyi nə, nə fa nà' bohòŋwè nè yi nə tse' fa' ncùhù hum nà'a.> 25 Wo duk fa yi də, <Tà, yi tse' ncùhù hum ye laŋ! > 26 ɲkwà' ɲwè nə də, <Mɹ tsok fa wèŋ də ɲwè nè yi tse'-a yo fana wo nə naaŋ yamsə fa yi mok. Nə ye də bohòŋwè nè yi ka ye yumok tse' nə, a megu-a sè mɹyu nè jo nè yi tse' nà' nə, wo nə jəŋ fis gèsə nà' ndzə bohòyi anə fo'. 27 A ɲga'a mok bohòbùɹ sè wo sə bèŋ mɹ də mɹ nə kà ɲkum awo ye yè'e wèŋ. Wèeŋ jəŋ və wo fɛn, nə sɹə wo mɹlisè mù.> >>

Jisòs Ni Lak Jòrosalèm

Co ɲkum

(Mat. 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

28 Jisòs ànə cep wes yè'sə fana yi sə lo mantombi ɲgòkok lòmɹ Jòrosalèm. 29 Yi à kɹəp vè mvwe' lak Befà bə Betani fana wo wəsə və mvwe' nda Olip. Yi tumsə gesə ɲgàa fàak ye ba. 30 Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Wèeŋ du mvwe' lak sè ndzə yà'a, wèeŋ sə nikok lòntèn, wèŋ ye mvomndè' mòk nè ɲwè ka nà' kok yuk; wèŋ fiŋ

jəŋ və nà' fən. ³¹ A ye-a ŋga ŋwè mòk fek wen də wèŋ sə fi nà' bùu yàɛ fana wèŋ duk fa yi də, <Tà tse' fàk bə zeŋ.> >> ³² Bùu sè yi à tum sə à lòo, nə kə ye megu sè' mvè'nè yi duk wo sə. ³³ Mvè'nè wo à sə firə mvomndè' nə fana ŋwè nè yi tse' nà' nə fek wo də, <<Wèŋ sə firə mvomndè' nə bùu yà?>> ³⁴ Wo duk fa yi də, <<Tà tse' fàk bə zeŋ.>> ³⁵ Anə geŋ wo jəŋ və fa Jisòs nà'. Wo fweŋ cèək awo, nə naaŋ fa mvomndè' nə mənkwèèŋ, nə cumsə Jisòs mbwa. ³⁶ Məm̀vè'nè yi à sə kok lònà' fana wo fweŋ noŋsə lo cèək awo sə mandzè anə. ³⁷ Wo ànə kəp və Jòrosalèm, ŋga wo sə suhu tsə mok nda Olip nə fana maŋgo bù nè wo à sə yù yi nə wèŋ ye ŋgòkwa, nə sə fuŋ kuksə Nwì bə nsàap bum maŋgəŋgèeŋ sè wo yə sə. ³⁸ Wo sə duk də, <<Nwii se ŋkum nè yi vè mənə liŋ Tà! Fifi ye mubu, kèkùksəə ye bohòNwì nè yi yam càsə yà lòoŋ fo'.>> ³⁹ Anə geŋ bùu Faràsi mok sè wo à ye sè' mən̄gorè anə duk fa Jisòs də, <<Cicà, jwa bwe yo yè'e də wo cum gəe'.>> ⁴⁰ Jisòs duk fa wo də, <<Mə tsok fa wen də wo cu-a gəe', liis yè'e cep cù.>>

Jisòs Wa Fa Lak Jòrosalèm

⁴¹ Yi ànə kəp və, nə ye ntəm lak nə fana yi yeto ŋgòwa fa nà' də, ⁴² <<Anə ye-a ŋga'a də wù riŋ yusè aco yà' jəŋ və fifi bwèrà. Megu də kaco lis yo ye yà' ŋga'a yeŋ. ⁴³ Nùmbu mòk sə vè bohòwù, nè bùu sè wo sə bèn wuu nə və dzè' bohòwù, nə gəm dzooŋ wu ŋgəŋ ma nè fòpwe'. ⁴⁴ Wo kəmsə mak mbàandap yo sə nze, nə le' mak bùu yo bə bwe yo sè wo cu məm̀vwe' vèəm

ndap yo sə pwe'. Wo nə kà lis nè mò'fis mənə mòk mè'rə naaŋ bùsè wù à ka ghà nè Nwì à kè kɛ' yə wɛŋ nə riŋ.>>

Jisòs Bɛ'fis Ngàa Sèŋ Bum

Mɛ Ndap Nwì Nè Ghaŋ Nə

(Mat. 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22)

⁴⁵ Anə geŋ yi kə ni lo məmɔwɛ' ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə sə bɛ'fis bùu sè wo sə sèeŋ bum mbwa. ⁴⁶ Yi sə cep də, <<Wo à còm nònɔsə ndzənə ŋwàk Nwì, sə kum ndap Nwì nè ghaŋ ènə də, <Ndap nè njàm nə, nə ye ndap nè ŋgòlɛŋ mbwa pìriyà;> fana wèŋ jə bùsə nà' ndap ŋgàa yè wèŋ.>>

⁴⁷ Yi à sə yə'rə bwìŋ məmɔwɛ' ndap Nwì nè ghaŋ nə nùumbu pwe'. Ngàa fa satikà' bə ŋgàa yə'rə fa bwìŋ lùk bə bùu sè ghaŋ sə wèŋ sə lap ŋgòzə yi. ⁴⁸ Wo kà yusè co wo gu sə rì bùsè bwìŋ pwe' à dzəm tse' mègù ncèp nè nje nə.

20

Fa Jisòs Nàaŋ Ndà?

(Mat. 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Nùumbu mòk à ye ŋga Jisòs sə yə'rə bwìŋ, nə sə tsoho fa wo Ntirè nè Bèboŋ nə məmɔwɛ' ntòmbi ndap Nwì nè ghaŋ nə fana ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa yə'rə fa bwìŋ lùk nə ye bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ kə tseŋ yi. ² Wo à vèə, wo fek yi də, <<Vès dzəm ŋgòrì də wù gu bum yè'sə bə nàaŋ sè fò? Kènə fa wu nàŋ ndà də wu gu yà' ɛ?>> ³ Yi duk fa fəsə yà'wèŋ də, <<Mɛ tse'

ngòfek wen yusəmok yàm sè', wèen tsok fa m-a də, ⁴mvwe' sè Jon ànə jəŋ nàaŋ sè ngòbàptəsə bwiŋ fo' yà'a ànə və bohòNwì kè yà' ànə tesə bohòbwiŋ-ε?>> ⁵Wo à yèto ngòcèp bə zeŋ, nə sə fe'rə ni' awo də, <<A tsok fa yi yè'sə da? Bəsə a duk-a də, nàaŋ sə à sə vè bohòNwì fana yi nə fek fe'lə ves də, ànə geŋ vesùwèŋ kà yusə Jon à sə cèep dzəm bùu yà lɛ. ⁶Nə ye sè' də a ye-a ŋga a duk də, nàaŋ sə à tesə bohòbwiŋ fana bwiŋ nə təm ves bə lɪs, bùusè wo à dzəm yàwo zìnə də Jon à ye ŋgà tsòhòbum Nwì.>> ⁷Fana wo duk fa nà' də wo ka mvwe' sè yà' ànə və sə riŋ. ⁸Jisòs duk bwi fa wo ye sè' də, <<Ye də m-a nə kà wen nsàp nàŋ nè m-a tse' ngògà bum yè'sə bə zeŋ nə sè' tsè'.>>

Gbu' Ngàa Kùk Nzum

Sè Wo A Ye Bup

(Mat. 21:33-44; Mak 12:1-12)

⁹Ànə geŋ Jisòs ye ngòtsè' fa bùu sə wèŋ gbu' nè'e də, <<Ŋwè nəmòk à bì nzum ye, nə tes yà' bohòbùu səmok də ya yà'wèen nə sə lak yi. Yi ànə fa wo fana yi ye'e lo mvwe' lak mok, nə kə cum mam fo' mvək səsap. ¹⁰Mvək nè ngòkəp bum sè mənzuù sə ànə kərə fana ŋgà nzum nə tum ŋgà fàk ye mòk də nà'a lo bohòbùu sè mənzuù yi sə, də yà'a fa yi ma nje. Bùu sə wèŋ ləp yi, nə tum fəsə lo yi botu. ¹¹Yi tum sə fe'lə ŋgà fàk ye mòk. Wo ləp nà'nə sè', nə koksə nà' marè'tu vɛ'ɛ, nə tum fəsə lo nà' sè' botu. ¹²Yi tum ŋgà fàk ye mòk sè' nè tɛ'. Wo fa nà'nə mvwe', nə bɛ' fis gəsə yi fo'. ¹³Fana ŋgà nzum nə duk də, <M-a gū kok yè'sə va? M-a tum lɛ mo

àm nè mà dzəm yi wùrin nè'e, kàmòk wo yə-a də a yi, wo nə wəp li tsoŋ yi!> ¹⁴ Bùu sè mənzuù sə wèŋ ànə ye nà' fana wo duk mənŋorè àwo anə də, <Nè'e ŋga'a monè ndzə vèə yi nè ŋkwà' ŋwè nè kà-a ye, yi nə cum mwwe' kùu nà' yi nə. Vesùwèeŋ zə yi, ya bum ye sə ye mok sè yàvès.> ¹⁵ Anə geŋ wo kə ko fis yi mənzuù anə, nə zə yi. Ye də ŋgà nzum nə nə gù bohòbùu yè'sə wèŋ va? ¹⁶ Yi nə və kə zə bùu sè wo tse' nzum ye sə wèŋ, nə jəŋ fa nzum sə bohòbùu mok sè zok.>>

Bùu sə wèŋ ànə yuk wes vè'nə fana wo duk də, <<Nwii gù co yumook kà vè'nə ye yuk.>> ¹⁷ Fana Jisòs kək ja'a wo jwaan, nə fek wo də, <<Ye də yusè wo à còm nònŋsə yà' ndzənə ŋwàk Nwì yè'e də yà? Də,

<Lis nè ŋgàa ci ndap wèŋ à dzèeŋ màk nònŋsə nà' də nà'a bup nə kè tse' ghak fe'lə fàk mok sè' zeŋ.*>

¹⁸ Nwè nè yi kè gbù-a mənə lis ànə, ŋgèŋgàŋ tiin sam zəzok, nə ye də a ye-a ŋga nà' gbù ŋwè nəmòk muni'i fana nà' gok fam ŋgèŋgàŋ.>>

¹⁹ Ngàa yə'rè lùk bə ŋgàa fa satikà' sè ghan wèŋ sə lap mandzè də wo ko yi ghà nà'nə bùusè wo à rì də nà' màk fa gbù' ànə bohòwo. Fana megu də wo sə wəp də bwiin nə jok.

*Fa Nwì Yu Ye
Nə Fa Kaisà Yu Sè Ye
(Mat. 22:15-22; Mak 12:13-17)*

²⁰ Anə geŋ wo sə kək yi, nə tum fa yi mfəəp sè wo sə gù borə co wo bùu sè zìnə. Wo sə gù

* **20:17** 20:17 Ye Màtiyò21:42

ve'nə də ya wo ko yi bə yumok sè yi nə cep, ya wo fa yi bohòŋgàa fàak sè wo tse' nàŋ mvwe' nze govənonè fo' nə. ²¹ Wo fek yi də, <<Cicà, vès rì tse' də wù sè cèp, nə sə yə'rə fa bwìŋ yusè yà'a zìnə; nə ye sè' də wu kà ŋwè gèm ko fagè, nə sə yə'rə fa bwìŋ bum sè yà'a bə mandzə Nwì bə zìnə. ²² Vès dzəm də wu tsok-a ves, lùuk vesùwèŋ sə tsè' də, a bəboŋ co vès sə lak fa ŋkum Kaisà nè mvwe' lak Rumà tas kè ka' ε? >> ²³ Yi riŋ də yà' sə buə yi fana yi duk fa yà' də, ²⁴ <<Wèeŋ jəŋ və fa mɯ-a mbàm mòk è. Wo còm naaŋ mənə mbàm nə yè'e liŋ ndà, nə ye mbwa yè'e sè' si ndà?>> Wo də, <<A sè ŋkum Kaisà.>> ²⁵ Fana Jisòs duk də, <<Ŋhì. Làk fa Kaisà yusè yà'a sè ye, nə fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>> ²⁶ Fana wo kà yumok sè co wo ko yi bə zeŋ mvwe' bwìŋ də yi cèp ve'ε tse'. Megu də wo ànə yuk mvè'nè nà' cèp fəsə fa wo sə fana wo mərə, cù loho wo.

Nzak Nè NgòLòkok Mvwe' Kpɯ

(Mat. 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Bùu mok sè wo à sə tɔ wo də bùu Sadusi wèŋ à vè kè tsèŋ yi. Bùu yè'sə wèeŋ bùu sè wo dukgè yàwo də kaco ŋwè lokok fe'lə mvwe' kpɯ yeŋ. ²⁸ Wo à vè, nə fek yi də, <<Cicà, Musi à còm nèm fa ves lùk mòk də, a ye-a ŋga tètàa ŋwè nəmòk kpɯ me'rə-a ŋwe ye ŋga bə nà' ka mwe tse' fana moma yee nə jə tsoŋ ŋwà nə, ya bə nà'a dzə fa tètà ye nè yi kpɯ nə bwe. ²⁹ Yumook yè' də bwema mok wèŋ à ye tu awo sàmba. Fana nè mwè nə jəŋ ŋwàŋwè, nə kpɯ me'rə nà' ŋga bə

nà' ka mwe tse'. ³⁰ Nwè nè ba jəŋ ɲwà nè, nè kpɛ me'rə nə' sè' vɛ'nə. ³¹ Nwè nè tɛ' jəŋ bwi ɲwà nè sè'. Yà' à mègù vɛ'nə tètè wo sè sàmba sə pwe' à kpɛ wes ɲga nè mò'fis ka mwe bə ɲwà nè dzə. ³² À cu, ɲwà nè kpɛ ye sə sè'. ³³ Ye də nùmbu nè bwiiŋ nè lòkok mvwe' kpɛ nè ye nùu, ɲwà ènə nè ye ɲgwe ndà. Bəsè wo a jə yi wo sàmba pwe'fo'.>>

³⁴ Jisòs duk fa wo də, <<Mbəmbam bə bəba sè niè' cugè co ɲgwe bə ndum. ³⁵ Megu də bùu sè wo kəkurè ɲgòlòkok mvwe' kpɛ ghà ànə sə nè kà gù mok cu fe'lè. ³⁶ Bəsè wo mok co masinjàa Nwì nè ye fe'lə bwe Nwì sè', njo nè wo a lòkok mvwe' kpɛ. ³⁷ Musi nè à nitsè' bə tu ye jəja də bwiiŋ nè lòkok mvwe' kpɛ. Mvwe' sè yi à còm bə nzak tɛ nè mis à sə kuə mbwa nà'a fana yi sə to Tà də nà'a Nwì Abrahàm, nè ye Nwì Azik nè ye Nwì Jàkop. Nwì à cèp vɛ'nə ɲga wo à kpɛ lòlan. ³⁸ Yà'a sə nitsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ɲwəm, njo nè yi ka Nwì bù kpɛkpɛ yeŋ, yi Nwì bùu sè wo cu ɲwəm. Bəsè bə tsətsərè nè Nwìi də, ndaanwè pwe' cu ɲwəm.>> ³⁹ Anə geŋ ɲgàa yə'rè fa bwiiŋ lùk mok wèŋ duk fa yi də, <<Cicà, yusè wù cèp yà'sə bòwùriŋ.>> ⁴⁰ Bəsè ɲwè à ka nè co nà' fek yi yumok mok ghəsə ja'a lok fàk.

Nzak Nè Bə Liŋ Krest

(Mat. 22:41-23:36; Mak 12:35-40; Luk. 11:37-54)

⁴¹ Anə geŋ Jisòs fek wo də, <<Aco wo duk də ɲwè nè wo togè yi də <Nkum ɲgà gèm bwiiŋ> nè ye ɲgwì bù Devid yè'sə va? ⁴² Bəsè Devid nè bə

tu ye à cèp bə lin̄ ɲwè ènə ndzənə ɲwàk Sàam duk də,

<Tà Nwì à duk fa Tà àm də, <<Cum fɛɛɲ bo ma mà'a mù,

⁴³ tètè mɛ nə ɣu bùu sè wo bɛɲgè wu, wù nən̄ tes kù mɛ ni'ì wo ànə.>> >

⁴⁴ A ye-a də Devìd nə sə to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwi bohòDevìd anə mwe yè'sə valɛ?>>

Jisòs Də Bwìiɲ Jəɲ ɲkərə Bə Yusè ɲgàa Yə'rè Lùk Sə Gùu

⁴⁵ Fana yi à cèp fa ɲgàa fàak ye wèɲ ɲga bwìiɲ pwe'fo' sə yuk də, ⁴⁶ <<Wèɛɲ jəɲ ɲkərə bə ɲgàa yə'rè lùk sè wo dzəm ɲgòni tse' cèək sè sèsap, nə dzəm də bwìiɲ cepsə kɛ'ca wo muntɛɛɲ, nə dzəm mɛwɛ' ncum sè bəboɲ mɛmɛwɛ' ndap pìriyà, nə dzəm də a dzèɲ mɛwɛ' ɲkàk, wo cum megu mɛwɛ' sè ya bwìiɲ wəp wo co bùu sè ghaɲ. ⁴⁷ Wo lim zə bum bàa yepmfə wèɲ, nə sə ɣu bɛpsə ndap awo, nə sə ɣu basə pìriyàa sè sèsap ɲgwàɲ. ɲgə' nè ɲjàwo nə kə yam gha' pwe'fo' njo bum yè'sə.>>

21

Fəfa ɲwà ɲgwemfə Nəmòk (Mak 12:41-44)

¹ Jisòs à cu mɛmɛwɛ' ntòmbi ndap Nwì nə ghaɲ, nə kùk kok mɛvəsè ɲgàa ghàk wèɲ sə gèsə tsoɲ fəfa awo sənə ɲkùp nə wo gèsəgè ca nə. ² Yi ye ɲga ɲwà ɲgwemfə mòk nə yi ɲgà jìɲ gèsə tsə mánini ba. ³ Fana yi duk də, <<Mɛ tsok wɛɲ yusè yà'a zìnə də ɲwà ɲgwemfə nə yi ɲgà jìɲ nè'e fa càsə ghak wo pwe' yi. ⁴ Búsè wo sə fa yàwo ɲga

wo tse' ηκùηη, fana ηwà ηgà jìη nè'e fa wes ye mambàm zù nje nè yì tse' nè pwe' nè pwe'.>>

Jisòs Tsè' Bum Sè Yà'a Nè Ye Nga Yi Kəp NgòVè

(Mat. 24:1-14; Mak 13:1-13)

⁵ Bùu mok wèη à sə cèp fo' mvè'nè də ndap Nwì nè ghaη nè bòvε'ε bə liis sè wo à ci nà' fo', nè ye bə bum sè wo à fa Nwì ηgògù bòn̄sə ndap ye nə fo'. Jisòs duk fa wo ye də, ⁶ <<Bum sè wèη sə yə yà' yè'e pwe', nùmbu mòk sə vèə nè lis nè mò'fis nè kà mənə mòk fa'nə naaη mam. Wo nè kuəmsə wes yà' pwe'.>> ⁷ Fana wo fek yi də, <<Cicà, tsok fa a ves ghà nè bum yè'sə nə ye-ε, nə ye sè' də yusè yà'a nə niηtsok də bum yè'sə kuəp laη sə yè'sə yà?>> ⁸ Jisòs duk fa wo də, <<Wèη jəη ηkə̀rè ya ηwè nəmòok kà wəη bòrè, bùusè bwiiη nè və ηkùηη sè wo nə sə ci' mvwès də, <Mù yi nè Nwì à duk də yi nə tum nə, mvək nè kuəp laη.> Wèη kà wo bε' lòswì. ⁹ Nə ye də wèη yuk nzak dzè' nə ye bə mvè'nè bwiiη sə kùəm kε' fana wèη kà wəp, bùusè bum yè'sə nə ye to tsoη ntòvε'nə ηkuη. Bum yè'sə ye-a sè' vε'nə fana mvè'nè bum nə lə nə, nè kà sè ntòkè dzèη.>>

¹⁰ Anə geη yi sə tsoho fa mali wo də, <<Bòp lak mook nè lə bə bòp lak mok, ηkum mok lə bə ηkum mok sè'. ¹¹ Nze nə nə sə tsoho vε'ε wùriη fana nje bə ηgə' ye kε' lo mvwe' bòop lak mok zok zok nduk. Fana bum sè co yà' koksə ηwè wuə bə bum mok sè yà' sə nitsè' mvək nè də nzeηgòoη nə me wèηη nə

sə yəŋ məbu wùriŋ. ¹² Nkuŋ bum yè'sə nə sə ye fana wo nə ko to ntòwèŋ ŋkuŋ. Wo nə ko weŋ, nə yeŋsə weŋ ŋgə', nə jəŋ lo weŋ məmvwe' ndap piriya ŋgòsak weŋ, nə jəŋ lo weŋ məmvwe' ndapndzəm wèŋ sè'. Wo nə kə jəŋ lo weŋ bohòŋkum bə govə̀nòwèŋ pwe'fo' bùu liŋ am. ¹³ Nà'nə nə ye yà'sə sè' mandzè bohòwèŋ ŋgòtəŋ, nə tsoho fa bwìŋ ncèp nè njàm. ¹⁴ Wèŋ rintse' yè'e sə ntùu wèŋ də ŋwèe kà də yi sə tsərə də wu nə sə cèp fəsə fa wo yè'sə də yà duk. ¹⁵ Busè mɛ nə fa weŋ cù bə ŋkərə nsàp nè wù cèp fana cù loho bùu sè wo sə bèŋ weŋ sə, wo kà yusè ŋgòcèp fe'lə mok rì. ¹⁶ Anə sə seŋ weŋ bùu awèŋ co bùu sè wo dzə wu wo, bə moma yo, nə ye bwe tè' yo bə ŋge' yo wèŋ. Mook sè wo nə zə weŋ zəə. ¹⁷ Bwìŋ pwe' nə beŋ weŋ njo liŋ am sə. ¹⁸ Megu də, nùəmtu àwèŋ nè mò'fis nə kà bisè. ¹⁹ Wèŋ təŋ-a guguŋ, yà'a mvè'nè wèŋ nə tesə yòŋsəə awèŋ sə.

*Ngə' Nè Nà'a Nə Ye Nkuŋ Nzenğòŋ Me
(Mat. 24:15-31; Mak 13:14-27)*

²⁰ <<Ghà nè wèŋ yə ŋga sojà wèŋ kè gum lak Jòrosalèm fana wèŋ riŋ də wo nə kəəmsə mak yà' mvək momjo. ²¹ Fana bùu sè wo cu mvwe' lak Jùdiyà wèŋ caŋ kok lo mündahà, bùu sè wo cu muntòlak wèŋ tesə lo, bùu sè wo ka muntòlak anə yeŋ wèŋ kà də wo mumsə ŋgòni foho lòmbwa duk. ²² Busè a yà'sə nùumbu là' fəsə fò, ya bum sè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì lònŋ fo' buuŋ və zìnə. ²³ Ho'mè, megu də anə ye ŋgə' wùriŋ bohòbàa sè bə zəm, nə ye sè

wo sə fa bwe sè lə mbwi bə nùumbu yà'sə. Ngə' nè co wù kà cèep nə ye sə nzeŋgòŋ anə ŋga Nwì jòk bohòbùu yè'sə wèŋ sè'. ²⁴ Wo nə gbɛ' zə mok wèŋ bə fèk, nə jəŋ lo mok co ŋkwèŋ mvwe' bòop lak lòoŋ. Fana bù lakmvum wèeŋ nə nəŋrə lak Jòrosalèm bə kù tètè mvək nè Nwì a fa wo kə wɛs.

²⁵ <<Bum mok sè yà' sə nìtsè' mvək nə yəeŋ mɔ nùmə bə ŋwu nə ye mənə ŋkəŋkəŋ sè'. Ma nè sə nze fana bòop lak wèeŋ nə jip, nə wəp mvè'nè ndzəp nè ghaŋ cwì, nə sə kɛ'lə li gbɔ.

²⁶ Bwìiŋ nə sə kpɔ sɛɛŋ bə wɔə mvè'nè wo sə tək ŋgòyə yusè yà'a nə ye sə nzeŋgòŋ anə sə, bùusè ŋaaŋ sè ma mɔbu sə pwe'fo' nə tsoho.

²⁷ Fana wo nə ye mɔu mo ŋwè, mvəsè mù sə vè ndzənə mbək bə ŋaŋ, nə sə fom rɛŋ boŋsə nèbɔp. ²⁸ Bum yè'sə yè ŋgòkə ye vɛ'nə, fana wèŋ fis kok tu awèŋ mɔtsè, nə sə kək, bùusè mvək nè Nwìi nə fiŋ me'rə wəŋ mvwe' ŋgə' nə kuəp yà'sə laŋ.>>

Yə'rə Jəŋ Yumok BohòTɔ

(Mat. 24:32-44; Mak 13:28-37)

²⁹ Anə geŋ Jisòs tsok fa wo ncèp nè'e bə gbɔ' də, <<Wèeŋ kək ja'a yàwèeŋ tɔ nè wo togè nà' də fik nà'a, nə ye tɔ mok wèŋ lòoŋ-è. ³⁰ Ghà nè wèeŋ yə ŋga yà' yè ŋgòtse' mvù fana wèŋ riŋ də mbùŋ kuəp laŋ. ³¹ Yà' mègù sè' vɛ'nə də ghà nè wèeŋ yə bum yè'sə ŋga yà' sə ye vɛ'nə fana wèŋ riŋ də gaŋ ŋkum Nwì sə yà' kuəp vè laŋ.

³² <<Mù sə tsè' wəŋ yè'e ŋkəm ncèp də ŋgwì bù nè niè' nè'e nə kà kè lè wɛs ŋga bum yè'sə yà'

fà' laŋ. ³³ Ntòbu bæ nzenḡòoŋ nè cà gəsə lòfo', ncèp nè njàm kà ye cà yuk.

³⁴ <<Wèeŋ sə jəŋ ŋkərə bæ tu awèŋ. Kà də wèeŋ me'rə fa ni' awèŋ bohòdinà bæ jùhù rùk nè ye bum sè sə nze sə duk, bwèɛ nùmbu ànə nè kə tseŋ weŋ vak ŋga wèŋ ka riŋ. ³⁵ Nùmbu ànə nè kə tseŋ ŋwè vak co tam ko wu yi. Bəsə nùmbu ànə nè və bohònzenḡòŋ nè lòoŋ fo'. ³⁶ Wèeŋ sə so bæ ghà nè fòpwe'fo', nè sə gu pìriyà də wèeŋ tse' nàŋ ŋgòca swìrə to bum sè yà'a nè kə ye yè'sə, nè kə təeŋ to mantombii Mo Nwè nè sè'.>>

³⁷ Jisòs à sə yə'rə bwìŋ mùmvwè' ndap Nwì nè ghaŋ nè nùmbu pwe' fana ndzəm seŋ, yi kok lo kə nooŋ mùmvwè' nda Olìp nè. ³⁸ Tsok à sə reŋ fana bwìŋ pwe' sə kə tseeŋ yi mùmvwè' ndap Nwì nè ghaŋ nè ŋgòsə yu'rə yusə yi sə tsòho sə.

22

Wo To Làm Mətuhù Jisòs

(*Mat. 26:1-5, 14-16; Mak 14:1-2, 10-11; Jon 11:45-53*)

¹ Nkàha Pasobà, sè wo zùgè fo' bred sè jì yis yà'a ànə kùəp və ŋga'a mok laŋ. ² Fana ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bæ ŋgàa yə'rè fa bwìŋ lùk wèŋ sə lap mandzè mok ŋgòzə swìhi Jisòs bùusè wo ànə sə wəp bwìŋ də yà'a nè jok.

³ Anə geŋ Satà ni sə ntùù Judàs nè liŋ ye mook də Iskarəyà. Judàs nè à ye sè' mòk mūŋgorè ŋgàa fàak Jisòs sè wo à ye hum-ncòp-ba sə.

⁴ Judàs nè à lò, nè kə cep bæ ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ nè ye bùu sè mantombi bohòŋgàa tək mùmvwè' ndap Nwì sə wèŋ mvè'nè yi nè seŋ fa

wo nà'. ⁵ Wo à kwa, nè duk dè wo fa yi mbàm. ⁶ Judàs nè à dzèm, fana nè sè lap mok mandzè nè co yi seŋ Jisòs nga bwiŋ ka fo' yeŋ.

*Jisòs Fùhɔ NgòZɔ
Nkàha Pasobà*

(Mat. 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30)

⁷ Numbu nè wo à yèto ñkàk nè wo zùgè bred sè jì yis nè à dzèeŋ, à ye sè' numbu nè wo sùgè nsùngaŋ ñkàha Pasobà ngòfa Nwì sè. ⁸ Anè geŋ Jisòs tumse lo Pità bə Jon nga yi tipsè wo dè, <<Wèeŋ du kə fùhɔ fa ves ñkàha Pasobà sè ya vesùwèeŋ kə zɔ yà'.>> ⁹ Wo fek yi dè, <<Wù dzèm dè vées kə fùhɔ yè'sə ma fòlɛ?>> ¹⁰ Yi duk fa wo dè, <<Wèeŋ yu'rə bəboŋ. Wèeŋ kə ni lòmuntòlak anè fana wèŋ ñwəmbam mòok nè kùrə nga yi bək tse' kùuŋ ndzəp; wèŋ be' lo yi mvwe' ndap nè yi nè kə ni fo' nè. ¹¹ A kə dzèŋ fo' fana wèŋ tsok fa ngà ndap nè dè, <Cicà nè dè vées kə fek wu dè rum ndap nè bə bwe ye wèeŋ nè zɔ ñkàha pasobà mbwa nè fòlɛ?> ¹² Yi nè niŋ fa weŋ rum ndap mòk nè ghaŋ ma mətùhù, nè bum pwe' mbwa, fana wèŋ gùhɔ tsə'rə bum pwe'fo'.>> ¹³ Anè geŋ wo lo, nè kə ye bum sè pwe' mvè'nè Jisòs ànè duk sè. Wo fùhɔ zuzɔ Pasobà sè fo'.

*Nkàha Pasobà Sè
Wo À Zɔ To Losopà Fo'*

(Mat. 26:26-29; Mak 14:22-25; 1 Korè 11:23-26)

¹⁴ Mvèk nè à kùrə fana Jisòs cum mvwe' ye mɔ teberè ngòzɔ beŋ bə ngàa fàak ye sè wo ngàa ntum ye sè wèŋ. ¹⁵ Yi duk fa wo dè, <<Mè anè

dzəm vɛ'ɛ wùrɪŋ də vesùwèɛŋ zɹ be'lə tsoŋ zuzɹ
 ŋkàha pasobà yè'sə bəbɛ' ŋkuŋ ya mɹ ye ŋgə'.
 16 Bɹsə mɹ tsok wɛŋ də mɹ nə kà yà' mok zɹ
 fe'lə tètè tse'ŋga yusə zuzɹ yè'sə tə bə tu zɛŋ
 sə kə rɛɛŋ nùmbu nə mvwe' gaŋ ŋkum sè Nwì
 sə ŋkuŋ.>>

17 Anə geŋ yi jəŋ ŋgàp, nə kwasə Nwì, fana
 yi duk fa wo də, <<Wèɛŋ ko jəŋ, nə gapsə
 mɹtsətsə'rəə wèŋ. 18 Bɹsə mɹ tsok wɛŋ də, ye
 jəŋ nè ŋga'a nè'e mɹ nə kà rùuk yè'sə mok no
 fe'lə tètè gaŋ Nwì sə kə wɛs.>>

19 Fana yi jəŋ fe'lə brɛd; yi ànə kwasə wɛs
 Nwì sèmok fana yi fa yà'wèŋ, nə duk də, <<Nè'e
 ŋgùpni' àm nè wo a fa nà' bùɹ wèŋ. Wèɛŋ sə
 gɹhɹ vɛ'nə ŋgòsə tsərə tse' mɹ.>> 20 Yi ànə gɹ
 megu sè' mɹmvə' ànə bə ŋgàp nə. Ghà nè wo à
 zɹ wɛs zuzɹ sə fana yi fa wo ŋgàp nə, nə sə cɛp
 də, <<Ŋgàp nè'e rùk nè fi nè nà' kì ŋge' ndzənə
 ndɹəm am, nè nà'a nə fe'e bùɹ wèŋ. 21 Megu
 də wèɛŋ kùk ja'a yàwèɛŋ, ŋwə nè yi sèŋ mɹ nə
 cu be'lə venəwèŋ yè' mɹ teberə anə. 22 Mɹɹ Mo
 Ŋwè, mɹ nə kpɹ lo mvə'nə wo ànə duk nonse
 sə, megu də ŋwə nè yi sèŋ mɹ nə cu bə ŋgə'.>>
 23 Fana wo ye ŋgòfe'rə ya' mɹŋgorə wo də ŋwə
 nè yi nə seŋ nà' nə yè'sə ndàlɛ?

Nwə Nə Yi Yam Ghak Mok

Yi Yè'sə Ndà?

24 Mɹncɛp mòk à tesə mɹŋgorə wo anə sè'
 də ŋwə nè nà' yam càsə mok sə pwe'fo' ndàlɛ?
 25 Fana Jisòs duk fa wo də, <<Ŋkum sè sə
 nzeŋgòn fɛŋ gù fagè bùɹ awo sə co də wo yàwo
 bùɹ sè ghaŋ. Wo sə dzəm də bwìŋ sə to wo də

ngàa fa bwiŋ mbo. ²⁶ Yà'a kà bohòwèŋ yàwèŋ ve'nə ye. Yusə ɛ də ŋwè nè yi ŋwè nè ghaŋ nə ye co mo nè læ, fana ŋwè nè yi mantombi yi nə ye co ngà fàk bohòmok sə wèŋ. ²⁷ Yèè, ŋwè nè ghaŋ yè'sə nè fò, ŋwè nè yi cu ye mu teberè kè ŋwè nè yi sə fàk ngòcàsə vè zuzɯ mu teberè anə-ɛ? A ɛ ŋwè nè yi cu mu teberè nə. Fana mu yàm bohòwèŋ co ŋwè nè yi sə càsə zuzɯ sə càsə nə.

²⁸ <<Nùumbu sè mà a sə tse' ŋgə' sə pwe', wèŋ sə dzəm ngòcu mali vesùwèŋ. ²⁹ Fana mù sə koksə weŋ gaŋ sè' mvè'nə tè' am ànə koksə mu. ³⁰ Wèŋ nə zɯ mu teberè mù mvwe' gaŋ am sə. Wèŋ nə cum māmwe' kapràk, nə sə sak bòop lak Izùre sè yà'a hum-ncòp-ba sə.>>

Jisòs Də Pitàa Nə Dzeŋ Yi

(Mat. 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38)

³¹ Fana Jisòs duk fa Pità də <<Saimù, Saimù yu'rə! Satà læŋ də yi dzəm ngòjə weŋ, nə swək weŋ co wo sə swək gòmbi. ³² Megu də mù læŋ fa wu piriya læŋ də ntəm nè wù tse' ngòdzəm tse' bohòmù nà'a kà maŋkwèŋ bwì foho lò. Nə ye sè' də wu bwì vè bohòmù fana wù gu ya bwema yo ye yàwo guguŋ sè'.>> ³³ Pità nə duk fa yi də, <<Tà, a dzəm ye mvwe' ndapndzəm bə mvwe' kpɯ pwe', mu nə lo yàm vesù.>> ³⁴ Yi duk fa nà' də, <<Pità, mu tsok wu ŋkəm duk də, ŋkuŋ mvəp to ntinə nga wù duk fis kè' tɛ' læŋ də wù ka mu riŋ.>>

Mvək Ngə' Nə Kərə Laŋ

³⁵ Anə geŋ Jisòs fek wo də, <<Mvè'nè mù ànə tumsə lo weŋ fa', nə duk də wèeŋ nə kà posà mbàm jə, kà bàm jə, nə kà kùuŋgùp sè' jə tse' løyà'a, wèŋ ànə lo, nə kə jamə yumok à?>> Wo à duk də, <<Vès à ka yumok jamə.>> ³⁶ Fana Jisòs nə duk fa wo mok də, <<Ŋwè nè yi tse'-a pùp ye kè bàm àɛ, yi jəŋ tse' nà' ŋga'a. Ŋwè nè yi ka-a kafà' tse', ŋgəŋgəŋ seŋ cək ye, nə ywiŋ tse' mòk bə zeŋ. ³⁷ Mə tsok fa weŋ də yusè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì bə liŋ am də, <Wo à ta be'lə yi bə ŋgàa gù bəp wèŋ> yà'a nə bəuŋ və tsoŋ zìnə. Njo nè bum sè wo à còm yà' bə liŋ am sə, sə bəuŋ vè zìnə pwe'fo'.>> ³⁸ Wo duk fa yi də, <<Tà, vès tse' fèk ba.>> Yi duk fəsə fa yà' də, <<Yà'sə kəkərè.>>

Jisòs Sə Gù Pìriyà Gèsemani
(*Mat. 26:36-46; Mak 14:32-42*)

³⁹ Anə geŋ yi lokok ŋgòlòmvwè' nda Olip sè mvè'nè yi lòhogè səsə sə fana bwe ye sə wèŋ sə bɛ' løyi sè'. ⁴⁰ A kè dzèŋ fo' fana yi tsok yà' də yà'wèeŋ ləŋ Nwì də ya məmumsəə kà yà' gha'. ⁴¹ Fana yi sooŋ gesə lo ŋgə ni'ì yà'wèŋ anə fo' co wù mak lis kə dzeŋ, nə təeŋ bə tumfərə sə ləŋ pìriyà. ⁴² Yi ləŋ duk də, <<Tè', a ye-a ŋga bə-a wu fana wù jəŋ gesə lo ŋgàp ŋgə' ènə fo'; mù duk-a sè' vɛ'nə, wù gu ɛ məmvwè'nè wù dzəm wù, kà məmvwè'nè mù dzəm mù gù.>> ⁴³ Anə geŋ masinjà Nwì mòk tesə və məbu, nə kə fa yi ŋəŋ. ⁴⁴ Anə ye ŋga ntəm sə bəp yi vɛ'ɛ nsàp nè yi à ləŋ vɛ'ɛ tètè ndürè sə cərə yi co sə cərə tsə nduəm. ⁴⁵ Anə geŋ yi lokok, nə kə tseŋ bwe ye sə wèŋ ŋga wo wòbə manziŋ wùriŋ, fana nə sə dzəm

mok lo. ⁴⁶ Yi fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ sə dzəm lo yà? Wèŋ lokok, nə lɛŋ də ya məmumsəə kà wɛŋ gha'.>>

Wo Ko Jisòs

(Mat. 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:2-11)

⁴⁷ Jisòs ànə sə cep mali ntòfo' fana ma ŋgo bù mok tesə və, ŋga Judàs nè yi sè' mòk mɔŋgorè bwe ye sè hum-ncòp-ba nə to mantombi yi. Judàs nə lo kə cepsə Jisòs nə co ŋge' ve'. ⁴⁸ Jisòs fek nà' də, <<Judàs, wù də wu seŋ mɔm mo ŋwè bə cècèpsè à?>> ⁴⁹ Bwe Jisòs sè wo ànə ye fo' sə à yə mvè'nè bum sə à ye fana wo fek Jisòs də, <<Tà, aco vès gbɛ' bə fèk à?>> ⁵⁰ Mòk mɔŋgorè wo anə à gbɛ' ci' màk ntu'u mo ŋgà fàk ŋkum ŋgà fa satikà' mòk. Yi à gbɛ' ci' ntu'u nà' sè bo ma zu. ⁵¹ Fana Jisòs duk də, <<Yà' kùrə ve'nə,>> nə jwɛŋ gesə ntu'u sə, fana yà' me. ⁵² Anə geŋ Jisòs cep bohòŋgàa fa satikà' sè ghaŋ sə bə ŋgàa fàak sè wo kùkgè ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə ye bə ŋkwàha bùu sè wo à tesə vè ŋgòko yi sə wèŋ də, <<Wèŋ tesə co wèŋ sə lòmve' be' ŋgà yè bə fèk nə ye ntòk yè'e bùu mù à? ⁵³ Vesùwèŋ yiskokgè mɔmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ sɛsa, wèŋ kà mɔ ko. Nə ye də nè'e mok ŋga'a mvək nè njàwèŋ, nè nàaŋ ndzəm tse' nàŋ.>>

Pità A Bèŋ Jisòs

(Mat. 26:57-58, 67-75; Mak 14:53-54, 65-72; Jon 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Anə geŋ wo ko yi, nə jəŋ lo yi mvwe' ndap ŋkum ŋgà fa satikà'. Pità sə yuŋ və wo maŋkwèŋ mweè sèsap. ⁵⁵ Wo à kè fimsə mis mɔ ntòmbi

anə, nə cum sə yuk fana Pità nə və kə cum kok ye fo' sè'. ⁵⁶ Mvè'nè mis à sə kʷə rɛɛŋ fana mʷɔwà nəmòk ye yi, nə kʷk kok nà' jwaan, nə duk də, <<Ŋwè nè'e yegè sè' bə ɲà' ànə.>> ⁵⁷ Fana Pità nə bɛŋ də, <<Njè'gù, mù ka yi riŋ.>> ⁵⁸ A cu kok ghàr ɲà' nəmòk ye yi sè', nə duk sè' də, <<Wu sè' ɲwè àwo mòk.>> Pità nə bɛŋ sèmok də, <<Hai' mù ka mòk yɛŋ ɲàta.>> ⁵⁹ A sàp kok mok bèboŋ ntɛŋ fana ɲwè nəmòk duk fe'lə sèmok duk də, <<Mù rì ɲwè nè'e bèboŋ, yi ɲwè Galili, yi yegè bə nà'.>> ⁶⁰ Pità nə duk fe'lə sèmok də, <<Ŋàta, mù ka yusè wù sə cèp yà'sə riŋ.>> A ye sè' ghà ànə, ɲga yi ka ntòcɛp wes ntɛŋ, ntomvəp to. ⁶¹ Fana Tà Jisòs bʷɔwɔ kʷk gesə lo Pità. Pità tsəm kok mvè'nè Tà anə duk fa yi də, <<Ntomvəp nə sə kə to ntinə ɲga wù bèŋ mù kè' tɛ' də wù ka mù riŋ sə.>> ⁶² Yi tesə lo sə ntòmbiŋ, nə kə waŋ vɛ'ɛ nèbʷp.

⁶³ Anə ye vɛ'nə fana bʷɔw sè wo à sə kotse' Jisòs sə wèŋ à sə ywì'lə yi, nə sə ləp yi sè'. ⁶⁴ Wo lok yi lis, nə sə fek yi də, <<Ləp wu ndà, riŋ-a ɲgèŋgàŋ-è?>> ⁶⁵ Wo à cèp fa yi bum ɲkʷɔwntɛŋ, nə sə yak yi.

Wo Sak Jisòs Mʷ Kaŋsurù

(Mat. 26:59-66; Mak 14:55-64; Jon 18:19-24)

⁶⁶ Nè zəzòn à dzèŋ fana bù ɲkwàha bù Jus wèŋ kə benə ni' mvwe' mò'fis bə ɲgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ɲgàa yə'rè bwìŋ lùk wèŋ pwe'. Fana wo jəŋ lo yi mù kaŋsurù wo anə, nə sə cɛp də, ⁶⁷ <<A ye-a ɲga wu Ŋkum ɲgà gèm bwìŋ nə wù, wù tsok fa ves.>> Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<A

ye-a nga mù tsè' fa wen, kaco wèŋ dzəm yeŋ;
⁶⁸ nə ye sè' də a ye-a nga mù fek wen yumok,
 kaco wèŋ cep fəsə fa mù sè yeŋ. ⁶⁹ Megu də ye
 jəŋ nga'a nə lo mantombi fana mùu mo ɲwè,
 mù nə cum bo ma mà'a Nwi nè yi tse' ɲəŋ.>>
⁷⁰ Fana wo pwe'fo' fek yi də, <<Ye də wu mo Nwi
 à?>> Yi duk fa yà' də, <<Wèŋ cèp mè laŋ.>>
⁷¹ Fana wo duk nga'a də, <<A sə ləp də a yuk
 fe'lə yè'sə yà? Vesùwèŋ yuk ncèp jòn nə kè cùhu
 yi bə ntu'u avès laŋ.>>

23

Jisòs Tə Mantombii Palè

(Mat. 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38)

¹ Anə geŋ ma ɲgo bù nə pwe'fo' lokok, nə jəŋ
 lo yi mantombii Palè. ² Wo yeto ɲgòto fa yi njo
 də, <<Vès ko ɲwè nè'e ɲga yi sə jipsə bù avès,
 nə sə duk də bwiiŋ kà tas bohòKaisà làk, nə duk
 də yi Nkum nè yi ɲgà gèm bwiiŋ.>> ³ Fana Palè
 nə fek nà' də, <<Wu ɲkum bùu Jus wèŋ wù à?
 >> Jisòs nə cep fəsə fa nà' də, <<Wù duk yà'a
 mvè'nə.>> ⁴ Palè bùu duk fa ɲgàa fa satikà'a
 sè ghaŋ sə bə bùu sè fo' sə pwe'fo' də, <<Mù ka
 yàm yusə bup sè ɲwè ènə gùu sə ye.>> ⁵ Bùu sə
 wèŋ gəŋ təəŋ mpaan duk də, <<Yi sə kùəm sə
 bwiiŋ mvwe' nzeŋgòn Jùdiyà nə pwe'fo' bə nsàp
 mandzè nè yi sə yə'rə wo nə. Yi a yè jə Galili,
 nə kə wes Jòrosalèm feŋ pwe'.>>

Jisòs Tə Mantombii Nkum Herò

⁶ Palè ànə yuk bum yè'sə fana yi fek də, <<Nwè
 ènə yi ɲwèə Galili àlɛ?>> ⁷ Yi ànə rɛɛŋ də Jisòs

tesə vè mvwe' nze nè tse' fo' nkum Heròfana yi tumsə lo nà' bohòHeròanə. Ghà ànə à ye nga Herònə cu sè' mvwe' lak Jòrosalèm anə. ⁸ Heròà yə Jisòs fana yi kwa ve'ε wùriŋ, bùusè yà' à sàap mùmchè'nè yi à yuk liŋ nà', nè sə dzəm də yi ye nà'. Yi ànə sə tsəm də Jisòos nè gū niŋ fa yi maŋgəŋgèŋ mòk. ⁹ Herònə à fek Jisòs bum mok nkùntèn, Jisòs nè kà cù mùk lok. ¹⁰ Ngàa fa satikà'a sè ghaŋ bə ngàa yə'rè bwìŋ lùk wèŋ gūŋ təŋ megu fo' ngòto fa yi njo. ¹¹ Heròbə sojàa ye wèŋ à bùsə yi co ləm awo, nè sə ywi'lə yi. Fana wo à nisə fa yi cək mòk nè co cək nkum ve'ε, nè tum fəsə lo yi bohòPalè. ¹² Heròbə Palè à yè ko jə ŋge' numbu ànə; nga bə nà' à sə kà ŋge' mantombi yegə.

Wo Duk Də Wo Nə Zə Jisòs

(Mat. 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 18:39-19:16)

¹³ Anə geŋ Palè nè to benə ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə nji nji sè fo', nè ye bə bùu sè fo' sə wèŋ pwe'fo'. ¹⁴ Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ a jə vè fa mu ŋwè nè'e duk də yi sə jə lòwes bwìŋ ma nè bə jòŋ. Mùmchè'nè mù kùk ja'a yi yàm, nga wèŋ sə yə sè' fana mù ka yàm də yi a gù bum sè wèŋ sə duk yà'sə riŋ. ¹⁵ Heròà ka yumok bup bohònà' sè' ye bùusè yi a tumsə fəsə vèsə nà' bohòvès sèmok. Yà' nòjəja də ŋwè ènə ka yumok sè bup sè co wo zə yi bùu zeŋ gu. ¹⁶ Mu nè fa nàŋ də wo ləp yi, fana nè me'rə yi.>> (¹⁷ Yi sə duk ve'nə ngà à ye də numbu nkàha pasobà sə kè dzèŋgèə fana Palè nè fis me'rə tsoŋ fa wo ngà ndapndzəm mò'fis.) ¹⁸ Bùu sə wèŋ ke' tosə ngùŋ

cù mò'fis dè, <<Wèen̄ zə ɡesə lo ɲwè ènə fo', nə fis me'rə fa ves le Bārabà.>> ¹⁹ (Bārabà nə à ye ɲwè nəmòk nè wo à nisə yi ndapndzəm bùusè yi à lùlù bə bùu gomè nə zə bwìŋ.) ²⁰ Palè à cèp bohòwo sèmok ɲga yi sè ləp mandzè co yi me'rə Jisòs nə. ²¹ Bùu sə wèŋ sə ke'ɲgùŋ də, <<Wèen̄ tɛ'lə yi, wèen̄ tɛ'lə yi muntəəŋ!>> ²² Yi fek fis yà'wèŋ nè kè' tɛ' duk də, <<Bùu yà? ɲwè ènə gù bupsə yà? Mù ka yàm yumok sè co wo zə yi bùu zəŋ ye. Mù nə ləp yi, nə me'rə yi lo.>> ²³ Bùu sə wèŋ ɡuŋ təəŋ vɛ'ɛ mpaan̄ nè mpaan̄ nə sə ke'ɲgùŋ də wo tɛ'lə meɡu nà' muntəəŋ. Wo à gù vɛ'nə tètè ma nè ɲàwo nə zə. ²⁴ Anə ɡeŋ Palè nə cep, nə fa ɲàŋ bə yusè bùu sə wèŋ à sə dzəm sə. ²⁵ Yi fis me'rə ɲwè nè wo à nisə yi ndapndzəm njo ndàŋ, nə ye bùusè yi ànə zə ɲwè nè. Nà'a ɲwè nè wo ànə sə dzəm də nà'a fis me'rə nə, fana nə jəŋ Jisòs, nə fa yà'wèŋ də yà'a ɡu bohònà' mvè'nə yà'wèŋ dzəm.

Wo Tɛ'lə Jisòs Muntəəŋ

(Mat. 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

²⁶ Mùm vè'nə wo à sə jə lòJisòs fana wo kure bə ɲwè nəmòk nè wo to yi də Saimù, nè mvwe' lak Sirinì ɲga yi à sə vè la'à yi. Wo naan̄ fa yi ntəəŋ sə də nà'a bək be' Jisòs bə zəŋ maŋkwèŋ. ²⁷ Bwìŋ à sə be' vè yi maŋkwèŋ anə wùriŋ. Bèba mok à ye fo' sè', sè wo à sə koksə manziŋ, nə sə waŋ fa Jisòs nə. ²⁸ Anə ɡeŋ Jisòs nə bùuŋ kùk wo, nə duk də, <<Wèŋ ɲjè'ɛ ɡùu Jòrosalèm, wèŋ kà m̀ wa fa, wèŋ waŋ fa tu awèŋ bə tu bwe awèŋ. ²⁹ Bùsè mù tsok wəŋ də mvək mòk sə vè nè wo

nə duk də, <Rɛŋsi bohòbàa sè wo nzen, nə ye vèəm sè yà' ka mwe dzə yuk, nə ye fe'lə mbwi sè mwe ka yà' no yuk!> ³⁰ Nà'a ghà nè bwiiŋ nə duk fa nda də, <Kəəŋ gbù vè mɛ ni'i vès,> nə duk fa nzès də <Kè kəəŋ tsè lok ves.> ³¹ Busè a ye-a nga bwiiŋ sə gù bum sè wèŋ sə yə yè'e nga tɛ cu li ntòcòcòŋ ye də nà'a yum-a, ye wesə yè'sə nga'a nsàp nè fò?>>

³² Bù ngàa gù bɛp mok à ye bwiiŋ ba sè wo à sə jə be'lə lówo də wo kə zə be'lə wo bə Jisòs nə. ³³ Wo à kè dzèŋ mɛwɛ' sè wo togè fo' Nzùè Tu Bwiiŋ àwo fana wo tɛ'lə yi mɛ ntəəŋ anə fo', bə ngàa gù bɛp sə wèŋ. Wo à tɛ'lə ngà gù bɛp mòk bo ma zɛ, mòk bo ma ŋkwìp. ³⁴ Fana Jisòs duk də, <<Tè' am, swì fa wo bùusè wo ka yusè wo sə gù sə riŋ.>> Wo sə təm bèŋ də ya wo gapsə cèək ye sə.

³⁵ Bùu səmok à təəŋ fo', nə sə kək. Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à sə ywì'lə yi. Wo sə duk də, <<Yi tɛsə riŋ bonəsə megu bùu mok wèŋ, yi tɛsə-a ni' ye, nga a ye-a də yi Ŋkum ngà gè m bwiiŋ nè Nwì à cok fis, nə tumsə fa ves na!>> ³⁶ Sojàa sè wo à ye fo' sə à ywì'lə yi sè'. Wo sə kə fa yi nsàp rùk mòk nè cəcəp. ³⁷ Wo sə cep də, <<A ye-a nga wu ŋkum bùu Jus wèŋ nə, wù tɛsə-a ni' yò!>> ³⁸ Wo à còm naaŋ yumok ma mɛ tu ntəŋ anə də, NÈ'e ŋkum Bùu Jus WÈŋ NƏ.

³⁹ Ngà gù bɛp mòk nè yi à kə'ə sè' muntəəŋ anə, à yàk yi də, <<Ŋkum ngà gè m bwiiŋ ka wù nè'e yeŋ à? Tɛsə ni' yò, nə tɛsə ves sè!>> ⁴⁰ Mòk nə cep jwa nà' də, <<Wu kà Nwì wəpgè à? Vesùwèŋ pwe'fo' cu sə mɛwɛ' kùuŋ sè mò'fis.

⁴¹ Vesù sə yə yàvès ɲə' bə yusè a gù yà' laɲ, ɲəgà' ènə ka ye yumok ɡu bɔpsə lok.>> ⁴² Yi dək fa Jisòs nə də, <<Wu kə dzèɲ mɔwɛ' ɡaɲ ɲkum yo, wù kà mɔ swì.>> ⁴³ Jisòs dək fa nà' də, <<Mɔ tsok fa wu ɲkèm dək də, wu nə ye vesù ntinə mɔ Pàràde.>>

Jisòs Kpɛ

(Mat. 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

⁴⁴ Anə ye ɲga nùum mok maràɲ fana ndzəm seɲ mɔwɛ' nzeɲgòɲ nə pwe' tètè kə dzeɲ co nùm sèm. ⁴⁵ Fana cək nè nà' à sə ɡàpsə mbwè ndap mòk mɔmɔwɛ' ndap Nwì nè ɡhaɲ nə à sàha ɡà'a tsə ba. ⁴⁶ Fana Jisòs waɲ torə fis mɔtsè də, <<Tè', mɔ fa yòɲsè àm ndzə bohòwù!>> Yi ànə cep vɛ'nə fana yòɲsè ye me. ⁴⁷ ɲkum sojà mòk ànə ye bum sè yà' ye sə fana yi kwasə Nwì, nə cep də, <<A zìnə də ɲwè ènə nə ka yumok riɲ!>> ⁴⁸ Ma ɲgo bɛ nè wo à ye fo' nə, ànə ye yusè yà' ye sə pwe' fana wo bwì foho lo la'à wo, ɲga wo wa'a tse' lòbo ndzə ɲgùu wo. ⁴⁹ Bùu sè wo à rì Jisòs nə, bə bèba sè wo à bɛ' vè yi mɔwɛ' nzeɲgò Galili sə wèɲ à kè təəɲ mɔwɛ' mok sèsap, nə sə ja'a bum yè'sə.

Wo Tuuɲ Jisòs

(Mat. 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ ɲwè nəmòk à ye nè liɲ ye à ye də Jòsep, yi à tesə vè lak Arimàtayà mɔwɛ' nze Jùdiyà. Yi à ye mòk mɔmɔwɛ' kwe' kaɲsurù nè bùu Jus wèɲ nə, nə ye sè' ɲwè nè kəkurè mɔ lisè Nwì. Yi à sə tək ye ɡaɲ ɲkum sè Nwì sə. Yi à ka ye bə bum sè wo a cèptes, nə sə ɡu yà' sə dzəm. ⁵² ɲwè ènə

à lòbohòPalè, nè kə læŋ vèŋ ni' Jisòs nè. ⁵³ Fana yi kə ki tsoŋ nà', nè lim gesə ndzənə cək, nè kə tuuŋ nà' ndzənə sèe sè wo à tu yà' ndzənə lis. A ye ŋga wo ka ŋwè nja ntòtuuŋ yuk. ⁵⁴ Anə ye nùmbu nè wo à sə fùhɥ, ya ŋga nùmbu dzèə yeto. ⁵⁵ Bèba sè wo à bɛ' vè yi mvwe' nze Galili sə à yù lòo, nè kə ye sèe sə, nè ye mvəsə wo tuuŋ vèŋ ye nè sè'. ⁵⁶ Wo à bwìŋ lòo, nè kə fùhɥ làmindà bə mve' sè wo nè kə yok vèŋ ni' Jisòs bə zeŋ. Nùmbu dzè à ye, wo yonəsə yiskok məmvè'nè lək sə duk vɛ'nə ŋkuŋ nè lo kə yo' yi.

24

Jisòs Lòkok Mvwe' Krɥ

(Mat. 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

¹ Nù Sondè à ye, bàa sə lo mvwe' sèe sə nè zəzòŋ, ŋga wo kotse' lòmve' sè wo à fùhɥ yà' sə. ² Wo ye ŋga wo dzərə fis lis nè wo ànə lok ncùu sè sə bə zeŋ nè laŋ. ³ Wo ànə ni lo sənə sèe sə fana wo kà vèŋ ni' Tà Jisòs nè ca yə. ⁴ Məmvè'nè ŋkərè awo à jip fo' fana wo ye bùu mok fo' ba ŋga wo ni tse' cək sè fəfəp, yà' sə ba'a vɛ'ɛ. ⁵ Wɥə à ko wo, wo gbɥ fə'ə gesə lo si awo sə nze. Fana bùu sə duk fa wo də, <<Wèŋ sə làp ŋwè nè yi cu ye ŋwəm mətsətsə'rəə bù krɥkrɥ bùu yà? ⁶ Yi ka fəŋ yeŋ, yi lòkok laŋ. Wèŋ tsərə yusə yi ànə tsok weŋ ŋga yi cu ntòmve' nzeŋgòGalili yà'a. ⁷ Yi ànə duk də, <Wo nè fa tsooŋ mùu mo ŋwè ndzə bohòŋgàa gù bɥp wèŋ, wo tɛ'lə mu məntəəŋ; nùmbu tɛ' ye, mù lokok səmok.> >> ⁸ Anə geŋ wo tsərə ncèp ye nè. ⁹ Wo à bwìŋ

foho vè mvwe' sèe sə, wo kə tsok fa bum yè'sə bohòbwe ye sè hum-ncòp-mò'fis sə, bə bùu mok wèŋ pwe'fo' sè'. ¹⁰ Anə kə tsok fa ŋgàa ntum sə wèŋ bum yè'sə Mèri Màdàlinà bə Jòanà bə Mèri nè ma Jem, nə ye bàa mok wèŋ. ¹¹ Wo à tsəm də bàa yè'sə sə cèp yusè yà' ka fàk tse' fana wo kà yà'wèŋ dzəm fa. ¹² Pità à lòkok mətšə, nə caŋ lo mvwe' sèe sə. A kə dzèŋ fo', yi bùu tsoŋ nze, nə ye megu cèək sè wo à tuuŋ yi bə zeŋ sə, nə kà yumok sè zok yə. Fana yi bwi foho lo lak, nə sə jip bə nsàp yu nè nà' ye ènə wùriŋ.

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Mandzè Nè NgòLòLak Emawùs
(Mak 16:12-13)

¹³ Numbu ànə à ye, bùu səmok à sə lòmvwe' lak mok sè wo to yà' də Emawùs, ŋga wo bwìŋ ba. Lak Emawùs sə à ye co kilometa hum-ncòp-mò'fis ngòlòJòrosalèm. ¹⁴ Wo à sə taan lòbə bum sè yà' ye yè'sə pwe'. ¹⁵ Wo ànə sə taan ncèp ènə mvwe' mò'fis fana Jisòs à sòŋ vè fo' sè' bə tu ye, bə yà'wèŋ sə lo ca. ¹⁶ Wo ye yi, fana yumok gu də wo kà yi rì. ¹⁷ Yi fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ sə gi, nə sə taan lo yè'sə yu yà?>> Wo foho təŋ, nə sə kək bə manziŋ. ¹⁸ Mòk nè liŋ ye à ye də Klipàs duk fa nà' də, <<Co wu yè'e ŋkùŋ mvwe' lak Jòrosalèm, də mègù wù nè wù ka yusè yà' a ye numbu yè'e riŋ à?>>

¹⁹ Yi fek fe'lə yà' də, <<A yu yà?>> Wo duk fa yi də, <<Bum sè yà' a ye bə liŋ Jisòs nè mvwe' lak Nazàre. Yi à ye ŋgà tsòhòbum Nwì, yi à sə gù, nə sə cep bum sè yà'a gugŋ wùriŋ mantombii Nwì nə ye bwìŋ. ²⁰ Ngàa fa satikà' bə bù ŋkwàha

bù avès wèŋ a cèp wo ŋkuŋ wo tɛ'lə zə yi mɛ ntəəŋ. ²¹ Vès à sə naaŋ yàvès tu də nà'a yi nè yi nè lak tiŋ fis bùu Izùrɛ. Yà'sə ye-a sè' vɛ'nə, a ntinə nùumbu tɛ' nè bum yè'sə a ye. ²² Fana bàa səmok sè mɛŋgorè vès kə vèsə nòoŋ ves zooŋ, də wo anə yaaŋ lo nooŋ mvwe' sèe ye sə, ²³ nè kà vèŋ ni' ye nə yə. Wo bwìŋ vè, nə sə duk də wo ye masinjàa Nwì. Masinjàa Nwì sə tsè' fa wo də nà' cu ŋwəm. ²⁴ Bùu mok sè anə ye vesi wèŋ lòmvmwe' sèe sə, nə ye ŋga yà' mègù mvè'nə bàa sə nə cep sə zìnə, fana wo kà yi ye bə lis yə.>>

²⁵ Jisòs duk busə fa yà'wèŋ də, <<Hò! Ləm bùu yè'e wèŋ; wèŋ tse' ntəm nè nà' fi bɛp ŋgòdzəm tse' bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwì à cèep. ²⁶ Yà' ànə ka yeŋ də Ŋkum ŋà gèm bwìŋ nə nə ye nsàap ŋgə' yè'sə ŋkuŋ nə ca ni mvwe' bòoŋ ye yeŋ à?>> ²⁷ Fana yi ye jəŋ mɛ ni'ì Musì bə ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ, nə tsoho rɛŋsə fa wo bum sè ŋwàk Nwì à sə cèp yà' bə liŋ ye sə pwe'fo'.

²⁸ Anə geŋ wo sə kɛəp lo mvwe' lak sè wo à sə lòfo' sə. Yi sə gɛ ye sə co də yi sə cà lòmali mantombì vɛ'ɛ. ²⁹ Fana wo sə lɛŋ nà' də, <<Vesùwèŋ nooŋ fɛn, bùusè nùm co wes laŋ, ndzəm sə vəə.>> Fana bə yà'wèŋ lo ŋgòkè nòoŋ. ³⁰ Ghà nè bə yà'wèŋ ànə sə zɛ zɛzɛ fana yi jəŋ brɛd sə, nə kwasə Nwì, nə bə'rə fa yà'wèŋ. ³¹ Fana lis awo muhu, wo riŋ yi; yi nom bisə mɛlisè wo mvwe' sè yi anə ye sə wà. ³² Mòk ye ŋga'a ŋgòfek mòk də, <<Ghà nè yi anə sə cep bohòvesù mandzè, nə sə tsoho rɛŋsə fa ves bum sè ndzənə ŋwàk Nwì yà'a, mù də ntəm nə kaŋ ves vɛ'ɛ wùriŋ àlaa?>> ³³ Wo à lòkok mègù

sè' mvèk ànə, nə bwi lo Jòrosalèm. Wo kə tseŋ bwe ye sè hum-ncòp-mò'fis sə wèŋ, ŋga wo cu mvwe' mò'fis bə bùu mok wèŋ. ³⁴ Bə yà'wèŋ sə cep də, <<Tà a lòkok laŋ nə zinə, Saimù yə yi bə lis!>> ³⁵ Fana wo tsok bwi ŋga'a yusè yà' anə ye mandzə, nə ye mvè'nè wo anə riŋ nà' ghà nə nà' anə bə'rə brəd sə.

Jisòs Yəəŋ BohòBwe Ye Wèŋ

(Mat. 28:16-20; Mak 16:14-20; Jon 20:19-23;

Ngàa Ntum Jisòs 1:6-11)

³⁶ Mùmvè'nè wo ànə sə cep vè'nə fana Jisòs nə bə tu ye tesə təəŋ və mʉtsətsə'rəə wo anə nə duk də, <<Fifi ye bohòwèŋ.>> ³⁷ Wo à vèhe, nə wəp vè'ε; wo à tsəm də kàmòk wo yə ze'. ³⁸ Yi duk fa yà' də, <<Wèŋ sə wəp yà? Wèŋ sə mərə kε' sə ntùù wèŋ bùu yà? ³⁹ Wèeŋ kək ja'a bo am bə kùu am, ya wèeŋ riŋ də a mù nə. Wèeŋ jwəŋ ja'a mù bə bo, bùusè ze' kà njàp bə wəp mvəsè wèŋ yə də mù tse' yè'e tse'gə.>> ⁴⁰ Yi ànə cep vè'nə fana yi niŋ fa wo bo ye bə kùu ye wèŋ. ⁴¹ Mvè'nè wo à ka sə ntùù wo pap ntòdzəm wes bùusè wo à kwa ti' lələ, nə sə mərə, fana yi fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ tse' yumok fəeŋ sè co ŋwè zù à?>> ⁴² Wo fa yi fuk nə lələ, ⁴³ yi jəŋ nà', nə zù mʉlisè wo.

⁴⁴ Anə geŋ yi duk fa wo də, <<Yè'e yusè mù ànə tsok fa wəŋ ŋga mù cu ntòvesùwèŋ sə, də yusè wo à còm yà' bə liŋ am ndzənə ŋwàk lùuk Musi, nə ye sè ngàa tsòhòbum Nwi bə ŋwàk Sàam wèŋ pwe' nə bùuŋ vè tsoŋ zinə.>> ⁴⁵ Fana yi reŋsə ŋkərèə awo ŋgòrì yusè yà' cu ndzənə ŋwàk Nwi.

⁴⁶ Yi duk də, <<Yè'e mvè'nè wo à còm də, Nkum

ngà gèm bwi nə nə ye ngə', fana nùmbu nè tɛ' kè dzèŋ fana yi lokok mvwe' kpɛ sèmok. ⁴⁷ Nə ye sè' də, wo nə sə tsoho lo sənə nzenɡòn nə pwe'fo' bə liŋ am nga wo yèto ntòmvwe' lak Jòrosalèm. Wo nə sə tsoho lo ncèp nè ngòkupsə, nə bwi fa bɔp ŋkwèn, fana Nwì swi fa ŋwè bɔp ye. ⁴⁸ A wèn sè wèn nə tsok lo bùu mok, bùusè wèn yə bə lis awèn. ⁴⁹ Wèn ye, mɛ nə tumsə fa wen yusè Tè' am a kàk mɛ yà' sə; fana wèn cum tse' muntòlak fa'nə tètè ɲàaŋ sè yà'a nə tsoŋ ma mɛbu sə və bohòwèn ŋkuŋ.>>

⁵⁰ Anə geŋ yi jəŋ fis lo yà'wèn muntòlak anə, bə yà'wèn lo tètè kə dzeŋ mvwe' lak Betani. A kè dzèŋ fo', yi fis kok bo ye mɛtsè, nə se wo. ⁵¹ Yi à sə sè wes wo ntèn fana yi me'rə yà'wèn, nə kok lo mɛbu. ⁵² Wo à kuksə yi, nə bwi foho lo Jòrosalèm anə bə kwəkwa vɛ'ɛ wùriŋ. ⁵³ Wo cum mamgeŋ mɛmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə sə kuksə Nwì mbwa.

Nwàk Nwì Ma Rùk Nè Fi
New Testament in Yamba

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Yamba)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c475d5b3-da44-51cf-93ca-f255b72fe481